

Kurultay Tarihçesi Sektör Liderlerinin Görüşleri 2007 Değerlendirme Raporu ufkun ötesi Bilisim of Ozal says

14 - 16 KASIM 2007, ANKARA

ufkun ötesi

PLATIN SPONSOR

ALTIN SPONSOR

GÜMÜŞ SPONSOR

RESMÍ MEDYA SPONSORU

RESMÍ TEKNOLOJÍ SPONSORU

RESMİ SPONSORLAR

§ software™

ETKİNLİK SPONSORLARI

ÜRÜN-HİZMET SPONSORLARI

BASIN SPONSORLARI

Bilişim'07 'ye vermiş oldukları katkılardan dolayı tüm sponsorlarımıza **teşekkür ederiz**

Türk Telekom, Türkiye'ye kazandırdığı teknoloji harikalarına bir yenisini
daha ekliyor ve ADSL'den
sonra, şimdi de, Türkiye'yi 30
Megabit'e kadar çıkan internet
hızıyla, VDSL2 ile tanıştırmaya
hazırlanıyor. Fiber optik kablolar
aracılığıyla telefon hattınız üzerinden
ulaştırılacak olan VDSL2, DSL ailesinin en yeni

VDSL2

ve en hızlı üyesidir. Türk Telekom, ADSL teknolojisinde olduğu gibi, alt yapı sağlayıcısı olarak VDSL2'yi İnternet Servis Sağlayıcılar lara sunacak. İnternet Servis Sağlayıcılar ise, Ocak 2008'den itibaren son kullanıcılara ulaştıracak. VDSL2, ses, görüntü, veri, HDTV ve interaktif oyun gibi uygulamaların sunulması için tasarlanmıştır.

Bekleyin. Çok az kaldı.

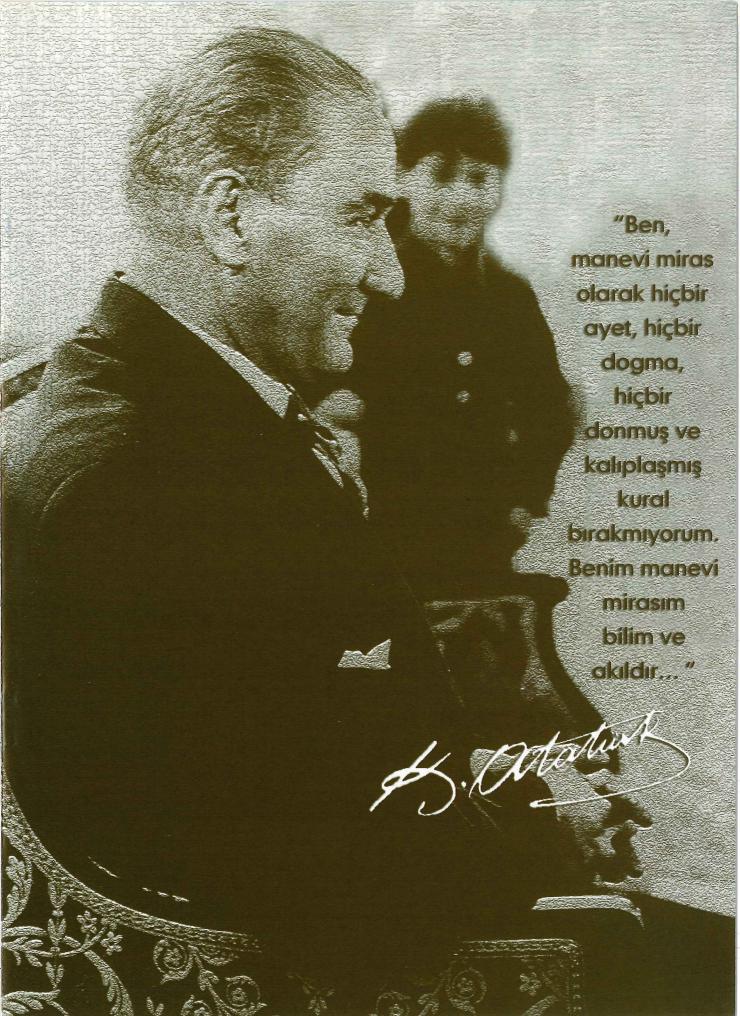

TÜRK TELEKOM TÜRKİYE'Yİ İNTERNETİN 'EN HIZLISI' VDSL2 İLE BUGÜN TANIŞTIRIYOR

YARIN KAVUŞTURUYOR.

MESLEK VE İŞYERİ BİLGİLERİ Mezun olduğu son okul/üniversite : Yıl:...... Bölüm:...... Derece: [ ] Lise [ ] Lisans [ ] Y. Lisans [ ] Doktora Mezun olduğu bir önceki okul/üniversite : ..... Çalıştığınız Kuruluşun Etkinlik Türü: (birden fazla seçenek işaretlenebilir) [ ] Satış/Pazarlama [ ] Üretim [ ] Bütünleştirme/Çözüm [ ] Danışmanlık [ ] Hizmet Çalıştığınız Kuruluşun Etkinlik Alanı: [ ] Yazılım [ ] Donanım [ ] İletişim/Ağ Teknolojileri [ ] İnternet Servis/İçerik Sağlayıcı [ ] Hizmet [ ] Kamu Hizmeti [ ] Diğer ..... Kişisel Uzmanlık Alanınız: [ ] Sistem/Ağ Yönetimi [ ] Programcı [ ] Sistem Çözümleyici [ ] VTYS Yöneticisi [ ] Satış Destek [ ] Satış Sonrası Destek [ ] Proje Yöneticisi [ ] Birim Yöneticisi [ ] Yönetici [ ] Danışman [ ] Diğer ..... Çalıştığınız Kuruluşun Personel Sayısı: [ ] 5000+ [ ] 1001-5000 [ ] 201-1000 [ ] 101-200 [ ]51-100 [ ] 21-50 [ ] 6-20 []1-5 Çalıştığınız Birimin Personel Sayısı: [ ] 201-500 [ ] 101-200 [ ]500+ [ ] 51-100 [ ] 21-50 [ ] 6-20 []1-5 TBD ÇALIŞMALARI TBD bünyesinde bulunan çalışma gruplarından aşağıdakilerle ilgili çalşmaları izlemek isterim. [ ] Kamu Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri [ ] Terim Kolu [ ] Internet [ ] TBD Genç [ ] Sosyal Etkinlikler [ ] Bilişim Hukuku [ ] Avrupa Birliği [ ] Türk Cumhuriyetleri [ ] Eğitim [ ] e-Belde [ ] Yazılım [ ] Uluslararası İlişkiler [ ] Tarım ve Bilişim [ ] Bilişim Sistemleri Güvenliği [ ] ECDL (European Computer Driver Licence) [ ] Görme Engelliler [ ] İletişim Politikaları ve Stratejiler [ ] Diğer .....

ATATÜRK'TEN SEÇMELER

Biz bilgisiz dediğimiz zaman kesinlikle okulda okumamış olanları amaçlamıyoruz. Amaçladığımız bilim, gerçeği bilmektir. Yoksa okumuş olanlardan en büyük bilgisizler çıktığı gibi, hiç okumak bilmeyenlerden de gerçeği gören gerçek bilginler çıkar. (1923)

Aydınların görevleri çok büyüktür. Hiçbir millet yoktur ki, ahlâk esaslarına dayanmadan yükselsin. Aydınlarımız, vatan ve millet fikirlerini vermekle beraber rakip milletlere karşı varlığın korunması için gereken hususları temin ederlerse görevlerini daha geniş şekilde yapmış olurlar. (1919)

Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, yaşam için, başarı için en gerçek yol gösterici bilimdir, tekniktir. Bilim ve tekniğin dışında kılavuz aramak dalgınlıktır, bilgisizliktir, doğru yoldan sapmaktır. Yalnız, bilimin ve tekniğin yaşadığımız her dakikadaki evrelerinin gelişmesini kavramak ve ilerlemelerini zamanında izlemek şarttır. Bin, iki bin, binlerce yıl önceki bilim ve teknik dilinin çizdiği kuralları, şu kadar bin yıl sonra bugün, aynen uygulamaya kalkışmak, elbette bilim ve tekniğin içinde bulunmak değildir. (1924)

Memleketimiz içinde uygar düşüncelerin, çağdaş ilerlemelerin zaman kaybetmeksizin yayılması ve gelişmesi gerekir. Bunun için bütün bilim ve teknik erbabının bu hususta çalışmayı bir namus ödevi bilmesi gerekir. (1922)

Bugüne kadar elde ettiğimiz başarı, bize ancak ilerlemeye ve uygarlığa doğru bir yol açmıştır; yoksa ilerleme ve uygarlığa henüz ulaşılmış değildir. Bize ve torunlarımıza düşen görev, bu yol üzerinde tereddütsüz yürümektir. (1923)

Efendiler, affedersiniz, bir noktayı açıklamak için bir an duracağım.

"Efendiler!" dediğim zaman hanımefendiler ve beyefendiler demektir.

Kolaylıkla kullanılması gereği ve bayanlarla bayların hepsini ifade etmek için bu
sesleniş şeklini uygun gördüm. (1923)

Bu kadın sorununda cesur olalım. Kuruntuyu bırakalım, açılsınlar, onların beyinlerini ciddî bilim ve bilgi ile süsleyelim.

Namusu, bilgiyi sağlıklı şekilde açıklayalım. Şeref ve onur sahibi olmalarına birinci derecede önem verelim. (1918)

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ (TBD) Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No: 3/11-12 06460, A.Öveçler / ANKARA Tel: (0312) 479 34 62 (Pbx); Faks: (0312) 479 34 67 e-posta:tbd-merkez@tbd.org.tr Web: http://www.tbd.org.tr

Şube Kodu		Üye I	Vo	
	I			
Karar Tarihi /				
TBD :	araf	ından d	oldurulaco	ıktır.

Tarih : ...../.....

ÜYELİK BAŞVURU BELGESİ

TBD Yönetim Kurulu'na,

TBD'nin Tüzüğünü okuyarak, amaç ve yükümlülüklerini benimsediğim için üye olmak istiyorum. Gerekli olan bilgileri doğru olarak doldurdum. Bir yıllık üyelik ödentim ve iki fotoğrafım ilişiktedir. Gereğinin yapılmasını dilerim.

	lmza:	
Ad ve Soyad :		
ADRES	BILGILERI	
İş Yeri (Adı ya da Unvanı):		
Görevi :		
İş adresiniz :	Ev adresiniz :	
13 441631112	Ly ddiesiniz	
	Semt : Posta Kodu :	
Semt :		
:	11:	
İş Telefonunuz : ()	Ev telefonunuz : ()	
Faks : ()	Kan Grubu:	
E-Posta :	Web: http://	
Tercih Edilen Yazışma Adresi : İş [ ] Ev [	] Cep Tel: ()	
Daha sonraki adres değişikliklerini bildirmeyi taal	<u>hüd ederim.</u>	
NÜFUS KA	YDI BİLGİLERİ	
Baba adı :	Ana adı :	
Doğum Yeri:	Doğum Tarihi :/	
Kimlik Belgesi Türü: [ ] Nüfus Cüzdanı [	Pasaport [ ] Sürücü Belgesi	
Vatandaşlık No. İl İlçe Mahalle / K	iy Cilt No. Sayfa No Kütük / Aile Sıra No.	
Üyelik Aidatı Ödeme Bilgileri (lütten ilgili kutula	rı işaretleyin, boş alanları doldurun ve imzalayın.)	
[ ] Banka Hesabı Ödemesi: Üyelik aidatı aşağıda b		
makbuzun fotokopisi ya da alındı tarih ve sayısı bu forma eklenmelidir.		
[ ] Garanti Bankası, Atatürk Blv. Şb. 710 6299991 [ ] T. İş Bankası Çetin Emeç .Şb. 4269 - 0012015		
[ ] <u>Kredi Kartı Ödemesi</u> [ ] 2007 / [ ] 2008 yılı için 48,00 YTL.'yi aşağıdaki kredi kartı hesabımdan alınız.		
[ ] Her yıl genel kurul tarafından belirlenen aidat miktarını aşağıdaki kredi kartı hesabımdan alınız.		
Ödeme Şekli: [] Aylık [] 2 Taksit [] 3 Taksit [] 4 Taksit [] Yıllık		
Kredi Kart Türü:[ ] Visa		
Kredi Kart No : Son Kullanma Tarihi: /		
Kredi Kartı Sahibinin Adı Soyadı:		
Yukarıda kimlik bilgileri verilen kişiyi TBD'ye üye olarak öneriyorum.		
Ad, Soyad: TBD Üye No: TBD Üye No: TBD Üye No:		
Tarih: / / İmza:	Tarih:// İmza:	

Yazarlığımın alt temeli bilimkurgudur. Sevdiğim de... Bilimkurgunun işlevini tüm hayatım boyunca yaşadım ben. Tüm yaşam felsefemi ve stratejimi Isaac Asimov'un Vakıf serisi sayesinde kurdum. Ve bu sayede başarılı oldum. Bilimkurgunun günümüzdeki işlevini en güzel gösteren türlerden biri de cyberpunk'tır. Güncel olayların gerisinde olanı görme yetisini de bilimkurgu okuyarak kazandım. Konunun teknolojik gelişmeler boyutuna girmeye gerek bile görmüyorum: "Bilimkurgu geleceği sadece yazmaz, şekillendirir de."

Yazma serüveninizde size kilometretaşları olmuş yazarlar var mı; veya sizi etkileyen yapıtlar (edebiyat, sinema, resim vs.) neler?

Elbette çok sevdiğim ve yol göstericim yazarlar var. Isaac Asimov öncelikle yaşam felsefemi kitaplarından kurduğum yazardır. Stephen King hayal gücünün neler yapabileceğini göstermiştir bana. William Gibson okuyucuyu aptal yerine koymaz. Zeki okur ister, zorlar. Clive Barker yazarlık stilime yakın veya hedefimdir. Patricia Highsmith'in Ripley serisi de yazarlığım açsından bir şahikadır.

Önümüzdeki dönem okuyacağımız kitaplarınızla ilgili bize ipuçları verebilir misiniz?

Şu anda Derzulya serimden Asi adlı kitabımın devam kitabı Sarı İstila'yı yazıyorum, birkaç aya biter. Sonrasında Metal Fırtına 4 gelecek. Zifir ve Derin İmparatorluk'un da devamları yazılacak.

Sizce 'ne olacak bu teknolojik gelişmenin sonu ve bu bilişim nereye gidiyor?'

Teknoloji, insanların özel sınır alanını daraltacak şekilde gelişiyor. Bu açıdan teknoloji düşmanı olmak istemesem de gelecek pek aydınlık gözükmüyor.

TBD Bilişim Dergisi Bilimkurgu Öykü Yarışması artık Müslüman mahallesinde salyangoz satmayı aştı bize göre... Peki, bu yarışmayla ilgili düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Bence TBD Bilimkurgu Öykü Yarışması son derece önemli, zira kariyerimin bu noktasında, bu nedenle katıldım. Yarışmanın gelenekselleşme yolunda olduğunu ve burada aldığım birinciliğin çok değerli olduğunu düşünüyorum.

Üyelik Ödenti Formu

Değerli Üyelerimiz,

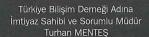
Türkiye Bilişim Derneği siz üyelerimizin katkıları ile ülkemiz Bilişim Sektörünün gelişmesi, dünya ile rekabet edebilmesi için gerekli adımların atılmasına yönelik faaliyetlerini 36 yıldır sürdürmektedir.

Derneğimizin daha güçlü bir finansal yapıya sahip olabilmesi için üyelerimizin yıllık aidatlarını zamanında ödemeleri büyük önem taşımaktadır.

Bu amaçla, aşağıda yer alan Kredi Kartı Ödeme Talimatını doldurup belirtilen numaraya fakslamanız sayesinde aidat ödemelerinizi kolaylıkla yapabilirsiniz. Şimdiden katkılarınız ve duyarlılığınız için teşekkür ederiz.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Çetin Emeç Bulvarı 4.Cad. No: 3/11- 12 06450 A.Öveçler / ANKARA	
Tel: (312) 479 34 62 (pbx) • Faks: (312) 479 34 67 • e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr / www.tbd.org.tr	
Üyenin,	
Adı, Soyadı: TBD Üye No:	
Adresi:	
Tel: Faks: E-posta:	
[] Kredi Kartı Ödemesi	
Lütfen [] 2007-2008 yılları için 48.YTL.'yi aşağıdaki kredi kartı hesabımdan alınız.	
Ödeme Şekli: [] 2 Taksit [] 3 Taksit [] 4 Taksit [] Yıllık	
Kredi Kart Türü: [] Visa [] Access [] Eurocard [] Mastercard	
Kredi Kart No:Son Kullanma Tarihi:/	
Ad Soyad:	
Tarih:/ İmza:	
[] Banka Hesap Numaraları	
Garanti Bankası, Atatürk Bulv. Şb. 710- 6299991	
T. İş Bankası Mithatpaşa Şb. 30440- 256397	
T. İş Bankası Çetin Emeç Bulv. Şb. 4269- 0012015	

Yayın Kurulu Baskanı Atilla YARDIMCI

Yasemin Altun, Murat Aşkar, Ahmet Ayvalı, İbrahim Pamuk, Dilek Kılıç

TBD Yönetim Kurulu Turhan MENTES (Baskan), Murat ASKAR (II. Baskan), Mehmet Ali KÖKSAL (Genel Yazman), Lütfi VAROĞLU (Sayman), Deniz ŞAHİN (Veznedar), Serdar BİLECEN (Üye), Mustafa OKAY (Üye), Selçuk KAVASOĞLU (Üye), Hakan AKSÜYEK (Üye), İsmail İlker TABAK (Üye), Türker GÜLÜM (Üye)

> Editoryal Hazırlık ve Grafik Tasarım AIDA Medya ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın Yayınlanma Biçimi: Üç Ayda Bir Yayınlanır

TBD DERGISI TBD ÜYELERINE ÜCRETSİZ OLARAK GÖNDERİLİR. YAYINLANAN YAZILARDAN YAZARLARI SORUMLUDUR. YAYINLANAN YAZILAR KAYNAK GÖSTERMEKSİZİN BAŞKA BİR YERDE YAYINLANAMAZ.

TBD Genel Merkezi Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12 06450 A.Öveçler-ANKARA Tel: (0312) 479 34 62 Faks: (0312) 479 34 67 e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

TBD İstanbul Şubesi Hasanpaşa Kurbağalıdere No: 90 Kat: 3 Kadıköy-İSTANBUL Tel: (0216) 464 21 18 e-posta: ist@tbd.org.tr

TBD Eskişehir Şubesi Porsuk Bulvarı, Çağlayan İş Merkezi Kat: 5 No: 47 A-B ESKISEHIR Tel: (0222) 233 54 54 e-posta: tbd-eskisehir@tbd.org.tr

TBD Bursa Şubesi Kükürtlü.Mah. Mudanya Cad. Arzu Apt. No: 111 K: 3 D: 5 Sırameşeler - BURSA Tel: (0224) 234 66 73 - 234 66 78

Adana (0322) 458 66 92 - Afyon (0272) 213 05 69 Antalya (0242) 227 69 99 - Denizli (0258) 267 22 77 Elazığ (0424) 237 00 00 - Gaziantep (0342) 215 39 00 İzmir (0232) 463 28 33 - Konya (0332) 241 21 81 Mersin (0324) 233 12 86 - Niğde (0388) 311 45 27 Sivas (0346) 219 10 10/2850 - Trabzon (0462) 377 33 03

Basım Yeri Ertem Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti. Nasuh Akar Mah. 25. Sok. No: 19 Balgat/ANKARA (0.312) 284 18 14 Basım Tarihi: 13 Kasım 2007

Dr. Atilla Yardımcı TBD Yayın Kurulu Başkanı atilla.yardimci@tbd.org.tr

Ayrıcalıklı Olmak...

Bu sayımız aslında çok anlamlı bir döneme denk geliyor. 29 Ekim, bir ulusun esaret altına alınmak istenmesine karşın verdiği savaş ve sonucunda kurulan Cumhuriyet... 10 Kasım, sadece bizlerin değil, tüm dünyanın kabul ettiği büyük bir devlet adamının ölümü... Mutluluk ve hüzün ancak bu kadar birarada olabilir.

Niyetim, burada Atatürk'ü anlatmak değil. Ancak Atatürk'ün sadece bir asker olmadığını, hayatı boyunca sürekli okuduğu ve araştırmalar yaptığını, aynı zamanda da kendisinin bir düşünür olduğunu hatırlatmak istiyorum. Bunun yanında, zamanımızda oldukça rağbet

gören stratejik planlama ve kriz yönetimi konularında uzman olduğunu vurgulamak gerektiğine inanıyorum. Bir düşünün; Kurtuluş Savaşı kazanılmadan önce Ankara'da bir Eğitim Şurasını toplayacak kadar kendisine, savaşan askerlerine ve bu toprağın insanına güvenebiliyor. Daha ülkenin kaderi belli değilken, bir dolu sorunu varken, şimdilerde amacı dışında kullanılan bir deyim haline gelen, "önce eğitim" diyor. Peki, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin önünü açmak için stratejilerin geliştirilmesi gerektiğine ne zaman karar veriyor? Bence bunun sırrı Kurultay sloganında, ufkun ötesini görebilmekte gizli. Bunun için de ayrıcalıklı olmak gerekiyor. Bana göre ayrıcalıklı olan sadece Atatürk değil. Bizler de böyle bir dâhiye sahip olduğumuz için ayrıcalıklı sayılırız.

1 Kasım 1928 Harf Devrimi'nin kabul tarihi. Dergimizin bu sayısında tanıtımı yapılan "Atatürk Bilim ve Üniversite" kitabından bir alıntıyı aşağıda kısaltarak veriyorum. Moskova Üniversitesi'nden Dilbilimci Prof. Dr. Yuri Şceka bu konuda şunları söylemiş:

"Benim hayran kaldığım konu, bilim terimlerinin yaratılması ve gerçekleştirilmesidir. Bunun sayesinde Türkiye'de yüksek matematik, fizik vb. alanlar dahil, en zor alanda en zor kavramlar Türkçe'de anlatılabiliyor.'

Bence fazla yoruma gerek yok ama "bilim tercüme ile yapılmaz" diyen Atatürk'ten, başka bir davranış beklenemezdi.

Dergimizin bu sayısını Bilişim'07 özel sayısı olarak hazırlamak istedik. Sektörümüzün önde gelenleri tarafından 2007 yılının genel değerlendirmesi ile 2008 yılına ait beklentilerini aldık. Bunun yanında, Bilişim Kurultayları hakkındaki fikirlerini de sorduk.

Ayrıca, artık geleneksel hale gelmeye başlayan Yıllık Sektörel Değerlendirme Raporu'na, daha geniş kitlelere ulaşması için dergimizde yer verdik.

Türkiye Bilisim Derneği tarafından organize edilen ve 153 yapıtın gönderildiği Bilimkurgu Öykü Yarısması'nı Rahim adlı öyküsüyle kazanan Orkun Uçar ile yapılan görüşmeyi de dergimizde bulabilirsiniz.

Bilisim'07 organizasyonunda emeği geçen herkesi en içten dileklerimle tebrik etmek istiyorum. Ülkemizin en büyük bilişim tartışma platformu haline gelen etkinliklere katkı veren, tüm kurum ve kuruluşların da "ufkun ötesini" göstermek konusundaki çabalarını takdir ediyorum.

100. onur sayımızda buluşmak üzere...

ISSN 1303-6300

BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ YIL:36, SAYI:99

içindekiler

KASIM 2007

TBD Kurul ve Calisma Grunlari		6
TBD Kurul ve Çalışma Grupları6		
31 Yıl Öncesinden TBD I. Bilişim	Kongresi Bildirileri	. 18
Sektör Liderleri Görüşlerini Paylaşıyo	or	. 23
	Erkan AKDEMİR	
	Çağlayan ARKAN	
	Barbaros ASLANOĞLU	
	Recep BARUT	
	Altay ELBEK	
	Yüce ERİM	
	Alpay GÖĞÜŞ	
	Atilla KIRAL	
	Dr. Tülin GÜZEL ÖZDEMİR	
	ilter TERZİOĞLU	
	Özhan TOKTAŞ	
	Eray YÜKSEK	
Pilisim'07 Programu		EO

mız epey korkutucu ama bu biraz da işlediği cin konusu nedeniyle oldu. Bir yazar olarak önemli olan şey, elbette korkutmak, mutlu etmek veya ağlatmaktır. Bu tepkilerdir yazara iltifat olarak dönen.

Sinemada çığır açan Yurttaş Kane filminin yönetmeni Orson Welles, 1938 yılında, radyoda H.G. Wells'in, Dünyalar Savaşı adlı yapıtını okurken 'eyvah Marslılar saldırıyor!' diye anons yapınca bütün ABD birbirine girmişti... Bence Metal Fırtına'nın tezi, Marslıların Dünya'ya saldırmasından çok daha gerçekçi... Kitaba olan tepkiler umduğunuz gibi mi çıktı, yoksa kitaba, sözüm meclisten dışarı, 'bir deli bir kuyuya taş atmış...' gibi mi bakıldı; tabii bence kuyuya taş atmak da yaratıcılığın göstergesi...

Kitap ya beklenildiğinden çok ciddiye alındı veya az ciddiye alındı. Sağlıklı algılanma yeterli düzeyde olmadı. Bu nedenle şimdilerde "Metal Fırtına gerçek mi oluyor?" diye soruluyor. Zira kitabın içindeki hayali şeyler gerçekleşiyor. Mesela; Condoleezza Rice ABD Dışişleri Bakanı oldu, Nicolas Sarkozy Fransa Cumhurbaşkanı oldu, Kuzey Irak'ta Türk askerleri, ABD askerleri ile karşılaşmak üzere.

Açıkçası ben kitabın içindeki konunun daha sağlıklı algılanacağını, yetkili mercilerin doğru sonuçlar çıkaracağını düşünüyordum ama daha çok tepkiler, yazarı olan bizlere döndü. Bunu, ülkemizde bilimkurgu kültürünün zayıf olmasına bağliyorum. Bilimkurgu nedir, ne değildir diye bilinse, o tepkiler daha iyi ve yararlı olurdu.

Metal Fırtına'yı film olarak sinemalarda görecek miyiz?

Kitabın film anlaşmasını iki sene önce Özen Filmcilik ile yaptık ama bir türlü çekilmedi. Fakat zaman içinde kitabın konusu gerçekleşmeye başladığı, gündemden düşmediği için unutulmuyor. Şu sıralar bazı gelişmeler oluyor ama gerçekleşir mi, ne zaman olur bilmiyorum.

Türkiye tehlikede!

Yapıtlarınızda sık sık kimi sırlarla, insanların aklına hiç gelmemiş olan

'bildiğimiz gerçeklere' aykırı olaylarla, çeşitli karanlık amaçlar peşinde koşan tarikatlarla ve örgütlerle karşılaşıyoruz. Bunları fantezi olarak mı görmek gerek yoksa bizler genellikle uyandırılmayı bekleyen (Pamuk Prenses gibi) saf vatandaşlar mıyız? Gerçekten benim kişisel olarak yanıtını aradığım sorulardan biri de budur...

Gizli tarikatlar var. Hakikaten dünyanın geleceğine de yön veriyorlar. Üstelik, artık hiç olmadığı kadar ortalıktalar da. Ben bunları işliyorum zira ne olup olmadığını anlamazsak başkalarının planlarında ya piyon ya da kurban oluruz. Türkiye bu planlar açısından tehlikede ve birileri buna karşı önlem almalı. Ben de elimden geleni, yazarak yapmaya çalışıyorum.

Daha çok fantezi türünü kullanan bir yazar olarak bilimkurguya nasıl bakıyorsunuz; sizce günümüzde bilimkurgunun bir işlevi var mı?

ORKUN UÇAR "YAŞAM FELSEFEMİ ASİMOV SAYESİNDE OLUŞTURDUM..."

Röportaj: Koray ÖZER

koray.ozer@tbd.org.tr

TBD Bilişim Dergisi Bilimkurgu Öykü Yarışması 2007'de birincilik ipini, Metal Fırtına ile tanıdığımız yazar Orkun Uçar göğüsledi. Uçar'la "fırtına sonrası" tepkiler ve yazarlık altyapısını oluşturan bilimkurgu üzerine söyleştik...

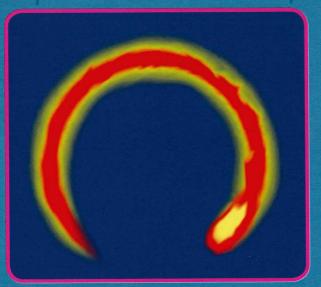
çoğunlukla okuyucularımız Sizi Metal Firtina roman dizisinden tanıvor. Oysa sizin Gırgır dergisiyle başlayan ve gazetelerle süren bir yazarlık/senaryo yazarlığı yaşantınız var. Bugüne kadar beşi roman olmak üzere, yedi tane kitabınızın yayımlandığını biliyoruz. Yapıtlarınızda en çok dikkat çeken özellik, fanteziye kaçan kurgunuz... Fanteziyi günlük politik yaşama uygulamaktan da hiç çekinmiyorsunuz; örneğin biz Türkleri hiç istemediğimiz (yani korkuyor muyuzüzülüyor muyuz çok belli değil ama) bir Türk-ABD çatışmasına sürükleyebiliyorsunuz... Neden fantezi türü ve neden politik fanteziyi yapıtlarınızda kullanıyorsunuz?

Esasında yapıtlarımın hepsinde ortak olan özellik, strateji ve entrikadır. Yani fantastik, politik kurgu veya bilimkurgu fark etmez. Aksiyonu ve kurguyu taşıyacak kadar sade bir dili tercih ediyorum. Kafam, strateji ve entrikaya çalışıyor, bunu günümüz gerçekliğinde veya hayali bir dünyada kullanmaktan çekinmiyorum. Bir yazar olarak geçmişi, şimdiyi ve geleceği değiştirebilme gücümün farkındayım. Bu gücü kullanmak hoşuma gidiyor.

Metal Firtina bir uyarı kitabidir

Metal Fırtına ve diğer kitaplarınızla bizim bilinçaltı korkularımızı mı işli-yorsunuz?

Okur bazında bu dediğiniz olabilir ama yazar olarak ben hiçbir şeyden korkmuyorum. Örneğin Metal Fırtına benim için korkutma değil, bir uyarı kitabıdır. Yani böyle bir tehlike var, uyuma! Burak Turan adlı arkadaşımla yazdığımız Zifir adlı romanı-

KURULTAY TARİHÇESİ
Nezih KULEYİN
Syf 8

2007 DEĞERLENDİRME RAPORU TBD svf 53

ATAMIZIN HARF DEVRİMİ OLMASAYDI, BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM DEVRİMİNİ YAKALAYAMAZDIK!

N. Kaya KILAN

syf 62

ORKUN UÇAR "YAŞAM FELSEFEMİ ASIMOV SAYESİNDE OLUŞTURDUM..."

Röportaj: Koray ÖZER

syf 64

TBD KURUL ve ÇALIŞMA GRUPLARI

TBD	Merk	ez Yör	netim,	
Denet	im ve	Onur	Kurulu	

Defiction ve Offar Natura		
Yönetim Kurulu		
Turhan Menteş	Başkan	
Murat Aşkar	II. Başkan	
Deniz Şahin	Veznedar	
A. Lütfi Varoğlu	Sayman	
M. Ali Köksal	Genel Yazman	
Mustafa Okay	Üye	
Hakan Aksüyek	Üye	
Serdar Bilecen	Üye	
Selçuk Kavasoğlu	Üye	
Türker Gülüm	Üye	
İsmail İlker Tabak	Üye	
Denetleme Kurulu	Onur Kurulu	
Tuncay Bilmez	Abdullah Büyükbayram	
Ü. Ünal Zaim	Ufuk Bodur	
Şadi Tokay	Necdet Kesmez	
	Ahmet Ermiş	
	H. Cemal Tura	

TBD Bursa Şubesi Yönetim, Denetim ve Onur Kurulu		
Yönetim Kurulu		
A. Gökhan Dağhan	Başkan	
K. Fatih Kilci	Başkan Yardımcısı	
Sadiye Sıdar	Sayman	
Dilek Kılıç Sekreter		
Tuncer Pekiyi	Üye	
Hunkar Tuncer	Üye	
Demiray Hacıibrahimoğlu Üye		
Denetleme Kurulu Onur Kurulu		
Nasuh Sülün	Güngör Günalçın	
Selma Çubukcu Vehbi Varlık		
Berkant Dönmez Belkıs Aydınay		

TBD Istanbul Şubesi Yönetim, Denetim ve Onur Kurulu		
Yönetim Kurulu		
Ahmet Lütfi Orkan	Başkan	
Osman Vedat Şarapçı	II. Başkan	
Müjgan Zühal İnkaya	Sayman	
Ceyda Akaydın	Sekreter	
Levent Karadağ	Üye	
Yücel Kamcez	Üye	
Cem Sefa Sütcü Üye		
Denetleme Kurulu	Onur Kurulu	
Osman Arslan Tunçelli	Erdal Balaban	
Ahmet Tosunoğlu	Kutluk Özgüven	
Tandoğan Tombak	Ahmet Parlakbilek	
	Rauf Nişel	
	Nurettin Kılıçoğlu	
	Mitat Uysal	

TBD Eskişehir Şubesi Yönetim, Denetim ve Onur Kurulu		
Yönetim Kurulu		
Hasan Başaran	Başkan	
Ali Kafalı	Başkan Yardımcısı	
Savaş Uluçay	Genel Sekreter	
Ömür Aşıkoğlu Sayman		
Halil İbrahim Gürcan Üye		
Adnan Sevim Üye		
Münüp Tuncer Üye		
Denetleme Kurulu Onur Kurulu		
Necmettin Başkut	Kadir Çalışıcı	
Kamil Öztopçu Ali Ekrem Özkul		
Hürriyet Akdaş Hacer Özgün		

bulunmuş olan Arap harflerinin yerine, Türk dilinin özelliklerini belirten işaretlere de yer vererek, Latin abecesinden esinlenerek geliştirilen "Türk Harfleri"nin alınmasını ifade eder.

Türkçe'nin yazılması ve okunmasında türlü sorunlar yaratan ve bükümlü bir dil olan Arap abecesi, bağlantılı dil özelliği taşıyan Türkçe'nin doğasındaki sesleri yansıtmaktan uzak bir

dizgedir. Türkçemizin ünlü seslerini içermeyişi, özellikle okunmada karmaşıklıklar yaratmıştır. (1) Diğer taraftan, Orta Asya'ya kadar uzanan öz dilimizin sözcüklerini güncel dile yerleştirmede Arap abecesi büyük engel olagelmiştir. Harf Devrimi kesinlikle Dil Devrimi'ni, yani karma bir dil olan Osmanlıca'dan, ulusal dil Türkçe'ye geçişi getirmiştir. Bu açıdan bakınca, Yazı Devrimi'nin Dil Devrimi'nden önce başlatılması, gerçekten derin bir sezginin, gerçekten derin bir dil duygusunun, "Ulus Dilimizin" öncüsü olmuştur. Gerçekte, "Harf Devrimi'ne ilk adım, 20 Mayıs 1928'de 1288 sayılı yasa ile Arap rakamlarının kullanımını kaldırıp, uluslararası rakamların kabulü ile başlamıştır.

Harf Devrimi'ne, içeriği bakımından yalın bir yazı değişimi olarak bakmak yanlış olur. Bu değişimin sosyal yaşamımızda, dil ve kültür değişiminde olduğu kadar, bilim ve eğitimdeki yeri, değeri ve önemi kısa tümcelerle anlatılamayacak kadar çok ve etkindir. Özellikle "Çağdaş Ulus" olmadaki katkısı çok iyi özümsenmelidir.

Bilindiği gibi, Ata'nın devrimlerinin dayandığı temel ilke, yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi yapısını olduğu kadar, sosyal yapısını şekillendiren kültür ve bilim değerlerini çağdaş düzeye çıkarmaktır. Bu nedenle harf devrimi, ulusal değerlere bağlı bir çağdaşlaşmayı da getirmiştir. Sayılamayacak kadar çok alandaki yeniliklere de temel oluşturan bir özellik taşımaktadır.

Türk toplumunun kendi diline⁽²⁾, kendi tarihine sahip çıkabilmesi, eğitim birliğine ve ulusal bir eğitim sistemine kavuşabilmesi, okuyup yazma öğrenmenin kolaylaştırılması ve kültür alanındaki gelişmelerde gerekli hamlelerin yapılabilmesini bu değişim sağlamıştır. Her şeyden önemlisi, Türk ulusunun kendi dilinin özelliklerine uygun, kolay öğrenilir bir abece ve ulusal kimlik kazanma-

sı olanağını getirmiştir.

Harf devrimi ve açtığı çağdaş yol olmasaydı, gelişmiş dünyanın bilim ve teknoloji kervanına nasıl katılabilir; elektronik bilişim ve iletişim devrimini açan bilgisayarı, çağdaş yaratıcıları ile hemen hemen aynı dönemde kullanmaya nasıl başlayabilirdik?

Bilimsel düşünce ve çağı değerlendirme, laik ve özgür bir ortamda gelişebilir. Bunun ise, bilim ve teknolojiyi üretme, çağdaş bilgi düzeyine erişme, gelişen dünyayı izleme, yararlanma ve katılma, günün bilgi toplumunu içerme, Türkçe'ye özgü abece ve öz dilimizle düşünme, anlama ve yaratma olanağı ile gerçekleşebileceği yadsınamaz...

¹ Bu konuda bir anımı anlatmalıyım; ilkokula gitmediğim dönemde, babamın gönderdiği bayram harçliği ile babaannem ve anneannem bana bayramlık bir yün tulum alıyor. Sonra babama yazdığı mektupta, "Kaya'ya çok güzel bir tulum aldık, yakası ve kollarını kestik..." yazıyor. Ancak Türkçe "lastik" sözcüğü, Arapça abecesi ile yazılırken, bir nokta simgesinin yanlış konması ile "kestik" şeklinde okunmuş ve olay, uzaktaki ailem için anlaşılmaz bir içeriğe bürünmüş, fikra konusu olmuştu...

² Bugün de yürürlükte olan 1353 Sayılı "Harf Devrimi" Yasasının 4. Maddesi: "Halk tarafından vakı müracaatlardan eski Arap harfleriyle yazılı olanlarının kabulü 1929 Haziranının birinci gününe kadar caizdir. 1928 senesi Kanunuevvelinin iptidasından (1 Kasım'dan) itibaren; Türkçe hususi (özel) veya resmi levha, tabela, ilan, reklam ve sinema yazıları ile kezalik Türkçe hususi (özel), resmi bilcümle mevkut, gayrı mevkut (bütün sürekli, süreksiz) gazete, risale (el-ilanı, küçük kitap) ve mecmuaların Türk harfleriyle basılması ve yazılması mecburidir.

^(*) TBMM tarafından Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e hediye edilen altın Türk Dili Abecesi (1928)

ATAMIZIN HARF DEVRİMİ OLMASAYDI BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM DEVRİMİNİ YAKALAYAMAZDIK!

N. Kaya KILAN

TBD Terim Kolu Başkanı kkilan@baskent.edu.tr

["Harf Devrimi" yasasının 4. Maddesi: ".... 1928 senesi Kanunuevvelinin iptidasından (1 Kasım'dan) itibaren; Türkçe hususi (özel) veya resmi levha, tabela, ilan, reklam ve sinema yazıları ile kezalik Türkçe hususi (özel), resmi bilcümle mevkut, gayrı mevkut (bütün sürekli, süreksiz) gazete, risale (el-ilanı, küçük kitap) ve mecmuaların Türk harfleriyle basılması ve yazılması mecburidir.]

1 Kasım 1928; Cumhuriyet Türkiyesi'nin çok önemli adımlarından birinin; "Dil Devrimi"ne hazırlık olarak yapılan "Harf Devrimi"nin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde çoğunlukla kabul edildiği, önemli bir değişimin başlangıç tarihidir. Bu

değişim, Ata'nın "çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkma" hedefinin gereği olduğu kadar, laik Cumhuriyet'in de bir gereği sayılabilir. Harf Devrimi, yazı dilinde kullanılan ancak Anadolu'da geniş halk kitleleri tarafından çok az öğrenilme olanağı

TBD Yayın Kurulu		
Atilla Yardımcı	Yayın Kurulu Başkanı	
Ahmet Ayvalı	Üye	
Murat Aşkar	Üye	
Coşkun Dolanbay	Üye	
Veysi İşler	Üye	
Koray Özer	Üye	
H. İbrahim Gürcan	Üye	
Ahmet Arif Tarakçıoğlu	Üye	
Necdet Kesmez	Üye	
Kutluk Özgüven	Üye	
Yasemin Altun	Üye	
Aslı Evren	Üye	

TBD Türk Cumhuriyetleri Bilgi Teknolojileri Çalışma Grubu

Nezih Kuleyin	Çalışma Grubu Başkanı
Sami Dönmez	Üye
Necdet Kesmez	Üye
Aydın Kolat	Üye
Betül İğdeligüvenç	Üye
Ömer Kılıç	Üye
Fehmi Yılmaz	Üye
Demet Kabasakal	Üye
İlyas Çiçekli	Üye
Altan Küçükçınar	Üye
Özgür Uluer	Üye
Belgin Aksu	Üye
Meltem Çetin	Üye
Gürol Güngör	Üye
Önder Komar	Üye
Ömer Özdenören	Üye
Ahmet Ayvalı	Üye

TBD Hukuk Çalışma Grubu

M. Ali Köksal	Çalışma Grubu Başkanı
Muammer Ketizmen	Üye
Çağatay Cengiz	Üye
Özgür Eralp	Üye
S. Çiğdem Çamurdan	Üye
Erhan Horasan	Üye
Akın Şenol	Üye
Orhan Turan	Üye

TBD Kamu Bilgi İşlemMerkezleri Yöneticileri Birliği

Kemal Karakoçak	Başkan
Mehmet Yılmazer	Başkan Yardımcısı
Ahmet Pekel	Üye
Ahmet Sarıcan	Üye
Ayla Altun	Üye
Selçuk Kavasoğlu	TBD Temsilcisi
Necati Etlacakuş	Danışman
Nihat Yurt	Danışman
Yusuf Murat Erten	Danışman
Ceyda Kasım Süer	Özel Sektör Temsilcisi (Microsoft)
Selim Özdemir	Özel Sektör Temsilcisi (Cisco)

TBD Yayınları / Kitaplar

Etik ve Bilişim

Gözde Dedeoğlu - Ankara 2001/51 Sayfa

Suçla Mücadele Edenler İçin İnternet

Bahadır K. Akçam - Ankara 1999/159 Sayfa

Elektronik İmza El Kitabı

Ankara Barosu - Türkiye Bilişim Derneği - Ankara 2006/32 Sayfa

Yapı ve Kentte Bilişim IV Bildiriler Kitabı

TBD - TBB - TMBD - Ankara 2006/192 Sayfa

İnovasyon

Şirin Elçi - TBD Eskişehir Şubesi 2006/183 Sayfa

Anı ve Fotoğraflarla Bilişim Tarihimiz

Akdoğan Özkan - Ankara 2005

22. Ulusal Bilişim Kurultayı Bildiriler Kitabı

Ankara 2005/160 Sayfa

TBD Kamu-BİB Kamu Bilişim Platformu VII

Çalışma Grubu Raporları - Ankara 2005/172 Sayfa

Bilimkurgu Öyküleri

Editör: Koray Özer - İstanbul/270 Sayfa

Web'de Öğrenme Ölçme ve Değerlendirme

Işıl Kabakçı - Ziya Karakaya - Ankara 2003-134 Sayfa

E-Devlet Yolunda Türkiye

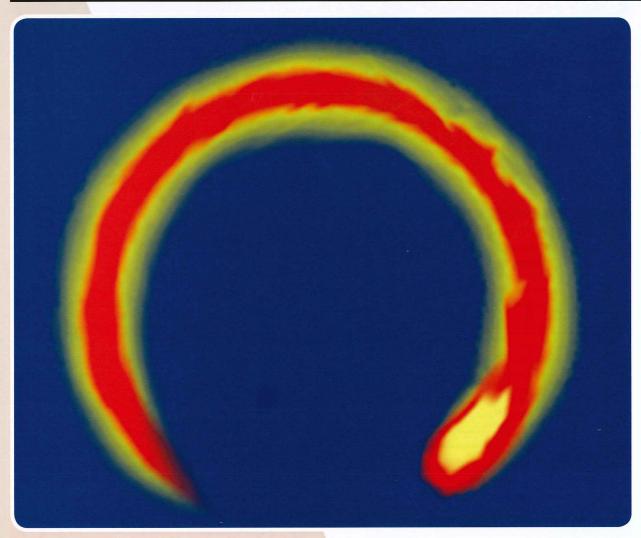
TBD Kamu-BİB - Ankara 2002-172 Sayfa

Yazılım Geliştirmede Sağlanan Devlet Destekleri

Sami Dönmez - Ankara 2002/124 Sayfa

Bilişim Projeleri Yönetimi El Kitabı

Bilişim Projeleri Yönetimi Çalışma Grubu - 112 Sayfa

1976'DAN 2007'YE KİTLESELLEŞEN BİLİŞİM KURULTAYLARI

Nezih KULEYİN

nezih.kuleyin@tbd.org.tr

Ben, TBD Ulusal Bilişim Kurultayı adını ilk duyduğum yıl, Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenciydim. Bilgi İşlem Merkezi'nin önüne asılmış pankarta hiçbir anlam veremeden belirli aralıklarla baktığımı hatırlıyorum. Neyse ki Kurultay'ın yapıldığı günlerden bir gün, Necdet Bulut'a rastladım. Elinde tuttuğu ve üzerinde kırmızı renkte Bilişim'76 yazan kitabı bana anlatırken, başarılması imkansız bir olay anlatır gibiydi...

Haklıydı da... Yıllar sonra bu Kurultay'da TBD neler söylemiş diye araştırdığımda, şunların kamuoyu ile paylaşıldığını öğrendim:

"Bilgisayar teknolojisinin aktarılmasında plansız ve önlemsiz hareket edilmesi, en önemli koşul olan insan gücü gereksemesinin yıllardır çok geriden gelmesine neden olmuştur."

"Ülkede bilişim politikasını kurma ve bu teknik bilimden yararlanma koşullarını sağlayacak, yaptırım gücüne sahip bir kuruma gereksinim vardır." sonuçlarının tartışıldığı yeni bir şuranın gündeme alınmasıdır.

Bir diğer önemli konu, bilgisayar okuryazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmek zorunda olduğumuz gerçeğinin anlaşılmasıdır. Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki okuma yazma seferberliği gibi bir bilgisayar okuryazarlığı seferberliği başlatılması ve toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi "Bilgi Toplumu" yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır.

Sanayi Devrimini kaçıran ülkemizin, "Bilgi Çağı" olarak da adlandırılan 21. yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesinin ancak Bilişim Sektörümüzün hızla gelişmesi ve paralel olarak kendi teknolojisini üreterek daha rekabetçi bir konuma gelmesiyle gerçekleşebileceğini düşünüyoruz. Devletimizin Bilişim sektörünü stratejik sektör

olarak tanımlamasıyla birlikte, ölçülebilir hedefleri belirlemesi ve uygun "yol haritasının" ortaklaşa geliştirilmesinin ardından, STK'lar, üniversiteler, özel sektör, bir bütün olarak bu hedeflere ulaşılması için azami desteği vereceklerdir.

BİLİŞİM'07 DANIŞMA KURULU

Eşref ADALI, İTÜ Bil. Müh. Bölüm Başkanı Erkan AKDEMİR, Cisco Systems Genel Müdür Mustafa AKGÜL, LKD/İNET-D Başkanı Atila AKKAŞ, MBA Genel Müdürü Mehmet AKYELLİ, TOBB-Bilgisayar Yazılım Meclisi Başkanı Yusuf Ata ARIAK, TELKODER Başkanı Çağlayan ARKAN, Microsoft Genel Müdürü Ümit ATALAY, İNNOVA Genel Müdürü Gamze AYDIN, Novell Ülke Müdürü Yavuz BACACI, Sentim Genel Müdürü Selda BAĞDAT BAHADIR, GANTEK Genel Müdürü Recep BARUT, STM Savunma Genel Müdürü Murad BAYAR, SSM Müsteşarı Suat BAYSAN, TESİD Başkanı Abdullah BÜYÜKBAYRAM, AB Danışmanlık Genel Müdürü Birol CADABAK, LBS Genel Müdürü Süreyya CİLİV, TURKCELL Genel Müdürü Osman COŞKUNOĞLU, CHP Uşak Milletvekili Cem ÇELEBİLER, TİD Başkanı Sahir ÇÖRTOĞLU, TTGV Genel Sekreteri Reha DENEMEÇ, AKP Ankara Milletvekili Murat DİKİCİ, TÜTED Baskanı Paul DOANY, TT Yönetim Kurulu Başkanı Osman DUR, TURKSAT Başkanı Murat DURSUN, MOBİSAD Başkanı Faruk ECZACIBAŞI, TBV Başkanı Altay ELBEK, OYTEK Genel Müdürü Bahadır ERBAŞ, AMD Genel Müdürü Hakkı EREN, Servus Genel Müdürü Yüce ERİM, Software AG Genel Müdürü Ali Rıza ERSOY, SBS Türkiye Genel Müdürü Ö. Ege ERTEM, Intel Genel Müdürü Arzu GENÇOĞLU, GARTNER Türkiye Genel Müdürü M. Sait GÖZÜM, Deloitte Genel Müdürü Abdullah Raşit GÜLHAN, ARG Danışmanlık Gültekin GÜNAL, YASAD Başkanı Mehmet GÜNEŞ, Çözüm Yazılım Genel Müdürü Salih GÜREŞ, TEPE Teknoloji Genel Müdürü

Turgut GÜRSOY, PROBİL Genel Müdürü Ahmet GÜVEN, TEKOFAKS Genel Müdürü Emrehan HALICI, TZV Başkanı Derya HATİBOĞLU, ALCATEL Genel Müdürü Mustafa İÇİL, Google Pazarlama Direktörü Zafer İNKAYA, BİYESAM Başkanı Atilla KIRAL, Oracle Genel Müdürü Yücel KOMCEZ, IT BUSINESS Genel Yayın Yönetmeni Aydın KÖKSAL, Bilişim Ltd. Genel Müdürü Namık KURAL, CORTECH Genel Müdürü Mustafa KUTLAY, HÜRRİYET Yazar Mehmet NALBANTOĞLU, Koç Sistem Genel Müdürü Serhat ÖZEREN, TEDER Başkanı Ömer ÖZTÜRK, Merkez Bankası Gökhan SAY, Symantec Genel Müdürü Mehmet SUCU, CUMHURİYET Yazar Nezih SÜZEN, Fujitsu Siemens Genel Müdürü N. Levent ŞENSEZGİN, Sybase Genel Müdürü Akif ŞİMŞEK, TÜBİDER Başkanı Tuğrul TEKBULUT, TÜBİSAD Başkanı Bülent TELLİOĞLU, Meteksan Sistem Genel Müdürü Nejat TOĞRUL, INFOPARK Genel Müdürü Özhan TOKTAŞ, Sun Microsystems Genel Müdürü Ersin TÖRECİ, H.Ü. Bilişim Enstitü Müdürü Şahin TULGA, HP Türkiye Genel Müdürü Timur TUNCER, VESTEL Genel Müdürü Cüneyt TÜRKTAN, AVEA Genel Müdürü Kemal ULUSALER, EMO Başkanı Çetin UYGUN, CA Genel Müdürü Fikret ÜÇCAN, Başbakanlık Baş Müşaviri Savaş ÜNSAL, Superonline Genel Müdürü Atilla VITAI, VODAFONE Genel Müdürü Faruk YARMAN, Havelsan Genel Müdürü Fatoş YARMAN VURAL, ODTÜ Rektör Danışman Cem YEKER, SAP Genel Müdürü Yalçın YILDIRIM, CASPER Genel Müdürü Eray YÜKSEK, IBM Türk Genel Müdürü

YILLIK SEKTÖREL DEĞERLENDİRME RAPORU

nılmasını sağlamak üzere, telekom işletmecileri arasında tesis ve altyapı paylaşımı etkin bir şekilde sağlanmalıdır.

Telekom sektöründeki operatörlerin, rekabete aykırı davranışları engellenmeli ve bu konuda Telekomünikasyon Kurumu'nun almış olduğu kararlar fiilen de etkin bir şekilde uygulanmalıdır.

Genişbant erişimin önemi göz önüne alınarak, mevcut şebekelere alternatif 3G, WiMax gibi yeni ve hızlı mobil teknolojiler için hızla eyleme geçme zorunluluğu vardır. Genişbant erişimin yaygınlaşması için telekomünikasyon sektöründe altyapı tabanlı rekabetin teşvik edilerek genişbant yatırımlarının sağlanması gerekmektedir. Bu sayede sektörde kalıcı bir rekabet ortamı oluşacak, hizmet çeşitliliği ve kalitesi artacaktır.

Genişbant yayılımının özellikle küçük şehirler ve kırsal alanlarda operatörler için kârlı olama-yacağı düşünüldüğünde, bu bölgelerdeki vatandaşlara verilecek hizmetin evrensel hizmet fonu katkısıyla sağlanması düşünülmelidir. Ülkemiz genişbant erişim yaygınlık oranlarının, gelişmiş ülkeler düzeyine çekilmesi için gerekli tüm düzenlemeler yapılmalı, teşvikler verilmeli ve önlemler alınmalıdır.

Bu önerilerin hayata geçebilmesi için gerekli koordinasyon, politika belirleme ve bunları uygulama süreci, güçlü bir siyasi ve idari liderlik gerektirmektedir. Bunu teminen ilk aşamada, e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin yürütülmesi ve 2006-2010 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı'nın uygulanması süreçlerinin üst düzey örgütlenmeyle koordinasyonu için Bilgi Toplumu Genel Müdürlüğü kurulmalı; süreç içerisinde mükerrer yapılar ortadan kaldırılarak güçlü bir yapılanma ile Bilgi ve Teknoloji Bakanlığı adı altında yeni bir bakanlık tesis edilmelidir. Bu bakanlık, Bilgi Toplumu'na geçiş sürecinde koordinatör kuruluş olan Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nda yer alan Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığını ve TÜBİTAK'ın Ar-Ge kaynağı dağıtan birimlerini bünyesine alarak mevcut zafiyetleri ve çelişkileri ortadan kaldıracak, Türkiye'yi bilgi ve teknolojiye dayalı kalkınma sürecine taşıyacak ve bilgi toplumuna geçiş sürecinde gerçekleştirilmesi gereken eylemlerin sinerji içinde ve zamanında gerçekleşmesini sağlayacaktır.

2006 Değerlendirme Raporu'nda, "yapılması gereken" olarak ifade edilen, bilişim ve iletişim sektörlerinin gerçek göstergelerini yansıtmak amacıyla STK'lar tarafından yapılması planlanan araştırmanın, bu sene gerçekleştirilmesi için yapılan çalışmalar sonucunda uygulama aşamasına gelinilmiş, ancak maliyet konusunda yetersizlik durumu ile karşılaşıldığı için konu, kamu düzeyinde destek sağlanması istemi ile hükümet temsilcilerine götürülmüş ve kabul görmüştür. Ülkemizin bu alanda gelişmesini de en iyi yansıtacak bu çalışmalara en kısa zamanda başlanılması arzu edilmektedir.

SON SÖZ

Türkiye'nin bilgi toplumu olabilmesi için neler yapılması gerektiği birçok platformlarda çeşitli boyutları ile ele alınmaktadır. Bilişim'06 için bir araya geldiğimiz günlerde, Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan bir genelge ile kamuda ihalesi yapılmamış tüm alımlar durdurulmuştu. Yılın son 3 aylık döneminde kamunun bilişim yatırımlarının neredeyse yarısını yaptığını düşünürsek, bir anlamda siyasi irade 'Ben yapmam gereken bilgi teknolojileri yatırımının yarısından vazgeçtim' demişti. Bu yıl da, yayınlanan bir tasarruf genelgesi ile 'ulaştırma ve bilgi teknolojisi alımları' durduruldu. Görüldüğü üzere, biz Türkiye'nin gelişmiş, refah içinde bir toplum olabilmesi için bilişimin en hızlı sonuç verecek araç olduğunu söylerken, bizi yöneten siyasi iktidarlar bu sektörün harcamalarını, 'ulaştırma' ile bir tutan bir zihniyeti hâlâ barındırmaktadır. Bu noktada, atılması gereken önemli adımlardan birisi, hatalarımızdan öğrenmek üzere, 2004'te yapılan Bilişim Şurası'nın

Intel®

Core^{TM} 2 Duo

inside™

KURULTAY TARİHÇESİ

"Çalışma ve planlamalar, bu yeni teknoloji araçlarını toplum yararına endüstriyel ve ekonomik kalkınmayı hızlandırıcı ve dışa bağımlılığı yok edici yönde sürdürülmelidir."

"Kimi kuruluşlar büyük paralar ödeyerek dışarıdan uygulama programları getirtmektedir. Programlar üzerinde değişiklik yapmanın güçlüğü, bu kullanım amacı ile edinilen bilgisayarları verimsiz kılıyor."

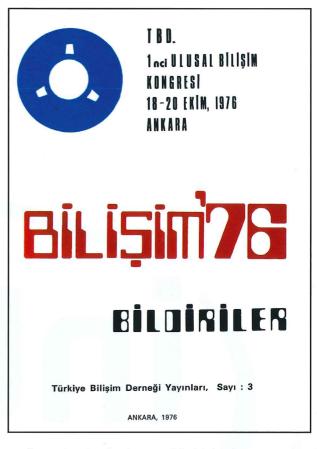
"Endüstri ile araştırma kuruluşları ve üniversiteler arasında yeterli işbirliği yoktur. Bilişim ve bilgisayar uygulamalarının gerektirdiği teknolojik ortamda büyük eksiklik ve eşgüdüm bozuklukları var. Bilgi iletişimi ve terminal sistemleri konusunda PTT ve diğer kurumlara görevler düşmektedir."

"Bilişim teknikleri konusunda iyi bir iletişim ortamı yok. Kimse birbirinin yazdığını okumuyor. Daha önce hangi konuda neler kullanılmış diye araştırılmıyor. Kimi çevreler kullandıkları yeni terimlerle birbirinin ne dediğini anlıyor fakat genel ortamda birbirimizi anlamakta zorluk çekiyoruz ya da hiç anlamıyoruz."

"Çeşitli bilgi işlem personelinin görev ve meslek tanımlarının ayrıntılı tespitine ihtiyaç vardır. 657 sayılı kanun, verimli personel çalışmasına el vermemektedir. Bu mesleğin çalışma alanlarını belirtmek lazım."

"Kamu kesiminde bu dalda çalışanların tam bir tanımı yapılmamış. Yan ödemeler için uygulamada büyük farklılıklar var."

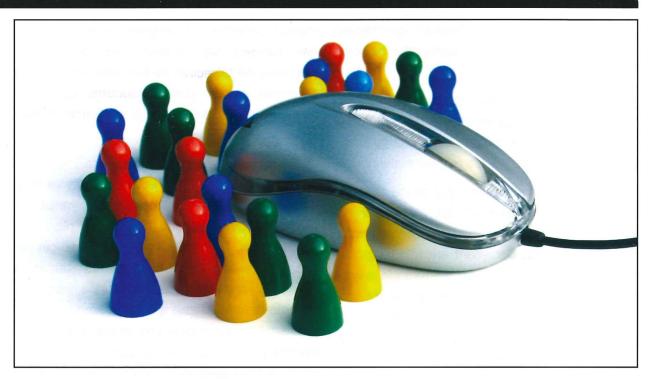

Sorunları bu kadar net bir biçimde ortaya koyan TBD yönetimleri bir yandan bu sorunlar için çözüm üretmeye çalışırken, diğer yandan da her iki yılda bir Ulusal Bilişim Kurultayları'nı toplamaya devam ettiler 1992 yılına kadar.

'82'ye kadar tek...

Başlangıçtan 1992 yılına kadar geçen sürece kısaca bir göz atmakta yarar var. Bu on altı yıl birçok yeni durumun doğmasına neden oldu. TBD'nin düzenlediği Ulusal Bilişim Kurultayları 1982 yılına kadar bu dalda yapılan tek etkinlikti ve her yıl büyüyerek toplumsal işlevini yerine getiriyordu. 1981 yılında İzmir'de yapılan Bilişim'80, o günler için rekor denilebilecek bir katılımla gerçekleşti. Potansiyelin bu kadar büyümüş olması o günlerde "Bilgisayar" dergisini çıkartan bir özel sektör grubunun Bilgisayar Kongresi adı ile ayrı bir etkinliği yıllık olarak yapmaya başlamasına neden oldu. Artık her yıl Bilgisayar Kongresi, iki yılda bir de TBD Ulusal Bilişim Kurultayları yapılıyordu. Bu durum, Bilgisayar Kongresini yapan özel sek-

ye" veya "risk sermayesi" niteliğinde çalışacak, uygun büyüklükte bir Ar-Ge ve inovasyon fonlama araçları oluşmalıdır.

Özel iletişim vergileri, iletişimin daha hızlı ve yaygın gelişmesini engelleyici mevcut düzeyden, kabul edilebilir düzeylere çekilmelidir.

KOBİ'lere yönelik, planlı teşvikler sayesinde, KOBİ'lerin BT ürün ve hizmetlerinden daha kolay yararlanmaları sağlanmadır.

BT sektöründe çalışacak insan gücünün yetişmesi için, özellikle üniversitelerimizin bilgisayar, elektronik, elektrik gibi, konuyla yakından ilgili bölümlerindeki öğretim üyesi ihtiyacı bugünden öngörülerek, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programları desteklenmelidir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarında BT alanındaki kalifiye eleman eksikliği giderilmeli ve Kamu Bilişim Personeli özlük hakları iyileştirilmelidir.

Bilişim okuryazarlığı kavramı oluşturulmalı ve TBD'nin sunduğu ECDL gibi geçerli uluslararası sertifika ediniminin yaygınlaştırılması için yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Orta dereceli eğitim müfredatımız okullarımızda ve evlerde İnternet üzerinden erişilebilir ve ücretsiz kullanılabilir hale getirilmelidir. Ülkemizin savaş-terör, deprem gibi zamanlarda kesintisiz haberleşme güvenliğinin sağlanması için alternatif telekomünikasyon altyapıları kurulmalıdır.

Devletin mal ve hizmet alımına yönelik mevzuatı, BT ürün ve hizmetlerinin alımı, diğer ürün ve hizmet alımlarından ayrılarak, özellikli bir statüye getirilmelidir.

İletişim altyapı ve hizmetleri alanında rekabetin artması ile ülkemizde Bilişim Teknolojisi ürünlerine olan talep çeşitlenerek artacaktır.

Telekom sektöründeki serbestleşme sürecinde gerekli lisanslar, teknolojiden bağımsız olarak gecikmeksizin verilmeli, rekabetin artırılması için gerekli düzenlemeler zamanında yapılmalı ve bu sektörde gerek hizmete, gerekse de altyapıya dayalı rekabetin gelişerek son kullanıcıya çok seçenekli hizmet sunulabilmesinin yolu vakit kaybetmeden açılmalıdır.

Telekom hizmetlerinde müşterilerin hizmet alacağı operatörü özgürce seçmelerini sağlayacak Numara Taşınabilirliği uygulaması bir an önce hayata geçirilmelidir.

Ülkemiz kaynaklarının etkin bir şekilde kulla-

YILLIK SEKTÖREL DEĞERLENDİRME RAPORU

yürürlüğe sokulmuş olan İsteğe Bağlı Tescil yönetmeliği, fiziki koşulları ve kaynak kodunu korumak konusunda atılmış ilk önemli adım olmakla birlikte, ihtiyaçları karşılamaktan uzaktır. Yazılım ürünü TOBB kanununda sanayi ürünü kabul edilmekteyken, ihracat mevzuatında hizmet olarak kabul edilmektedir. Bu da yazılım sektörünün ihracat teşviklerinden faydalanmasını engellemektedir.

Stratejik önemi olan bilişim alanındaki vergi oranları sadece bu sektörlerin büyümesini engellemeyip, bilgi toplumuna giden yolda Türkiye'yi yavaşlatmaktadır. Bu vergilerin makul bir düzeye çekilmesi için hiçbir adım atılmamıştır.

Cumhuriyet tarihimizin, devletin bilişim teknolojilerine yönelik bakış açısı ve parlamento vizyonu açısından en parlak dönemini yaşıyor olmamıza rağmen, 2005 yılında başlatılan çalışmalar, (Telekom hizmetleri ve haberleşme gereçleri hariç) BT ürün ve hizmetlerinin, toplumun geniş kesimleri tarafından kullanımına yönelik beklenen etkilerini henüz göstermemiştir.

NE YAPMALI?

BT'nin ülke ekonomisine katkısı göz önüne alınarak, ekonominin sayısal dönüşümünde, kamu yönetimi kapsamında ele alınan yatırım, mali politika ve paranın yönetimi ile birlikte 4. ayak olacağı düşünülmelidir. Yeni gelişen BT alanında; hükümetin ticari ve süreçsel düzenlemeler ve vergi indirimi gibi konularda yatırımları desteklemesi beklenmektedir.

İnternet'in ortaya çıkardığı sorunları ve bunları gidermek için gereken yasaları, tüm dünyaya paralel bir şekilde katılımcı, esnek öğrenen yapılarla, kamunun yanında, özel sektör, STK'lar ve üniversite ve basınla birlikte ele almak ve hazırlamak gerekir.

Yazılım sektörü, günümüzde, ülkelerin sürdürülebilir biçimde kalkınmaları için doğrudan ve dolaylı etkileriyle ulusal savunmamızdan işletme verimliliğine, bilgi toplumuna geçebilmekten

küresel rekabette başarılı olabilmeye kadar tüm sektörleri çok yakından ilgilendiren stratejik bir sektördür. AB sürecinde, 21. yüzyılı yakalayabilmek için ilk koşul olan bilgi toplumuna dönüşebilmemiz, Bilgi Toplumu Strateji Raporunun ve Eylem Planının başarıya ulaşabilmesi için bilişimin sadece kullanıcısı olmaktan çıkıp, uluslararası standartlarda üretime geçmemize bağlıdır. Katma değeri en yüksek, istihdam yaratmak için yatırım gereksinimi en düşük sektör olan Ulusal Yazılım Sektörü, ülkemizin aynı zamanda alternatif ihracat geliri elde edebileceği sektördür. Ulusal Yazılım Türkiye'nin 'Öncelikli ve Stratejik' Sektörü İlan edilip, sektöre münhasır bir müsteşarlık kurularak Yazılım Üretimi ve İhracatının önünü açacak Ulusal Yazılım Politikaları ve Stratejileri, özel sektörle birlikte acilen belirlenmelidir. Daha fazla vakit kaybetmeden, yazılım sektörümüzün gelişimi için cesur adımlar atılmalı ve sektörün gelişimi ile ilgili politikalar, ulusal politikalar içinde yer almalıdır.

FSEK kanunu ile minimum seviyede yazılım standartlarını da içeren tescil koşulları tespit edilmeli ve fiziki koşullar sağlanmalıdır. Ayrıca kanunun uygulanmasında karşılaşılan güçlükler değerlendirilerek kanun tekrar gözden geçirilmelidir.

Bilgisayar Yazılımı İhracatçı Birliği kurulmalı ve Yazılım Ürünü Sanayi Mamulü kabul edilmelidir.

Bilgi toplumu yolunda, Türkiye'nin hedefine hızla ve daha fazla gecikmeden ulaşabilmesi için, vatandaşa en yakın, vatandaş odaklı hizmet dönüşümünün tam ortasında, Kamu Yönetiminde Modernizasyon projelerinden en çok etkilenecek olan belediyeler, valilikler ve diğer yerel kurumlar arasında işbirliğini ve koordinasyonu sağlayacak olan Bilgi Kentleri Ağı kurulmasına yönelik çalışmalar hızla sonuçlandırılmalıdır.

Yazılım ihracatının gelişmesini çok yakından etkileyecek olan teknoparklarda gerçekleştirilen üretim hizmetlerinin daha da yaygın ve etkin bir halde gelişmesi için Teknoparklar Kanunu, gelişen ve değişen ihtiyaçlara göre güncellenmelidir.

Yazılım sektörünün gelişimi için "melek serma-

KURULTAY TARİHÇESİ

tör grubunun dağılmasına kadar sürdü.

1992 yılında TBD'nin girişimleriyle, başta Bilişim dergisini yayımlamak ve TBD Ulusal Bilişim Kurultayları'nı organize etmek üzere İnterpro A.Ş. kuruldu. O günlerdeki dernekler yasası nedeniyle TBD, kurulmasında öncülük ettiği bu şirkete doğrudan ortak olamıyordu. Sektörümüzün önde gelen 26 şirketinin genel müdürü, toplam %52 pay ile bu şirkete ortak oldular. Her birine düşen %2 payın, TBD adına kendilerinde olduğunu beyan ettiler. Böylece TBD ve sektörümüz için aydınlık günler başlamış oldu. Dergisi düzenli olarak çıkan, Kurultayları işin uzmanlarınca organize edilen TBD, ülkemizin bilişim toplumuna dönüşümü için içerik ve politikalar oluşturma çabalarına daha çok zaman ayırabilecekti.

Ömür Boyu Hizmet Ödülü Alanlar						
1	1996	Aydın Köksal				
2	1997	Ersin Töreci				
3	1998	Bülent Gönç				
4	1999	Güngör Günalçın Tuncer Üney				
5	2000	Kaya Kılan				
6	2001	Ziya Aktaş Erol Arkun				
7	2002	Önder Özkazanç Necdet Kesmez				
8	2003	Oğuz Manas				
9	2004	Vedat Şengür Orhan Güvenen				
10	2005	Cengiz Ultav Ünal Yarımağan				
11	2006	Ümit Karakaş				

1976'DAN GÜNÜMÜZE TBD BİLİŞİM ETKİNLİKLERİ

		0.000		3	A CONTRACTOR OF THE CONTRACTOR
Etkinlik Genel Adı	Tarih	TBD Etkinliği	Yer	Broşürdeki Düzenleyen STK'lar	Diğer Paralel Etkinlikler
Bilişim'76	20 Ekim 1976	TBD 1. Ulusal Bilişim Kongresi	Ankara	TBD	
Bilişim'78	18-20 Aralık 1978	TBD 2. Ulusal Bilişim Kurullayı	Ankara	TBD	
Bilişim'80	6-8 Nisan 1981	TBD 3. Ulusal Bilişim Kurultayı	Ankara	TBD	
Bilişim'82	11-15 Ekim 1982	TBD 4. Ulusal Bilişim Kurultayı	İzmir	TBD	
Bilişim'84	8-10 Ekim 1984	TBD 5. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD	
Bilişim'86	23-25 Ekim 1986	TBD 6. Ulusal Bilişim Kurultayı	Ankara	TBD	
Bilişim'88	22-24 Eylül 1988	TBD 7. Ulusal Bilişim Kurultayı	Eskişehir	TBD	
Bilişim'90	27-29 Eylül 1990	TBD 8. Ulusal Bilişim Kurultayı	Ankara	TBD	
Bilişim'92	14-17 Eylül 1992	TBD 9. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD	
Bilişim'93	28 Eylül 1 Ekim 1993	TBD 10. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD	
Bilişim'94	14-18 Eylül 1994	TBD 11. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD	+TUBİSAD Bilgisayar Fuarı ve Tanılım Seminerleri
Bilişim'95	27 Eylül 1 Ekim 1995	TBD 12. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD	+TUBİSAD Bilgisayar Fuarı

TBD 9. Ulusal Bilişim Kurultayı, Bilişim'92 ana başlığı altında, İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezi ve The Marmara Oteli salonlarında yapıldı. İnterpro, bu etkinlik kapsamında bir yandan TBD'nin Ulusal Bilişim Kurultaylarını yaparken, diğer yandan TUBİSAD'ın Sektörel Çözümler Fuarı'nı aynı kapsamda gerçekleştiriyordu. Etkinlik başarılı oldu.

İlişkilerdeki ilk çatlak, İnterpro'nun, Bilişim dergisinin zarar ettiğini söyleyerek bırakmasıyla başladı ve süreç içerisinde TBD, kendi dergisini kendi çıkarmaya başladı. Bilişim'92 ile başlayan işbirliği, artan bir ivmeyle sürüyordu. İki STK'nın yani TBD ve TÜBİSAD'ın sahipliğinde, İnterpro'nun organizasyonunda üç etkinlik daha düzenlendi: Bilişim'94-95 ve Bilişim'96.

Bilişim'96 etkinliği kapsamında TÜBİSAD tarafından düzenlenen fuarın adı değişmiş, TUBİD'96 TÜBİSAD Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı olmuştu.

imzalanan 'Yerel Ağın Paylaşımı' anlaşması, alternatif operatörlere kendi ADSL cihazlarını Türk Telekom santralleri içine koyma olanağını sağlamaktadır. Ancak, Türk Telekom'un operasyonel engellemeleri, bugüne kadar alternatif operatörlerin bu konuda hızlı hareket etmelerine olanak vermemiştir.

Serbestleşme sürecinde 2007 yılında alınan mesafe tatmin edici olmaktan çok uzaktır. Telekom sektöründe sadece hizmete dayalı yetersiz seviyede bir rekabet sağlanabilmiş, altyapıya dayalı rekabete ise hiç geçilememiştir. Şehir içi telefon hizmetinin sadece bir işletmeciden alınabildiği, ADSL'de %97 pazar payına sahip bir operatörün bulunduğu ülkemizde tekelin ortadan kalktığını ve serbestleşme sürecinin tamamlandığını söylemek mümkün değildir. Bu durumun değişmesi için düzenleyici kurumların rekabet ortamı yaratmada daha etkin rol oynamaları gerekmektedir. Şehir içi telefon, 3G, WiMax, MVNO lisansları henüz verilmemiş, Kablo Platform Altyapısının daha etkin kullanımını sağlamak üzere özelleştirilmesi gündeme alınmamıştır. İnternet kullanımının bizim gibi geniş coğrafi konuma sahip ülkelerde hızla yaygınlaşmasını sağlayacağı düşünülen WiMAX Kablosuz Genişbant altyapısının lisansları geciktirilmeden verilmeli, bu konuda başlamış olan yetkilendirme çalışmaları, 3G lisansından bağımsız olarak sonuçlandırılmalıdır.

e-Devlet Kapısı Projesi gecikmeye devam etmiş, beklenen çıktıları vermemiştir. e-Devlet Kapısı Projesi'nin Aralık/2006'da hayata geçeceğine dair beyanlar gerçekleşmemiştir. Türksat A.Ş. tarafından yürütülen e-Devlet Kapısı projesi, adeta donanım, sistem odası ve çevre birimleri temini ile sınırlı kalmış, şartnamede tariflenen ihtiyaçların ve standartların belirleneceği Kamu Organizasyonu kurulamamış ve çalıştırılamamıştır. Kamu kurum ve kuruluşlarının söz konusu projeye katkıları çok zayıf düzeylerde gerçekleşmiş ve e-Devlet Kapısı'nın ihale aşamasında belirlenmiş olan 19 pilot hizmetin dahi hayata geçirilmesi mümkün olmamıştır.

TÜBİTAK'ın Ar-Ge desteği sağladığı projelerde, kendi enstitülerini desteklemesiyle ortaya çıkan haksız rekabet sürmektedir. Ayrıca, üniversite ve sanayi tarafından üretilen projelere TÜBİTAK desteği sağlamada sorunlar yaşanmaktadır. Bu tutum, üniversite-sanayi işbirliğinin cılız kalmasına neden olmakta ve zaten kıt kaynakları olan yerli yazılım sanayinin gelişimini yavaşlatmaktadır.

Teknoparklar Kanunu'nun, üniversiteleri (adeta) modern emlakçı konumundan çıkaracak, gerçekten inovasyona dayalı, küçük kuluçka merkezleri halinde çalışabilecek konuma kavuşturacak bir içerikle güncelleştirilmesi için yapılan eleştiriler de bu süreçte ortadan kalkmamıştır.

Kamu İhaleleri Mevzuatı'nın, BT ürün ve hizmetlerine yönelik devlet alımları için uygun olmadığı yönündeki gerek sivil toplum örgütleri, gerek (kimi) idareler ve gerekse çeşitli şirket eleştirilerinin sonuca kavuşmasına yönelik önlemler, yine bu dönemde hayata geçirilmemiştir. Çerçeve alım mevzuatı çıkarılmış, ancak sağlık ve sarf malzemeleri ile sınırlı tutulmuş, kamunun (önceden kestirilemeyen BT hizmet alımına yönelik) ihtiyaçları değerlendirilmemiştir. Kamu kuruluşları telekomünikasyon ve İnternet erişimi hizmetlerini ihalesiz olarak Türk Telekom ve TTNet'ten almaya devam etmişlerdir.

Zaten ülkemizde hizmete girmesi gecikmiş olan 3G şebekeleri ihalesi iptal edilmiş; vatandaşlarımızın bu teknolojinin getireceği avantajlardan yararlanarak şimdikinden daha hızlı ve kaliteli iletişim olanaklarından yararlanabilmesinin, multimedya servislerin sunumunu ve çoklu içerik paylaşımını kolaylaştıracak iletişim ortamlarının hizmete girmesinin ileri tarihlere kalmasına neden olunmuştur.

Yazılım ihracatını ölçecek sağlıklı gösterge ihtiyacı giderilmemiş, yazılım ihracatını teşvik edici düzenlemeler yapılmamıştır.

Telif Hakları ve Tescil kanun ve yönetmelikleri genellikle mamul hale gelmiş yazılım ürünlerine hitap etmektedir. Yazılım ürünlerini kapsayan yeni

YILLIK SEKTÖREL DEĞERLENDİRME RAPORU

yılında güncellendikten sonra, yerini 2006–2010 yılını kapsayacak şekilde Eylem Adımlarına (EA) bırakmıştır.

Eylem Adımları (çok küçük bir oranda da olsa) ihale edilecek duruma getirilmeye başlanmış, konu ile ilgili bazı danışmanlık işleri duyurulmuştur.

Hazırlık ve dönüşüm programlarının 2006, 2007 ve 2008 yıllarına yoğunlaştığı düşünülürse, toplam 2,9 milyar YTL olması beklenen devlet yatırım maliyetlerinin de, bu paralelde ilk yıllarda yüksek olması ve sonraki yıllarda nispeten azalarak devam etmesi öngörülmektedir. (3)

Eylem Adımlarının son halinde 111 faaliyetin 7'sinin 2006, 37'sinin 2007, 41'inin 2008, 14'ünün 2009, 9'unun 2010 ve 3'ünün de 2011 yılında tamamlanması hedeflenmiştir. Oransal olarak bakıldığı zaman, bu faaliyetlerin %6'sı 2006, %33'ü 2007, %37'si 2008, %13'ü 2009, %8'i 2010 ve %3'ü de 2011 yılında tamamlanacaktır.

2006 raporumuzda vurgulanan, Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi'ne bağlı Eylem Adımlarında belirtilen toplam 111 faaliyetin büyük kısmının (%70) 2007 ve 2008 yıllarında tamamlanacağı belirtilmişse de, 2007'de eylem adımları beklenen hızda gerçekleştirilememiştir.

2006 yılı raporunda belirttiğimiz: "İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı gibi kuruluşların e-Devlet Kapısı ve Eylem Adımları'na göre yapması gereken yatırımların çok büyük bir kısmı, toplumun geniş kesimlerini ilgilendiren yatırımlardır. Devlet eliyle gerçekleşmesi gereken e-devlet projelerinin en iyi ihtimal ile 2009 başında tamamlanacağı dikkate alınırsa, toplumda BT ürünlerinin kullanımına yönelik yaygınlığın kısa vadede sağlanamayacağı görülmektedir.

2007'DE NELER OLMADI?

2007 yılında, Bilgi Toplumuna dönüşüm konusunda siyasal sahiplenme ve ilgi sürmüştür. Ancak, bu tutum Türkiye'yi Bilgi Toplumu hedefine yöneltmeye yetmemiştir. Bir başka deyişle, Türkiye rotayı henüz Bilgi Toplumuna yöneltmiş değildir.

Türkiye'nin Bilgi Toplumu olma vizyonu çerçevesinde gerek yazılım geliştirme, gerekse bilgisayar kullanımının artırılması hedeflerine ulaşılması için gerekli olan İnternet altyapısının alternatif operatörlere açılması sağlanamamıştır. 2007'de

Bilişim teknolojileri sıralamasında 49 ülke arasında 33. sırada olan Türkiye'yi daha yukarı sıralarda görebilmeyi...

Dijital ekonomiye dönüşüm sürecinde yine 49 ülke arasında 44. sırada olan Türkiye'yi ilk sıralara taşımayı...

Türkiye genelindeki okulların, 67 öğrenciye 1 bilgisayardan fazla bilgisayar kullanma imkanı yaratabilmesini...

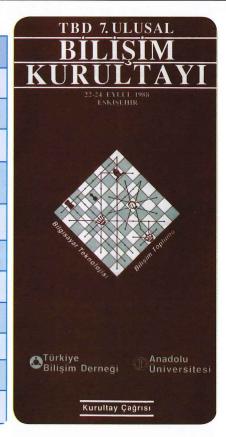
Türkiye'deki okulların tamamında öğrencilerimizi bilgisayarla buluşturmayı...

Kim istemez ki?

Ülkemizin daha hızlı kalkınmasını ve dünyanın ileri gelen ülkelerini yakalamasını kim istemez ki?
Global pazarda başarıyı yakalayabilmek ve geleceği garanti altına alabilmek için bilişime önem vermeli,
AR-GE'ye yönelik çalışmalar yapan firmaları desteklemeliyiz. Böylece Türkiye'yi teknolojiye yakınlaştırabilir,
verimliliği ve üretimimizi artırabiliriz. Unutmayın, daha gelişmiş bir Türkiye istemek başarmanın yarısı demek.

1976'DAN GÜNÜMÜZE TBD BİLİŞİM ETKİNLİKLERİ (DEVAMI...)

			7,000		
Etkinlik Genel Adı	Tarih	TBD Etkinliği	Yer	Broşürdeki Düzenleyen STK'lar	Diğer Paralel Etkinlikler
Bilişim'96	18-22 Eylül 1996	TBD 13. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD	+TUBİD'96 (TUBİSAD Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı)
Bilişim'97	3-6 Eylül 1997	TBD 14. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD+ Interpro	+ TÜBİSAD Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı (1-4 Eylül 97 - İstanbul)
Bilişim'98	2-5 Eylül 1998	TBD 15. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD+ Interpro	+ TÜBİSAD Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı
Bilişim'99	1-5 Eylül 1999 15-19 Aralık tarihinde yapıldı	TBD 16. Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD+ Interpro	+ TÜBİSAD Bilgi ve İletişim Teknolojileri Fuarı
Bilişim'2000	6-10 Eylül 2000	TBD 17. Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD+ +TBV+ Interpro	+ TÜBİSAD Firma Tanılım Toplantıları+TBV Eğitim Elkinlikleri+HİFAŞ Bilişim'2000 A Cebit Event (TÜYAP)
Bilişim Zirvesi'01	4-7 Eylül 2001	TBD 18. Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD+ +TBV+ Interpro	+ Bilişim'01 HİFAŞ A Cebit Event (TÜYAP)
Bilişim Zirvesi'02	3-6 Eylül 2002	TBD 19. Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD+ TUBISAD+ +TBV+ Interpro	+HİFAŞ Cebit Bilişim Eurasia Fuarı (TÜYAP)
Bilişim'03	2-5 Eylül 2003	TBD 20. Ulusal Bilişim Kurultayı	İstanbul	TBD	Türkiye Bilişim Haftası; TBD Bilişim Caddesi + BT Eğilimleri
Bilişim'04	4-6 Ekim 2004	TBD 21. Bilişim Kurultayı	Ankara	TBD	TBD 21. Ulusal Bilişim Kurultayı
Bilişim'05	9-11 Kasım 2005	TBD 22. Bilişim Kurultayı	Ankara	TBD	TBD 22. Ulusal Bilişim Kurultayı, Bilişim Teknolojileri İşığında Eğitim 2006, e-Oyun
Bilişim'06	7-10 Kasım 2006	TBD 23. Bilişim Kurultayı	Ankara	TBD+ TZV	TBD 23. Ulusal Bilişim Kurultayı, Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim 2006, Spor ve Bilişim

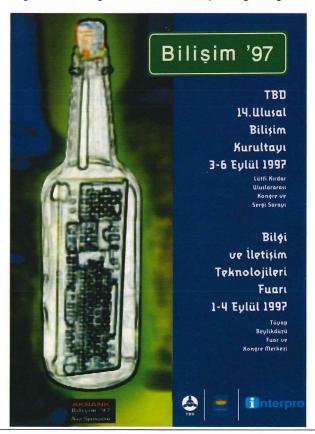
Bilişim'97 etkinlikleri sırasında STK'ların yanına düzenleyici kuruluş olarak gelen İnterpro'nun bu oldubittisine yalnızca TBD tepki vererek, kalan tek ayağı da, kurultay organizasyonunu da başka biçimde çözmek üzere girişimlerde bulundu. TBD'nin kurucusu Sayın Aydın Köksal'ın hakemliğinde, taraflar yeniden anlaşarak birlikteliği sürdürme kararı aldılar. Ancak, karşılıklı güven bir kere yara almıştı.

Bilişim'99 etkinlikleri de bu yapıda geçti. TBD, TÜBİSAD ve İnterpro, birlikte etkinlik düzenleyen kuruluş olmuştu. 1999 yılı Ağustos ayındaki deprem nedeniyle etkinlik Aralık ayına ertelendi.

2000'ler...

Bilişim'2000, yine TBD'nin geleneksel kurultay tarihi olan Eylül ayında yapıldı. Bilişim'2000 etkinlikleri kapsamında TBD ve TÜBİSAD'ın yanı sıra Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) da yer alıyordu. Bir de TÜBİSAD'ın fuarı gitmiş, yerine CeBIT Event adıyla fuar düzenlenmeye başlanmıştı. Dörtlü sahiplik modeline, 2002 yılında Türkiye Zeka Vakfı (TZV) da katılarak etkinliğe zenginlik kattı. Etkinliğin adı, 2001 yılında Bilişim Zirvesi'01 olmuştu.

STK'ların sayısı artmış, paralel oturumlar arasında koşturmak, baş döndürücü olmaya başlamıştı.

açısından ülkemizin Avrupa Birliği'ne katılma süreciyle ve Bilgi Toplumu hedeflerimizle uyumlu değildir. Bu yasa, İnternet'i, dünyadaki gelişmelerin bir aracı olarak gören çevrelerin değil, İnternet'ten ürken çevrelerin bakış açısını yansıtmaktadır.

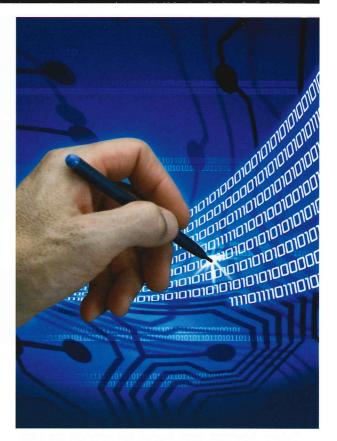
BİYEM ve YESAM adları ile kurulmuş olan iki meslek birliği, 2007 yılı başında BİYESAM (Bilişim ve Yazılım Eser Sahipleri Meslek Birliği) adı altında resmen birleşmiştir. Yazılım ve veri tabanı ile ilgili fikri mülkiyet hakları mevzuatı konusunda Kültür Bakanlığı nezdinde Avrupa Birliği uyum çalışmalarına katkıda bulunulması, yerli yazılım haklarının korunması ve gelişiminin sağlanması açısından mevzuatın teknolojik gelişmelere de uyumlu hale getirilmesi için başlanan çalışmalara 2008 yılı içinde de devam edilecektir, ayrıca yazılım tescili ve saklama faaliyetleri konusunda da çalışmalar sürdürülmektedir. Diğer yandan, yasal olmayan yollardan edinilen yazılımlar ile korsan kullanım konusunda uzun bir süredir faaliyet gösteren BSA oluşumu, tüzel kişiliğini almıştır.

2007/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi yürürlükten kaldırılarak, e-Dönüşüm İcra Kurulu yeniden yapılandırılmış, bu çerçevede Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde Daire Başkanlığı olarak faaliyet gösteren Bilgi Toplumu biriminin Genel Müdürlük haline getirilmesi ile ilgili çalışmalara hız verilmiştir.

Kamu İhale Kurumu mevzuatının bilişim teknolojileri sektöründeki uygulama zorluğundan kaynaklanan nedenlerle sektördeki önemli şirketler kamu ihalelerinden yasaklanmış, esas olarak rekabetin gerçekleşmesini sağlamak amacı ile yapılmış olan kamu ihaleleri mevzuatı, zımni olarak rekabet ortamını zedelemeye başlamıştır.

Kamu kuruluşlarının, telekomünikasyon ve İnternet erişimi hizmetlerini Türk Telekom ve TTNet'ten ihalesiz olarak almaları uygulamasına devam edilmistir.

25.01.2005 tarih ve 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla Türk Telekomünikas-

yon A.Ş.'ye (TT) verilen "e-Devlet Kapısı teknik altyapısının kurulması görev ve sorumluluğu", TT'nin özelleşmesi nedeniyle, 24.3.2006 tarih ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Ulaştırma Bakanlığı üzerinden, Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş.'ne verilmiştir. TT'ye verilen "e-Devlet Kapısı teknik altyapısının kurulması görev ve sorumluluğu" ile ilgili 25.01.2006 tarih ve 2005/8409 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi Toplumu Strateji çalışması, 11.07.2006 tarihli ve 2006/38 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı'yla onaylanmış ve 28.07.2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. Rapor, Bilişim Teknolojileri, sosyal dönüşüm, etkin kamu yönetimi, iş ortamı ve girişimcilik, kurumsal yapılanma ve yönetişim olmak üzere beş ana çalışma alanını kapsamaktadır. Raporun yürürlüğe girmesiyle birlikte, 03.12.2003 tarih ve 2003/48 numaralı Başbakanlık Genelgesi ekinde 2003-2004 yıllarını kapsayan Kısa Dönem Eylem Planı (KDEP) 2005

YILLIK SEKTÖREL DEĞERLENDİRME RAPORU

2007'DE NELER OLDU?

Ülkemizde, Bilişim Teknolojilerinin üretim ve kullanımını değerlendirdiğimiz zaman, 2007 yılı itibarı ile şöyle bir manzara ile karşılaşmaktayız:

Bilişim Teknolojileri pazarının büyüklüğü yaklaşık 5,5 milyar dolardır. Pazarın önemli kısmını, donanım ürünleri oluşturmakta, yazılım ve hizmetlerin payı çok düşük düzeylerde kalmaktadır. Bilişim sektöründe yazılım ve hizmetler alanında çok sayıda firma faaliyet göstermekle birlikte, ölçek, yetkinlik, deneyim ve finansal güç açısından önemli sorunlar mevcuttur. Pazarın darlığı ve dikey pazarlardaki sınırlı gelişim devam etmektedir. Deneyim ve teknik uzmanlığın gelişimi her geçen yıl daha da güçleşmektedir. Dış pazarlara açılımın yetersiz oluşu ve iç pazarda fiyata dayalı rekabet, sektörün büyümesini engellemektedir.

Elimizdeki son istatistik olan, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2005 Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırmasının sonuçlarına göre, Türkiye'de hane halkı bilgisayar sahipliği oranı %12.75'dir. Bu hanelerin %6.6'sı İnternet'e bağlıdır. Söz konusu raporda, cinsiyet ve yaş grupları dikkate alındığında, bilgisayar ve İnternet kullanım oranının en yüksek olduğu yaş grubunun kadın ve erkeklerde 16-24 olduğu belirtilmektedir. Tüm yaş gruplarında bu oranlar erkeklerde daha yüksektir.

İş dünyası yüksek düzeyde İnternet kullanıcısıdır ve e-devlet hizmetlerinden yararlanmaya hazırdır. Bununla birlikte, ADSL gelişim süreci dikkate alındığında, Türkiye AB-25 ülkelerine (%47) göre oldukça düşük, ancak hızla yaklaşan İnternet erişim oranına (%24) sahiptir. Türkiye için de (kent ve kırsal kesim arasında, kadın ve erkek nüfus arasında, gençler ve 55-74 yaş grubu arasında) anlamlı farklılıklar söz konusudur. (1)

Genel olarak değerlendirdiğimizde, 2007 yılı, tıpkı 2005 ve 2006 yılları gibi, BT sektöründe beklenen projelerin başlatılmaya çalışıldığı, ancak çoğu kez hayata geçirmede sıkıntılar yaşandığı bir yıl olmuştur:

Telekomünikasyon sektöründeki serbestleşme süreci 2007 senesi içinde pazarın ve teknolojinin gerektirdiği aşamaya ulaşmaktan oldukça uzak kalmıştır. Mevzuat çalışmalarında belirli bir aşama kaydedilmiş olmakla birlikte, bu alandaki eksiklikler tamamlanamamış, diğer yandan telekom hizmetleri alanındaki rekabet beklenen düzeye ulaşamamış olduğundan, son kullanıcıya fiyat ve servis açısından çok seçenekli hizmet sunulamayan bir dönem yaşanmıştır.

2006 raporumuzda, 2007 yılında, planlanan yatırımları gerçekleştirmek için gereken bütçenin yaklaşık 1,1 milyar YTL civarında olması gerektiği belirtilmişti. 2007 yılında Kamu BİT yatırımları için 816,753 ⁽²⁾ milyon YTL olarak bütçe açılmıştır, gerekli olduğu tahmin edilen bütçenin ancak (yaklaşık) %74'ünün kullanılabilmesi mümkündür.

Türkiye'de, 2006 yılında 2,8 milyon ADSL müşterisi ile birlikte yaklaşık 3 milyona ulaşan İnternet abonesinin, 2007 Ekim sonu itibarı ile 4,3 milyona ulaştığı gözlenmektedir. Ancak genişbant İnternet erişiminde ülkemizde yaygın olarak kullanılan tek uygulama olan ADSL hizmetinin, tamamen Türk Telekom'un tekelinde kalmış olması nedeniyle, bu alandaki potansiyel tam olarak değerlendirilememiştir.

Ülkemizde kişisel bilgisayar kullanımının yaygınlaşmasındaki hızın artırılması için gerekli önlemlerin bir an önce uygulamaya geçmesi hayati önem arz etmektedir.

Başbakanlığın 2007/16 sayılı Genelgesi ile Ulusal Kimlik Kartı çalışmaları başlatılmıştır.

İçişleri Bakanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Adrese Dayalı Bilgi Sistemi işi ihale edilmiş, bu sayede devletin önemli sorunlarından birisi olan adres sistemi kurulmaya başlanmıştır.

Mayıs 2007'de Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun", içeriği ve getirdiği mekanizmalar

2002, gerçekten ilginç bir yıl oldu. TBD aynı mekanda Beylikdüzü'ndeki kongre otelinde ortak mekanları kullanıyor ama tamamen ayrı bir etkinlik düzenliyordu. Tekrar başa dönülüyor, ayrı bir etkinliğin sirenleri çalmaya başlıyordu.

S-6 EYLÜL 2002

RAJA RIVATA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RAJARISA PÜZE

RA

Tarih 2003'ü gös-

terdiğinde, ortada artık birbirinden tamamen ayrılmış iki etkinlik vardır. Bir yandan Bilişim Zirvesi adı ile bir etkinlik Lütfi Kırdar'da düzenlenirken, diğer yandan TBD 20. Ulusal Bilişim Kurultayı'nı, Askeri Müze İstiklal Caddesi ve Hilton otelinde görkemli bir biçimde gerçekleştiriyordu. İstiklal Caddesi bir hafta boyunca bilişim etkinlikleri ile kucaklaşmıştı.

Bu etkinlikten sonra, ciddi bir tartışma süreci yaşamaya başladık. Bir yandan İstanbul'da devam edip etmeme, diğer yandan Ankara'ya geri dönme, ciddi bir biçimde tartışıldı. Ağır basan gö-

rüş, Ankara'da ayrı bir etkinlik yapmak oldu ve 2004 yılında gerçekleşen ODTÜ Kültür Kongre Merkezi'ndeki 21. Ulusal Bilişim Kurultayı daha görkemli etkinliklerin habercisi oldu.

Bilişim'05, paralel salonları ve katılımcı sayısıyla bir sıçramayı temsil ediyordu. 'Geleceği Yönetin' ana teması ile başlayan etkinlik, dokuz paralel salonda aynı anda binlerce bilişimciyi ağırladı. Sheraton otelin yeni Kültür Kongre Merkezi, toplantıların daha rahat ve teknik olarak gelişmiş ortamlarda yapılmasına olanak sağladı. İlk kez Bilişim'05'te yaygın bir reklam kampanyası yürütüldü.

Yıl 2006... Biz yine Sheraton Kültür ve Kongre Merkezi'ndeydik. Sekiz bin bilişimcinin katıldığı etkinliğin bu yılki ana teması ise 'Ortak Akıl'dı. 23. Bilişim Kurultayı, 9. Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim (BTIE 2006) ve Sporda Bilişim ana etkinlikleri yanında, sektörel çözümlerin tartışıldığı özel oturumlar, firma ve ürün tanıtımları, paneller ve son gelişmelerin tartışıldığı özel günler, Bilişim'06'ya damgasını vurdu.

Haydi Bilişim'07'ye!..

2007 DEĞERLENDİRME RAPORU

GIRIS

Bu rapor, Türkiye'deki Bilişim Teknolojileri (BT) Sektöründe bulunan tarafların ilgisini genel bir değerlendirmeye odaklamak üzere, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından hazırlanmıştır. Raporun amacı, siyasi iradeyi kullananlar ile BT Sektörü üzerine politika belirleyici kararları alanlara destekleyici ve yol gösterici olmaktır.

Tüm ülkeler için gelişmişlik göstergeleri arasında yer alan BT'nin yaygın ve etkin kullanımı, ülkemiz için de büyük önem taşımaktadır. Ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı sağlayacak duruma gelmiş olan bu sektörün, ulusal sermaye ve yatırımlarla büyümesi, ülke ihracatındaki payının artırılması, yeni iş alanları yaratmak üzere devlet tarafından desteklenmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Diğer bir deyişle, BT'nin ülkesel boyutta ekonomik ve sosyal kalkınmanın motoru olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşebilmesi, ancak ve ancak, toplumun geniş kesimlerinin BT sektöründeki mal ve hizmetlerden yararlanması ile mümkündür. Bunun en önemli koşulu ise, devlet eliyle gerçekleştirilen işlemlerde BT araçlarının yaygın ve elverişli bir şekilde kullanılmasıdır. Bu durumu tespit amacıyla, Türkiye Bilişim Derneği ilk kez 2006 yılında BT sektörünün değerlendirmesini

yapan bir rapor hazırlamıştır. 2007 yılını değerlendiren bu ikinci raporda, devlet eliyle gerçekleştirilen faaliyetlere ağırlık verilmiştir.

Bu rapor, BT sektörü ile ilgili olarak kamu, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve özel sektör araştırma şirketleri tarafından yayınlanan raporlara bir alternatif değildir. Söz konusu raporları eleştirmek veya geliştirmek amacıyla da hazırlanmamıştır. Raporun, tablo, grafik gibi araştırma sonuçlarından mümkün olduğu kadar arındırılarak, çok öz olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir. Rapor, TBD Yönetim Kurulu tarafından belirlenen gönüllü bir grup tarafından hazırlanarak Bilişim'07 Danışma Kurulu Üyelerinin görüşüne sunulmuş, gelen öneri ve eleştiriler çerçevesinde gerekli geliştirmeler yapıldıktan sonra, TBD Yönetim Kurulu'nun 10.11.2007 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Bilişim'07 etkinliğinde kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

Türkiye Bilişim Derneği, Raporun oluşumuna katkı veren herkese ve ayrıca ilk raporun hazırlanmasını sağlayan sayın Atila Akkaş'a ve raporun son biçimine gelinceye kadar editörlük görevini özveri ile sürdüren sayın Prof. Dr. Fatoş Yarman Vural'a teşekkürü bir borç biliriz.

Saygılarımızla

Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu

ATATÜRK BİLİM VE ÜNİVERSİTE

Koray ÖZER

koray.ozer@tbd.org.tr

Yazan

: Metin Özata

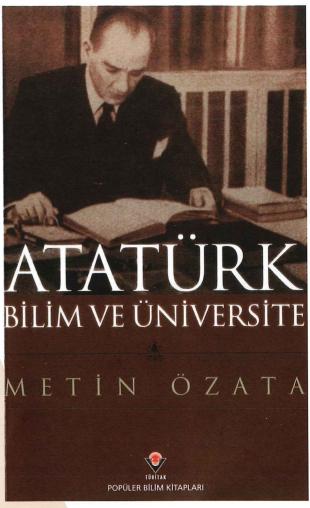
Yayınevi

: Tübitak Popüler

Bilim Kitapları

Yayım Yılı-Sayfa : 2007, 240 sayfa.

Atatürk'ü çok severiz ama onun neler okuduğunu, hangi düşünürleri hatmettiğini, hangi dilleri bildiğini, düşünsel yapısını nasıl geliştirdiğini, bilime ilgisinin nasıl olduğunu pek bilmeyiz... Üzerimizdeki ölü toprağından mı, söğüt gölgesinde yatmayı tercih ettiğimizden mi, klişe sözlerin günlük yaşamımızda bize yettiğinden mi nedir, Atatürk'le ilgili anılar, özdeyişler dışında piyasada pek dişe dokunur kitap bulmak olası değil... Ama Atatürk Bilim ve Üniversite kitabı, anılardan çokça yararlanmasına karşın, yukarıda söz ettiğim Atatürk kitapları sınıfına girmiyor. Kitap dört bölümden olusuyor: Üstünde yeterince durulmayan Atatürk'ün üniversite reformuna gitmesinin nedeni ve süreç; Atatürk'ün kimi tezleri (Güneş Dil, Türk Tarih gibi) ve dile, tarihe, eğitime, matematiğe, bilime, çalışmaya verdiği önem, ayrıca Nutuk'la ilgili kimi ilginç yorum ve bilgiler bu bölümlerde bulunabilecek ana başlıklar...

Atatürk'ü anlamadan, yaptıklarını tam kavrayabileceğimizi sanmıyorum. Bu kitap, projektörleri Atatürk'ün entelektüel dünyasına çeviriyor: "Ben cocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince, bunun bir kuruşunu kitaba verirdim. Eğer böyle olmasaydım, bu yaptıklarımın hiçbirisini yapamazdım." Hastanede, cephede, yolculukta veya gece yatarken kitap okumayı hiç ihmal etmemiş olan Atatürk, iki gün iki gece kitap okuduğu için kendisine yorulup yorulmadığını soran Özel Kalem Müdürüne şöyle diyor: "Hayır, yalnız gözlerim yaşarıyor; fakat onun da çaresini buldum. Biraz tülbent aldırttım ve parça parça kestirttim, bu parçalarla gözlerimi siliyorum." Atatürk'ün okuduğu kitap H.G. Wells'in Tarihin Ana Hatları... 'Atatürk Bilim ve Üniversite', Atatürk'ü gerçekten anlamak için okunacak kitaplardan...

9 software AG

SOA YATIRIMINIZDAN GERİ DÖNÜŞ ALMAK İÇİN STRATEJİNİZ UMUT ETMEKSE, GELİN GÖRÜŞELİM

SOA'nın gerçek iş değerini keşfedin. Software AG, başarılı bir model geliştirmek için Forrester Consulting ile işbirliği yaptı. Bu model sayesinde:

- SOA'nın faydalarını hesap edebilirsiniz.
- Kurumunuz için SOA'nın en büyük etkiyi sağlayacağı alanları keşfedebilirsiniz.
- İsletmeniz için akıllı ve kalıcı yatırımlar yapabilirsiniz.

SOA Value Assessment, BT'nin değerini belirlemeye yönelik kapsamlı bir modele dayanıyor. Öyleyse, kanıtlanmış bir yaklaşıma dayalı gerçek bir rehberlik hizmeti almak varken, neden sadece en iyisini "umut" edesiniz?

70 ülkede 3.000'i aşkın kurumsal müşteri, BT'den maksimum değer alabilmek için bizim çözümlerimize güveniyor.

Hemen bugün SOA Value Assessment aracına sahip olun!

SOFTWARE AG İLE KONTROL SİZDE OLSUN. GELİN GÖRÜŞELİM!

Bize ulaşmak için: www.soavalueassessment.com

31 YIL ÖNCESİNDEN... TBD I. ULUSAL BİLİŞİM KONGRESİ BİLDİRİLERİ...

Bilişim Teknikbiliminin Toplumsal İşlevleri ve Türkiye Bilişim Kurumu, *Dr. Aydın KÖK-SAL*, Hacettepe Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi Müdürü, Ankara

Ulusal Bilişim Politikası, Güncel Görev Y. Prof. Dr. Necdet BULUT, Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, Bilgisayar Merkezi Yönetmeni ODTÜ, Ankara

Bilişimin Ekonomik, Sosyal ve Politik Alanda Önemi – Betül İĞDELİ GÜVENÇ, PTT Elektronik Bilgi İşlem Merkezi, Ankara

Bilgisayar-İnsan Etkileşimi, Bülent TAŞ – Doç. Dr. Ziya AKTAŞ, Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, ODTÜ, Ankara

Fabrika İşletmesinde Bilişim Ortamı – Güncel Yaklaşımlar, Turgut AĞAR, MAKTİM A.Ş. Bilgi İşlem Merkezi Müdürü, Ankara

İşletme Muhasebecisi ve Bilgisayar: Kuram, Uygulama ve Eleştiri, Y. Prof. Dr. Erkut Göktan, İşletmecilik Bölümü, ODTÜ, Ankara

Terminal ile Bir Stok Kontrol Uygulaması, Tuncer Öney, Sistem Uzmanı, IBM Türk Ltd. Şti., Ankara

Türkiye'de Bilişim Standartları – *D.W. Sl-MONS*, Sperry Word Trade Inc. Bilgisayar Kiralama ve Servisi, İstanbul

SNOBOL ile Tasırgama (Programlama) - *Doç. Dr. Fevzi ÜNLÜ,* Atatürk Üniversitesi Matematik Bölümü Başkanı, Erzurum.

Programlamada Yapısallık - *Y. Prof. Dr. Erol ARKUN,* Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, ODTÜ, Ankara.

Genelleştirilmiş Programlama Yöntemleri - Yücel EĞECİOĞLU, Sistem Uzmanı, IBM Türk Ltd. Şti. Ankara

MEP Öz-Derleyicisinin Tanımı-*Behçet SARI-KAYA,* SİSAG Ltd. Şti. Bilgi İşlem Grubu, Ankara.

Bilişim Teknik Personeli Eğitimine Genel Bakış ve Türkiye'de Durum - Doç. Dr. Ziya AKTAŞ, Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü ODTÜ, Ankara.

Bilgisayar Bilimi İçin Bir Lisans Programi - *Y. Prof. Dr. Yüksel UÇKAN,* Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, ODTÜ, Ankara.

Bilgisayar Bilimleri Eğitimi ve Boğaziçi Üniversitesi'ndeki Uygulama - *Prof. Dr. Tuncay SAYDAM - Dr. Nejat TUĞCU,* Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Bilimleri Bölümü, İstanbul.

FORTRAN Öğretiminde Yapısal Yaklaşım, M. Ümit KARAKAŞ, Hacettepe Üniversitesi, Bilgi İşlem Merkezi, Ankara.

CAMELÍA-2 MAGNOLÍA-1 MAGNOLÍA-2 MIMOSA **BALO SALONU KAYIT** AÇILIŞ NEDENİYLE BU SALONLARA ETKİNLİK PLANLANMAMIŞTIR E ARASI e-DEVLET KAPISI PANELI n Terbiye Kurulu Başkanı 'ğitim Bakanı TBD TOPLANTI SALONU olojilerinde Ufkun Ötesi Hafize KESER, Ankara ÜNV HALICI MIDI TBD TOPLANTI CDL Foundation EĞİTEK G.M. OCTA L e-DEVLET KAPISI PANELI SALONU TURUM
P
REL, Hacettepe Ü.
nasın"
DA, Hacettepe Ü.
u"
tepe Ü. KAMU-BİB ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI alizi için Ulusal Çözüm ve Ekonomiye E KTEYLİ CAMELIA-1 CAMELIA-2 MAGNOLÍA-1 MAGNOLÍA-2 MIMOSA Baskıda Güvenlik ve Kontro Bensi NAZRA-OKI BLOBIC OTRUMUM

Obrum BaşkınınAhmel Engin UIBAL
İnternelik Kelime ve Kıkışıların Doğuyu Yaşamı ve Tükenişi
Büderi Güzel Erimöğü

Ölüyen Afallı Ordum

Oliyen Afallı Ordum

İnternelik Villaşılı Öğr Ödröşlerinin Eğitim Kad. Ödre Değerlendirilmi
Öğrenim Yüs. Sik Kul. Öğr Özer Dair Bi İncaleme

Kıkışılı İndernelik Villaşılı Öğrenim Bülirenmesi
Öğrenim Yüs. Sik Kul. Öğr Özer Dair Bi İncaleme

Kıkışılı İndernelik Villaşılı Bülirenmesi
Öğrenim Yüs. Sik Kullarım Ameşlanının Balirenmesi
Öğr Kaşının Öğrenim Öğrenim Villaşılı Kullanım Ameş. Bal.

Ziyarılı CEBEĞÜ

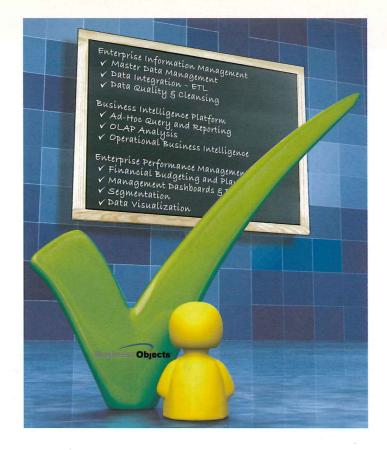
Türkiye Tarımasıl Öğrenme Nesneleri Deşosu

Türkiye Tarımasıl Öğrenme Nesneleri Deşosu SAVUNMA SANAYI GÜNÜ -Açılış Konuşmalan: ıroş BİNİCİOĞLU ra Belediye Başkanı Kamuda Norm Kadro Planlaması, Ölçümleni ve İş Süreçleri Yönetimi Murad BAYAR: SSM Müsteşarı Vecdi GÖNÜL: Milli Savunma Bakanı I DOĞRU ra Büyükşehir Belediyesi Etüd Proje D.Bşk Gökhan ÖZKAN-SOFTWARE AG ÜLKE GÜVENLİĞİ "HOMELAND SECURITY" Yeni Nesil Ağ Güvenlik Yaklaşımı Mutlu GÜNGÖREN ALCATEL-LUCENT ÖĞLE YEMEĞİ EL ELERİN STRATEJİK SEKTÖRÜ: YAZILIM GOOGLE KURUMSAL ÇÖZÜMLERİ Mustafa İÇİL - GOOGLE brahim AKÇA, DPT Müsteşar Yrd. il TEKBULUT, TÜBİSAD Başkarıı nel AKYELLİ, TOBB-Bilgisayar Yazılım Meclisi Başkarıı kin GÜNAL, YASAD Başkarı Web Tekn. Dünü Bugünü ve Yarını Yrd.Dog.Dr İsmail H.NAKİLCİOĞLU Çökluortam Formatları ve Standartlar N.Kaya KILAN Bilgizayarın Canı Algorilma Multimedya Servisler ile Türn Dünya Ofisiniz Yunus SALIK - NORTEL NETAŞ ETB Yeni Tarayıcı ve Tarama Teknolojileri ETB EL LIM SÜREÇLERİNDE KALİTE STANDARTLARI "IBM Bilgi Teknolojileri Servis Yönetimi" Onur BUÇUKOĞLU - COMPRO k ÖZGÜVEN, Doğuş Üniversitesi VAROĞLU, SSM KILINÇ, IBM te LITTLEFIELD, Bilgi ve Teknoloji Grubu CMMI Türkiye'de Görme Engeliller İçin Bilişim Salih BARDAKÇI Özme Engelillerde Bil Churyazarlığı Eğilmi Viden BİRARI Viden BİRARI Önelder İçin Tasarlarımış İnternet cale'de Kutl Karşıfaştıkları Sorunları İliş,Çöz. KAMU-BİB CALISMA GRUBU TOPLANTISI TER PARTY (NOSTALJI PARTISI) MAGNOLÍA-1 İA-1 CAMELÍA-2 MAGNOLÍA-2 MIMOSA відріяї отцяциц KAMUDA VERİ TABANININ ETKİN KULLANIMI, EDİNİM STRATEJİLERİ talar Birliği , Anadolubank A.Ş IĞLU, T.Bankalar Aytika wessyi
E-Trourstic Histi yükseliş
Ayse Best BARANSEL
Kallie Yönelimi Odaklı bilşimBRP Kurumsal Ke
Uys, Yazıtımevi Üni.San. İşbirliği
Erhan KUMAS.
Bilgi Çağında Değişim Yönetimi
Serdar EÜÜZ
Elektronik Bözleşme Geçerlilik ve İspat Usulü Oturum Başkanı; Yüce ERİM, Software AG Genel Müdürü ada Bilgi Güvenliği Yo Akın SAĞBİLGE CRYPTTECH E ARASI TERNET'E YAKLAŞIMIMIZ YASAKLAMAK MI? Radikal IBD V vont Universitesi Prol.Dr. Korkmaz ALEMDAR, Gazi Üni.liebişim Fak. Dekanı Osman Nihat ŞEN, TK Tib Internet. Düz.ve Güv.Daire Bışk. Cem ÇELEBİLER, TİD Dr. Emrah KIRIT, Marmara Ü. Hukuk Fak. BILISIM TEKNOLOJILERI VE TÜRKİYE'NIN TANITIM Nejat ERCİNGÖZ, Hacetlepe Üniversilesi Cihan VARLIK, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Mehmel ERÇİN, www.tourexpl.at Halim BULUTOĞLU, Ekin Grup)7 GALA YEMEĞİ

BD

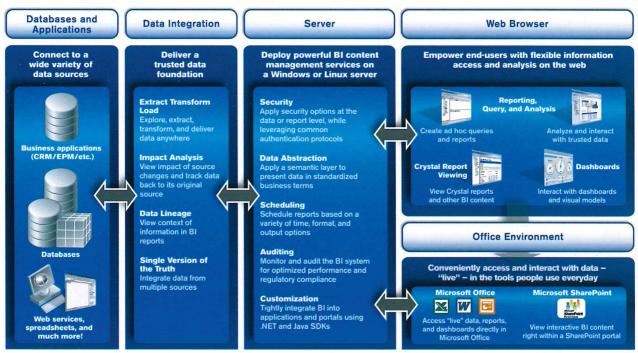
BİLİŞİM'07 PROGRAMI

14 KASIM 2007	BÜYÜK SALON - 1	BÜYÜK SALON - 2	BÜYÜK SALON - 3	GERBERA	CAME
08:30-09:30	DATE OF THE PARTY.		TANK MENERAL SECTION		
09:30-12:00	ACILIŞ KONUŞMALARI Beynot Sufraca - Relev Şosos" Sında DOKESOV, John LMANDE, Ekkleşimir Performana Turban MERTEŞ - TOD YK Başkarı ANARI MERT CONUL - Zodu İradineşimir Çirk Gaşkarı ANARI MERT CONUL - Zodu İradineşimir Çirk Gaşkarı ANARI MERT CONUL - Zodu İradineşimir Çirk Gaşkarı BERTEŞ - İradineşimir Çirk İradineşimir İradineşimir Çirk İradineşimir İradineşimir Çirk İra			100	
12:00-13:30	Addison Got. 1.0. Communesystem				Ċ
14:00-15:45	EPCIN VE Bit Igilisi 1320-14500 Turhan MENTES, TBO YX Başkarı Mehrest ATALV, Gençiki ve Şpor Genel Müdürü Mavas BAŞEBOİOĞLU, Şpordeni Sorumlu Deviste Bakarı Mavas BAŞEBOİOĞLU, Spordeni Sorumlu Deviste Bakarı Mavas BAŞEBOİOĞLU, Spordeni Sorumlu Deviste Bakarı Mavas Marilla Mehrest Frank Devistori Uğur EPDENER, Dürya Cüpyakı Frad, (İTA) Bişk. Hasi MUTÜL, Mehrest Frank Başıkı İTAL İNDENI KONTEZEL, Neben Tek YKÜşesi Ercümest SUHERFI, TBasketbel Başı Antendrü Hasan GÖREN, Algoritma BLİş.	TURKCELL ILETIŞİM TENNOLOJLERİ GÜNÜ Açılı Konupralatı: Süyayı CİLN, Yurkusi Gevi Müslül Bina' Yazılınık, Gaşirima Bakavı Öyalı Saklavı Kaşınıy Yacısılı Madil Çaklanlar' Süyayı CİLN, Yurkusi Gevi Madilar Yazılmısı Kayı Türki, Yurkusi Gevi Madilar Yazılmısı Kayı Tağı, Tiril Ağılı Dağıyanı Kayı Tağı, Tiril Ağılı Dağıyanı Kayı Tağı, Tiril Günün Madilaşılı Kayı Tağıyı Kayılınığı Günün Madilaşılı Kayı Kayılınığı Tüğiyli Madilağı Tüğiyli Madilağı Tüğiyli Madilağı Tüğiyli Madilağı Tüğiyli Madilağı		PANEL KAHRAMAN YAZILIMCI KORSANA KARŞI Mabmet AKYELLİ. TOBB Biğim Sektör Kundu Bişk Mehmet AKYELLİ. TOBB Biğim Sektör Kundu Bişk Marta DURAN, Dusolt GORAN, Dusolt GORAN, Dusolt GORAN, GORA Yeri AŞ Goldman GORÇE, Anskar	BTIE AÇILLI İrlan ERDOX Hüseyin ÇEI PANEL: Eğ Oturum Bşk. Kürşat ÇAĞI Uluk AKDAĞ Byron NICO Nizami AKTI Cahit TOŞÇİĞdem ERT
16:00-17:45		TURNCELL LETIŞİM TEKUCLOLLERİ GÜNÜ "Bilişim işin kilişim beler Varatan Teknopatılar ve Tekno Gişişimciler Deler Varatan Teknopatılar ve Tekno Gişişimciler Aktın KÜÇİKÇİMLAR, TÜTÜ Politika ve Perig Gelişitime Koordinatêri Şenih İNCENLIY, Turkcell Teknoloji Genel Müdürü İyna YILIN-ZYILDIZ, Hacetilepe Teknolomi Genel Müdürü İyna YILIN-ZYILDIZ, Hacetilepe Teknolomi Genel Müdürü	Kerem Enin ÖZÇELİK, TÜBİTAK Marmara Tekroleni Genel Müdürü Seykin GÜRLERI, Lakra Teknoloğ Örasiyli Pisirkanı Müdürü Cango Doğuleriy, Tuskora Mobil Gelacak Yanymarı Fraslati		SPOR VE E "Sporda Ge Prof. Dr. Hay "Burekun Ço Prof. Dr. Cas "Hareket Si Dr. Murat Cl
18:00-21:00				BiLİŞİM'0	7 AÇILI
15 KASIM 2007	BÜYÜK SALON - 1	BÜYÜK SALON - 2	BÜYÜK SALON - 3	GERBERA	
	STK FORUM Moderatör TINAZ TİTİZ Tuhan MENTES, 780 Fank ECZACIBAŞI, 78V Tuğın TERĞULUT, 7108AD	MICROSOFT E-DÖNÜŞÜMLE GELECEK GÜNÜ AÇILIŞ KONUŞMASI Çağlayan ARKAN	IK FORUM Modaratör Deniz Caylan KILIÇLIOĞLU Yenibiriş Genel Müdürü Gülsün EMÜLER	Yeni Dünyada Yeni İletişim Yönter Enda KESİM CISCO	mleri
10:00-12:45	Yusui Ala Aniak, Telekoden Alai Silasek, Tubider Gidekin Günal, Yasad Errehan Hallol, TZV Gölhan Erkijan, Tid Murat Dikici, Tuted	Microsoft Bötünleşik Kamu Çözümleri Platformu, Birtükte Çalışabilirlik Chris BUNO Emniyet Genel Müdürlüğü Ayniyat Takip Sistemi Projesi	IBM Tork IX Direktórů Sevday UCAR Kop Sistem IX Můdůrů Aypo DOKRUČOZ Nortel Netap IX Můdůrů Seten NOCABAS	Kurumsal Başarıya Giden Analilik Süreç&SPS Birsen ARI SPSS	S Çözümleri
	Serhat ÖZEREN, TEDER SAUB BAYSAN, TESÍD HIMI DEVELI, TOSVÖV HAMISTAIA KAGUL, LYGÖNET Kemal ULUSALER, EUO HAMTO URISKUN, MÖZIĞAD Zater INKAYA, BİYESAM		Turkcell iş Desinktan Sorumlu GMY Savaş USTA Tükk Tukkordi, İş alima ve Ücret Yönetimi Direktörü Tükk Tukkordi, İş alima ve Ücret Yönetimi Direktörü TEEE Tülkiyle Öğrenel Kolları Renga ONAV Vodalren İK GMY	Güvenilir Veriler ile Stratejik Hodeflerinize Ulaş Kolay İŞ ZEKASI Ruhver BARENGI-DSS	mak İçin Er
12:45-14:00					
14:00-15:45	CEO FORUM	MICROSOFT E-OO-NÜŞÜMLE GELECEK GÜNÜ Microsoft Birkeşik İnstişini Çözümleri Önne GÖRÜR Yazılını sünnüsti NALI ÇANOVA FERFININ VI Şiyatem Centise Lansınanı Muşat ERAYÜNÜ	TÜRIK TELEKOM'LA GELECEK ÇOK MIZLI GELECEK Ahmet ÖZDENİR, TI' Pazarfama Ürün Yöneticial 'YOSL 2' Mahmet ÖZKANI, TTihat Müşteri Hüm. ve Faturalama Bölüm Bişlı. 'Yeri Neal bessmel' Yeyi BULUT. Vatarı Gazelesi Yazan CNN Türk Parametre Programs Yapımcısı 'Yeri Dünya Düzeni'	OYTEK ve Üka Güveniği Çazümleri Salin ÇETİN - <i>OYTEK</i> Mesaj Tabarılı Birlikto Çalşabilirlik Çözüm Murat ILGAZ-Mustafa BAYINDIR	
16:00-17:45	CON PORTULAL MODERATE AND ASSESSED ASSE		Eny V4TGIII, AVEA Kdamdelgem Sonrieler Ürün Yön, Dep. Müd. *Nobil Gelerole Dals Pazun* Selm SARPER, Argele Genel Mixtir Ynt. *Futer Mabile Convergence* Armen KERB-PGOLUL, Invous Klosik ve Oltomotyon Çözümleri Yönsticisi *E-Devletin Iskomotili Klosiklar*	STM METEKSAN SAVUNMA	
8:00-19:00	Turpul GURSOY, PROBL Golhan SAY, SYMANTEC TUIN GOZEO GOZDELIRI, SPES LEVEN SEPESZON, SYBASE SHIP GURSON, SEPESZON, SYBASE SHIP GURSON, GURSON, SEPESZON, SPESZON, SPESZON, SPESZON, SPESZON, SPESZON, SPESZON, SPESZON, SPE				
19:00-22:00	AIRs VITAL VOCAFONE			BİLİSİM'07 CEO F	ORU
6 KASIM 2007	BÜYÜK SALON - 1	BÜYÜK SALON - 2	BÜYÜK SALON - 3	GERBERA	
O RAGINI 2007	"GENC FORUM"	YASAKLISINIZ	BOTOR SALON-3	ÖZÜRLÜLER VE BİLİŞİM	E
10:00-12:45	TÜRKİYE'DE BİLIŞİM GENÇLERLE BÜYÜYOR	PANEL Alby ELBCK, BITIS Mahmet MALBAHTOGLI, Kop Sistem Zuler KÜÇÜNETE, Verlet Örgür GANKARA, Meleksan Brol TEPLEMEZ, Karnu Ihale Kusumu		Açış Konuşmaları: Narıl KŞKAR, TED 2. Bışlasır Zünfar MANT, Türkiye Sakalır Konfederasyonu Bışlasır Abdulan GÜYEN, Bışlasılanık Cüntüler İdanesi Bışlasırı PANELL Lüchman AYVA, Müller Bışlasır Başlasır Cürkiyel, Bışlasılanık Cüntülerin Yaşasımdaki Yeri Bışlasır Variliyeli Bışlasırı Lüchman AYVA, Müllerikik Dürerül Heyedi Bışla Dürer BANEVL, Başlasırı Türkiyeli Bışlasırı Türkiyeli Bışlasırı Türkiyeli Bışlasırı Türkiyeli Bışlasırı Türkiyeli Bışlasırı Türkiyeli Bışlasırı Türkiyeli Bışlasırı Bış	Cahit SAB Çiğdem Ö Nihayet D Birliği Barbaros I Okan KAF Gökhan S
2:30-14:00					
-	BILISIA 07 KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRME OTURUMU Moderalör: Mustafa KUTLAV, Hürnyet Gazeteci Elconon Mükl. Yıld Lader ÇAĞLAVAN, Song is in Tearre Baltarı Turhan KENTES, Türkye Bilişim Demoği YK Başkarı Fank ECZACIBAŞ, Türkişe Bilişim Kanşı icileri Demoği YX Başkarı Tuğru TENGULUT, Türkiye Bilişim Sanayicileri Demoği YX Başkarı		**INTEL. GELECCÉ I SUNAR** FORUMU: Aping Konupman de Trishye Genet Mickin' **trast les Yershisulpin Geleccip** Galer de Zirollik, intel ig Gelegeme Mickin' **Ojurum Geleccip** Cysist Tokhye Lannman* **Gelecciph Dair** Gelecciph Dair* Sesten KUZULOGLU, Raskhal Gazetesi Yazen Kapane ig Konupman Cydine ERTIM, blatt Türkiye Genet Mickin' Yardmess Cydine ERTIM, blatt Türkiye Genet Mickin' Yardmess	OZDRLÚLER VE BİLİŞİM (C-)Devdelin Carverlal Ulmand Özürlüre Verletabanı (ÖZVERİ) projeal Addikazir AMAÇ, OZDA Darı Bışı. Web asş'amar berkes tarılından olunabaliyor mu? Azzı KİRAL'Aylen ÖZTÜRK Özüren BARDAYÇI Özürlü Külağını ONU mususın? Özürlükirin beyenin koleyleşirarı Bilişlen Teknolojileri Cerin ÇETÜRÜRÜR, Özler Özürülü Küldürülü Külürülü Bilişlen Teknolojileri Carviniz Kultu Olmanıza Engel mi? Alarının GÜLERİYÜ Zeşaim Koçu	PANEL: 18 Serdar KU. Coskun DC Yurus Hali Andreas Ti Edibe SÖZ Cebrail TA Müjdət ALT PANEL: 18 Coskun DC Nepet DEC ilhan YERI
14:00-18:00	Taroli or it			Üniversiteli Gençlerin Özürlülüğe Bakışı	Mehrnet Ci M. Sait GÖ Helene VO Dilek BAĞI Savaş ÜNS

Şimdi sıra KOBİ'lerde

Business Objects Crystal Decisions

BİLİŞİM'76 BİLDİRİLER

Bilgisayar Merkezi Kuruluşu ve İş Tanımları - Yalçın SOER, PTT Bilgi İşlem Müdürlüğü, Ankara.

Bilgisayar Şebekeleri - *Mehmet* ÜNSOY, TBTAK, Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü, Gebze, Kocaeli.

Veri Temeli Emniyet Düzenleri Y. Prof. Dr. Savaş ÖZATALAY, Endüstri Mühendisliği Bölümü, ODTÜ, Ankara.

Sistemli Yaratıcılık ve Bilişimle İlişkisi - *Turgut AĞAR*, MAKTİM A.Ş. Bilgi İşlem Merkezi Müdürü, Ankara.

Uluslararası Bilgi Akımında Bilgisayarın Yeri - *Sönmez TANER,*TBTAK, Dokümantasyon Merkezi, Ankara.

Bilişim ve Bilgi Üretimi, N. Kaya KILAN-Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, Bilgisayar Merkezi, ODTÜ, Ankara

Bilgisayar Alımındaki Sorunlar ve BİM'in Kuruluş İçindeki Yeri, Güngör GÜNALÇIN, TOFAŞ A.Ş. Organizasyon Müdürü, Bursa

Gelişmiş Ülkelerde Bilgisayar Kullanımı ve Yarattığı Sorunlar, Tevfik ÇAV-DAR, DPT, Sosyal Planlama Dairesi Müşaviri, Ankara

Yönetimde Bilgi Bankası - M. Ahmet GÖK-ÇEN, Arçelik A.Ş. Bilgi İşlem Merkezi Müdürü, Çayırova, İstanbul

Avrupa'da Hukuk Bilişimini Ahenkleştirme Çalışmaları - Salim ÖZDEMİR, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Gn. Md. Müşaviri, Ankara

Toplum Bilimlerde Bilgisayar Uygulaması - Doç. Dr. Hamit FİŞEK, Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, ODTÜ, Ankara

T B D.

1 nci U L U S A L B I L I Ș I M
K O N G R E S I
18 - 20 E K I M, 1976
A N K A R A

BILIŞIM'76 BILDIRILER

Türkiye Bilişim Derneği Yayınları, Sayı: 3

ANKARA, 1976

Doğal Diller Alanında Bilgisayar Kullanımı - Y. Prof. Dr. Güney GÖNENÇ, Elektrik Mühendisliği Bölümü, ODTÜ, Ankara

Ergin Dillerde Yapıbilim Denetimi - Doç. Dr. Fevzi ÜNLÜ, Atatürk Üniversitesi, Matematik Bölümü Başkanı, Erzurum

Bilgisayarların Bilgisayar Benzetim Modelleri ile Değerlendirilmesi, *Prof. Dr. Tuncay SAYDAM,* Boğaziçi Üniversitesi, Bilgisayar Bölümü Başkanı, İstanbul

Örüntü Tanımı - *Dr. Müren GÖKERİ,* Elektronik Hesap Bilimleri Bölümü, ODTÜ, Ankara

Kalifiye işgücünün yetişmesi için teşvikte bulunulması gerekiyor; üniversitelerde bilgisayar mühendisliği bölümlerinin sayısının artırılması ve bu bölümlerin tercih edilmesini artıracak planlamalar bir yana, meslek yüksekokullarında programcılık ve bilişim alanında ara eleman yetiştirmeye yönelik politikaların belirlenmesi gerekmekte. Bilişimde güçlü olduğumuz alanları seçip, ihracatına teşvik edici ve mevzuat kolaylığı sağlayacak politikalar gerekli; ancak tüm bu politikalara temel oluşturacak, ülkede bilişim kullanımına yönelik talebin artması ve talebin tabandan gelmesini sağlayacak teşvikler gerekiyor. Bunun için de yine ülke politikası olarak, vatandaşa ucuza bilgisayar edindirme ve ucuza genişbant internet erişiminin sağlanması gerekli. Ayrıca, sektördeki firmaların, iş potansiyellerinin genişletilmesi de dolaylı yönden bir teşviktir. Bu yüzden, bilişim uygulamaları kullanımının yaygınlaştırılması için bazı yasal düzenlemeler gerekebilir. 59. Hükümetin "duble yol" sloganı ile taahhüt sektörüne kazandırdığı hareketlenmenin benzerini, 60. Hükümetten de bilişim sektörü adına beklemek yanlış olmaz.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

Bilim ve teknoloji strateji ve politikalarında, yazılım ve iletişim konuları ayrı başlıklar olarak ele alınarak, diğer sektörlerle olan etkileşimleri düşünülerek, teknoloji öngörüsü ve stratejileri geliştirilebilir. Vizyon2023 dokümanında da yer aldığı gibi, ülkemizde önemli potansiyel oluşturma imkanı varken, bilginin dijitalleşmesi ve hizmet sektörü başta olmak üzere, diğer sektörlerin yazılım kullanımı konularında önemli ölçüde geri kalmış durumdayız. Genç nüfusumuz bu konuda hızla avantaja dönüştürülebilir.

Ülkelerin milli gelir, refah ve gelişmişliklerinin, bilişim yoğunlukları (Info
Density) ile doğrudan ilişkili olduğunu biliyoruz. Bilişim yoğunluğunun en
önemli parçaları da tüketici ve üretici
olarak yazılım ve iletişim teknolojilerinde ve bunların diğer sektörlerin hizmetinde kullanılmasında gelinen aşamadır.
3G ve diğer genişbant erişim imkanlarının iş hayatının hizmetine sunulması,
bu anlamda çok önemlidir.

Teşvikler ve Ar-Ge destekleri açısından, yazılım ve iletişim teknolojilerindeki projelere özel, ayrı bir yapılanmaya da ihtiyaç var. Var olan durum, üretim ve Ar-Ge'nin maliyetlerinin yüksek, katma değerin göreceli olarak düşük olduğu imalata yakın çalışma alanları için yapılandırılmıştır. Bir kere üretilip, milyonlarca defa satılabilen yazılım ya da bir kere kurulup, göreceli olarak düşük işletme maliyeti ile uzun süre işletilebilen iletişim sistemlerinde ise öncelikler farklıdır. Özgün tasarımlardan elde edilen kârlarda vergi teşvikleri, yüksek nitelikli personel temini ve yetiştirmesi için destekler sağlanması daha önemli hale geliyor.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

Kesinlikle yeterli olmadığını baştan belirtmeliyim. Düzenlemelerde belirli teşvikler bulunabilir ancak fiiliyata dökülmesinde problemler olduğunu ve diğer sektörlerdeki teşvikler kadar bilişim sektörünün desteklenmediğini söylemek yanlış olmaz. Bilişime özel bir teşvik politikamız olmalı ve öncelik verilmeli, bunun için de Hindistan, İsrail, İrlanda ve Çek Cumhuriyeti gibi örnekler mutlaka incelenmelidir.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdün

Oracle Türkiye Genel Müdün

Dr. Tülin Güzel Özdemli SPSS Türkiye Genel Müdürd

Ilter Terzioğlu
Turkcell Şebeke Operasyonları
ve Regulasyonlardan Sorumlu
Genel Mildir Yardımcısı

Özhan Tokta Sun Microsystems Türkiye vi

Lray Yuksel

Erkan Akdemir Oisco Systems

Cağlayan Arka Microsoft Türkiye

Barbaros Aslanoğlu *Gartner Türkiye Dan<mark>ışmanı</mark>*

Recep Barut STM Genel Müdür

Altay Elbek

Yüce Erim Software AG Genel Müdür.

kaynaklara erişimin mümkün olduğunca kolaylaştırılması, bu konuda atılabilecek en önemli adımlardan biri olacaktır.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

Teşvik politikalarının ana amacı, yatırımların artırılması olmalıdır. Örneğin AB, bunun için iki yönlü bir politika izlemektedir. Bu politikaların bir bölümü arzı canlandırıcı politikalardır. Yani yatırımcının teşvik edilmesi amacını taşımaktadır. Diğeri de talebi canlandırıcı uygulamalardır. Yatırımcının teşviki; genel olarak sektörde standartlaşmayı sağlayan ve sektörü düzenleyen yönetmelikler çıkarılmasıyla yürütülmektedir. Üye ülkelerdeki farklı uygulamalar yerine, gerekli görülen alanlarda ortak AB uygulamasına geçilmesi ile yatırımcının sektöre güvenmesi ve yatırım yapması sağlanmaktadır. e-devlet, e-ticaret, e-sağlık, e-eğitim gibi uygulamalar da talebi canlandırmaya yönelik çalışmalardır. Yatırımların özel sektör tarafından yapılabilmesi için, rekabeti artırıcı önlemlerin alınması da bu politikaların bir parçasıdır. Ülkemizde uygulanan teşvik politikaları yatırımları, Ar-Ge faaliyetleri için ayrılan ödenekler ve AB kapsamında kullanılmaya özendirilen fonların daha iyi tanıtılması ve yararlanma koşullarının daha iyi ifade edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, bilimin temeli olan Ar-Ge'ye ayrılan bütçenin daha yüksek rakamlara çıkarılması gerekmektedir. Tüm sektörlerin gelişmesi için ana sektör haline gelen bilişim, eğitim boyutundan yatırım boyutuna kadar desteklenmelidir. Türkiye'nin de bilgisayar ve yazılım ürünleri üretip pazarlayan bir ülke haline gelmesi için de hükümetin bilişim politikalarına hız vermesi gerekmektedir.

Bilişim şirketlerinin, kapasitesi az olan teknokentlere mahkum edilmesi-

ni de pek doğru bulmuyorum. Yasal bir düzenleme ile şirketin bir bölümüne ayrıca Ar-Ge yapma hakkı tanınabilir.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

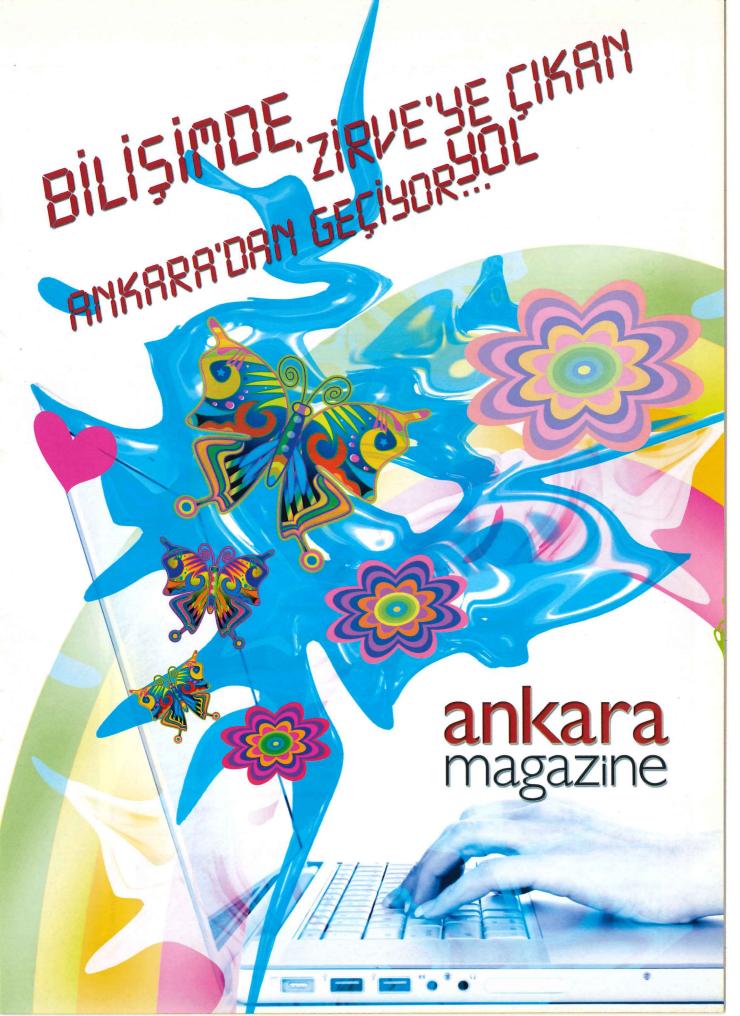
Bilişim teşvik politikalarının hakça ve gerçek ihtiyaç sahiplerine dağıtılması ve tabana yayılması şu an için mümkün değildir. Özellikle Ar-Ge teşviklerinin, şirketlerin Ar-Ge yapılarını kurmaları için destek niteliği taşıması beklenirken, halihazırda Ar-Ge'si olan şirketlere verilmesi, teşviklerin sadece büyük şirketlere dağıtılmasına yol açmaktadır.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

Ülkemizde uygulanmakta olan Bilişim Teşvik Politikalarında çok prosedürel ve imkanlar ile sınırlamaların birlikte olduğu bir uygulamaya sahibiz. İyi niyetli yaklaşımların uygulamada da sonuç verebilmesi için, kapsamlı bir düzenleme ve kararlar silsilesi gereklidir. Bu da Bilişim Bakanlığı muadili bir yapı olmadan mümkün değildir.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

Çok yeterli olduğunu söyleyemeyiz; teşviklerin daha geniş bir kapsamda içeriğinin artırılarak yagınlaştırılması gerekiyor. Özellikle teknokentlerde sağlanan teşviklerin kısıtlı bir fiziksel alanda iş yapan firmalara verilmesinden ziyade, daha geniş coğrafi alanlara yaygınlaştırılması görüşülebilir. Kalkınmada öncelikli iller gibi, bilişimde öncelikli iller seçilerek kapsamın genişletilmesi sağlanabilir, bu iller içinde olan bilişim firmaları teşvik imkanlarından yararlanabilir.

Buluşma noktamız... www.tbd.org.tr

9 Ülkemizde uygulanmakta olan Bilişim Teşvik Politikaları hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

Bilgi teknolojileri gibi bir konuda ülke olarak atılım yapabilmek için, teşvik politikaları büyük önem taşıyor. Halen yürürlükte olan politikalar, eskiye göre önemli oranda iyileşmeyi de beraberinde getirmiş durumda. Özellikle, özel sektörün Ar-Ge alanındaki faaliyetlerinde yaşanan artıştan, bu iyileşmeyi gözlemlemek mümkün. Fakat yüksek ivmeli bir atılım için, sektörün tüm kesimlerinin fikri alınarak mevcut politikalarda iyilestirmeler gerçekleştirilebilir. Bilişim Vadisi ile ilgili projenin bir an önce hayata geçirilmesini bekliyoruz. Özellikle bilişime yönelik özendirici adımların diğer sektörlerden ayrı olarak, farklılaşması gerektiğini düşünüyoruz.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

Ülkemizin, ekonomiden sosyal konulara kadar birçok alanda sıkıntıları olduğunun farkındayız. Fakat geleceğimizin bilginin etkin kullanımına, dolayısıyla teknolojinin etkin kullanımına bağlı olduğunu, bunun da uzun vadeli stratejiler çerçevesinde uygulanacak bilinçli teşviklerin artırılması ile sağlanabileceğini düşünüyoruz. Ayrıca teknokentler ile başlanan bilişim yatırımlarına hız kazandırılabileceği görüşündeyiz. Yalnız belirli sayıdaki üniversitenin kampüsünde bulunan teknokentlerin, gerek nicelik gerekse nitelik açısından iyileştirilmesi gerekiyor. Teknokentlerin üniversiteler açısından gelir kaynağı olarak görülmesi ve yönetilmesinin, iyi bir kanunun kötü uygulaması olduğu kanaatindeyiz. Hizmet sektörünün teşvik kapsamına alınması ve teşviklerin fiziki mekandan bağımsız olacak şekilde tekrar değerlendirilmesi gerektiği görüşündeyiz. Diğer taraftan, bilişimin milli eğitim programımız içerisinde hak ettiği önceliği kazanması hatta müfredattaki yerini alması, önemini koruyor. Böylelikle ülkemizin yazılım ve katma değerli hizmet ihracatında, gözünü küresel rekabete dikebileceğini söyleyebilirim.

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

Bilişimin teşvik edilmesi çok kapsamlı bir konu. Bu sadece teknokentler ve oralardaki vergi kolaylıkları ile sınırlı. Daha kapsamlı ve içeriği dolu teşviklerin ortaya konulması gerekli. Bu konuda görev siyasete değil, sektöre düşüyor. Sektör tarafından talep edilen teşviklerin ortaya konulması ve bu taleplerin takibi gerekli. Ülkemiz, yazılım alanında büyük ölçüde yabancı kaynakları kullanıyor. Yerli ürünlerin teşvik edilmesi bir yaklaşım olabilir. Sektörün güçlenmesi için de özel bir strateji izlenmelidir. Açık kaynak kodlu yazılım konusu da bu kapsamda irdelenmelidir.

Recep Barut STM Genel Müdürü

Ülkemizde oldukça çeşitli ve kapsamlı destek programları bulunmasına rağmen, bu kaynaklara ulaşım konusunda oluşturulan bürokratik yük, varolan kaynakların kullanımını neredeyse imkansız hale getirmektedir. Bu kaynakların kullandırılması konusunda, mevcut korumacı yaklaşımın değiştirilerek, risk sermayesi yaklaşımı ile bilişim sektörünün geliştirilmesi hedeflenmelidir. Bu

Alpay Gogus

Atilla Kıra Oracle Türkiye Genel Müdür

Dr. Tülin Güzel Özdemi SPSS Türkiye Genel Müdürd

Turkcell Şebeke Operasyonla ve Regulasyonlarını

Sun Microsystems Türkiye v

Eray Yüksek

Atilla Kıral Oracle Türkive Genel Müdürü

Öncelikle, yasal düzenleme çalışmaları çok hızlı ilerlediği için, sektörün içinde olan bizler bile görüşlerimizi ifade etme fırsatını bulamadık, hatta sektörümüz içinde birçok kişi bu çalışmadan bihaberdi. Bu çalışmalar, biz ve yasal düzenleyiciler arasında arzu edilen etkilişimde olamadı.

Yaygınlaşmanın olduğu her alanda yasal düzenlemeler yapmak tabii ki bir zorunluluk. Özellikle güvenli işlem yapılması ve bilişim suçlarından dolayı bilişim mağduriyetinin yaratılmaması gerekli. Sektörümüzün 2007 yılında bu konudaki mağduriyeti maalesef, henüz BT ve internet kullanımı ülke genelinde %13-15 seviyelerindeyken; bilişimin daha çok kötüye kullanımı ile ilgili 'suç ve ceza' unsurlarının kamuoyunda ön plana çıkması oldu. Bizler, vatandaşa bilişim ve internetin faydalarını anlatmaya çalışıp onlardan daha talepkar olmalarını arzu ederken, vatandaşa madalyonun öbür tarafı daha şiddetli yansıdı. Bu yansıma; bilişim, e-devlet ve internet üzerinden verilen uygulamaların kullanımına yönelik talebi olumsuz etkileyebilir.

Dr. Tülin Güzel Özdemir SPSS Türkiye Genel Müdürü

Bilişim konusunda yapılan yasal düzenlemelerin hukuksal mevzuatlar, gelisen bilgi ve iletişim teknolojilerine göre, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler ve OECD gibi ülkemizin de üyesi olduğu uluslararası kuruluşların başlatmış olduğu çalışmalar incelenerek geliştirilmesi gerekmektedir.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

14.7.2007 tarihinde yürürlüğe giren IMT-2000/UMTS(3G) hizmetlerinin mevcut GSM operatörleri tarafından sunulmasını teminen Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinde değişiklik yapılması ile mevcut GSM operatörlerinin 3G hizmetlerini sunmaları mümkün hale geldi. Ancak hepimizin yakından takip ettiği gibi, 3G yetkilendirme süreci bu yıl içerisinde iki kez Telekomünikasyon Kurumu tarafından iptal edildi.

Bu yıl Sabit Telekomünikasyon Hizmeti Yetkilendirmesini mümkün kılmak üzere, Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinde değişiklik yapılması ile Telekomünikasyon sektörünün 2004 yılında başlayan serbestleşmesinde önemli bir adım daha atılmış oldu. Bu düzenleme ile kurum tarafından yetkilendirilecek şirketler, artık şehir içinde de telekomünikasyon hizmeti verebilir hale gelecek. Sektör, tüketicilerin daha kaliteli ve verimli hizmet alabilmeleri için yetkilendirmelerin yapılmasını bekliyor.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

Bilişim suçlarına yönelik bir düzenleme yapıldı, çokça tartışıldı ve tartışılmaya devam edecek. Gerekli gördüğüm ancak çok hızlı çıkarıldığını düşündüğüm bir düzenleme. 3G konusunu ve numara taşınabilirliği sonuçlandıramadık. GSM şirketleri ülkemiz için lokomotif oluşturuyorlar. Bu alandaki gelişmelerin mutlaka önünü açmamız gerekiyor.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

Altay Elbek Ovtek Genel Müdürü

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Atilla Kıral Dr. Tülin Güzel Özdemir Oracle Türkiye Genel Müdürü SPSS Türkiye Genel Müdürü

Özhan Toktaş Eray Yüksek asyonlan Sun Microsystems Türkiye ve IBM Türk Genel Müdürü Sorumlu Orta Asya Genel Müdürü

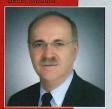

SEKTÖR LÎDERLERÎ GÖRÜŞLERİNİ PAYLASIYOR...

Erkan Akdemir Cisco Systems

Cağlayan Arkan Microsoft Türkiye

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

TM Genel Müdürü

Altay Elbek Dytak Canal Mildür

Yüce Erim Software AG Ganal Müdüri

2007 yılı içinde e-Dönüşüm Eylem Planı kapsamındaki hedeflere ulaşılmış mıdır? Çalışmalar • sizce yeterli midir?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

2007'nin, Eylem Planı'nın ilk yılı olduğu göz önüne alındığında, bu konuda yapılan çalışmaların öncelikle altyapı olduğunun düşünülmesi gerektiğine inanıyorum. Önümüzdeki dönemde hedeflere daha hızlı ulaşılabilmesi için gayretlerin daha da artacağını umuyorum.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

Özetle, bu konuda gerçekleştirilen çalışmaların olumlu ancak yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Son birkaç yılın genel anlamda bir strateji belirleme, sektörü dinleme, anlama ve bilgiye ulaşma çabaları ile geçtiğini görüyoruz. Günümüzde bu çalışmaların ikinci aşamasına, yani bilişim politikalarımızda eksik kalan noktalar üzerinde geçerli stratejiler oluşturulmasına ve planların uygulanması noktasına geldiğimiz düşüncesindeyiz.

Hükümetin e-devlet oluşturma yolunda gösterdiği girişimleri olumlu karşılıyoruz. Bilişim yazılımı geliştirenlere sunulan teşviklerin, internetin daha kolay ve ucuza ulaşılabilir hale gelmesi yönünde yapılan çalışmaların, ülkemizde erişimin ve sektörün büyüme potansiyelinde yadsınamaz bir rolü olduğunu görüyoruz. Fakat asıl önemli başarının, bu çalışmaların yapılandırılmış, üzerinde uzlaşma sağlanmış hedeflere sahip bir devlet politikası haline getirilmesi

olduğunu düşünüyoruz. Bilişimle ilgili oluşturulmuş bir devlet politikasının muhakkak tek elden yönetilmesi, dolayısıyla sektörün beklentilerinin de, bilişimle ilgili tüm konu ve sorunların da ülkemizde tek bir kaynaktan cevaplanabilmesinin daha sağlıklı olacağı kanaatindeyiz.

Ülkemiz için önemi ortada olmakla beraber, bilişim sektörünün bu politikaların yönetimi ve icrasında birden fazla odakla karşılaşması, sorunların çözümü ve potansiyellerin değerlendirilmesi açısından zaman kaybettirebilmektedir.

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

Eylem Planı'na bakıldığında; hedeflerin hem sayısı fazla hem de gerçekleştirilmesi çok iddialı olan içerikler var. Yine de olayı yıllar bazında değil, gerçekleştirilenler bazında irdelemek gerekli. Bazı projelerin sadece 2007 yılında başlayıp bitmesi olanaksız. Ülkemizde e-dönüşüm konusunda çok önemli projeler gerçekleştirildi. Çalışmaların zorluklara rağmen başarıya ulaşabilmesi, teknokratların yetenekleri ile sınırlı oluyor. Kurumlar açısından bakıldığında, pek çok kurumda bu bilincin yerleşmeye başladığı, pek çoğunda ise henüz yerleşmemiş olduğu görülüyor. Pek çok yerde "e-dönüşüm" yeni donanım yatırımlarını yapabilmenin kolay bir gerekçesi olabiliyor. Entegre bir e-dönüşüm çalışması göremiyorum.

Güzel örnekler de var tabii ki. SGK-Sosyal Güvenlik Kurumu, Mernis, VE-DOP gibi, belediyelerde de çok ciddi uy-

2007 yılı içinde yapılan bilişim ile ilgili yasal düzenlemeler hakkındaki yorumlarınız nedir?

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

2007 yılında gerçekleşen birçok yasal düzenlemenin önemli ve memnuniyet verici olduğunu söyleyebilirim. Özellikle internete kolay erişim ve güvenliğine dair getirilen yaklaşımların, ülkemizin potansiyelinin açığa çıkarılması açısından gerekli olduğuna yürekten inanıyorum. Fakat devlet teşviğinin artırılması yönünde halen eksiklerimiz olduğunu da düşünüyorum. Bir diğer önemli husus ise ulusal bir bilişim politikasının devreye alınmamış olmasıdır. Ülkemizin bilişim vizyon ve faaliyetlerinin tek, merkezi bir otoritede toplanmasının yararlı ve gerekli olduğu kanaatindeyiz.

Recep Barut STM Genel Müdürü

2007 yılı içinde yapılan bilişim ile ilgili yasal düzenlemelerin olumlu olduğunu düşünmekteyiz. Ancak, nihai hedef açısından, yasal düzenlemelerin yanı sıra bu düzenlemelere ait uygulama esaslarının da nasıl şekilleneceğinin izlenmesi gerekmektedir.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

Bilgi Toplumu olma yolunda, uygun hukuksal altyapının süreci hızlandırmadaki rolü gerçekten çok önemlidir. Bu yıl içerisinde TBMM'de 04/05/2007'de 5651 no ile kabul edilen "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" çeşitli düzenlemeler getirmeyi

vaat ediyor. Bu düzenlemelerin önemli bir etki yaratacağı gerçektir. Belki de çok aceleye getirilerek yapılan bu düzenlemeler konusunda daha ayrıntılı çalışmaların yapılması gerekirdi. Şimdiki görüntüsü biraz sansür yasası gibi duruyor.

Seçim sonrası, yeni hükümet içinde yer alan teknolojiden sorumlu devlet bakanının hangi konular ile ilgileneceğini de merak etmekteyim. Bugüne kadar genellikle DPT ve Ulaştırma Bakanlığı bilişimden sorumlu olarak gözükürken, bu devlet bakanlığının sorumluluklarını herhalde öğrendikten sonra değerlendirebiliriz.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

2007 içerisinde, yeterince tartışma imkanı yaratmadan yasalaşma aşamasına gelmiş bulunan konularla karşılaşmaya devam ettik. Bunların en önemlisi, bilişim etiği ve internet suçları olarak karşımıza çıktı. Bu konularda sektörün sesinin biraz daha yükselmesi ve bu sesin de yasa koyucu tarafından ciddiye alınması arzulanmalıdır.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

2007 yılı içinde yapılan bilişim ile ilgili yasal düzenlemelere baktığımda, elektronik ve mobil imza kısmının oldukça olumlu olduğunu düşünüyorum. Elektronik suçlar ile mücadele kısmında da ilerleme izledim. Ancak daha temel ve sektörü dünyada farklı bir seviyeye taşıyacak adımların atılması gereklidir.

Doxoft Genel Müdü

Atılla Kıra Oracle Türkiye Genel Müdüri

Dr. Tülin Güzel Özdemi SPSS Türkiye Genel Müdür

Turkcell Şebeke Öperayonlar ve Regulasyonlardan Sorunlar

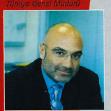

Sun Microsystems Türkiye v

Eray Yükse

yapılması gerekmekte. Tabii ki bununla ilgili, başta devlet desteği ve ilintili politikalar gibi, söylenecek ve kalıplaşmış birçok öneri var ama öncelik, bizim sektör firmalarımızın bunu isteme şiddeti ve enerjisidir.

Dr. Tülin Güzel Özdemir SPSS Türkiye Genel Müdürü

Bilişim sektörü ile ilgili planlar, genel planlar olarak ortaya konulmaktadır. Bu planların uygulanması ve gerektiğinde dinamik değişikliklerin yapılması noktasında eksik kalınmaktadır. Ülkemizde maalesef halen yazılım sektörü, olması gerektiği noktada değildir, üretilen yeni bilişim teknolojileri istenen büyüklüğe ulaşamamaktadır.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasvonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

Bilgi Toplumu Stratejisi raporunda yer alan her stratejik öncelik, gerekiyorsa tekrar gözden gecirilebilir, yeni öncelikler tanımlanabilir ve bu sürecin aktif çalışabilmesi için sivil denetleme mekanizmaları oluşturulabilir.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

Dünyadaki örneklere baktığımız zaman, özellikle belirli teşviklerin mutlaka sağlanması, dünya firmalarının yatırım ve Ar-Ge'lerinin ülkemize çekilmesi için hem teşvik hem de tanıtımın yapılması gerekmektedir. Ülkemizde çok değerli beyinlerin olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunların arasından başlangıç (start-up) firmalarının doğması için de özel teşvikler sağlanmalı. Teknoparklardan mutlaka yeni şirketler çıkartmalıyız.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

Araştırma şirketlerinin raporlarına baktığımızda, Türkiye'deki bilişim pazarının yıllık hacmi 4 milyar doların biraz üzerinde. IBM'in faaliyet göstermediği tüketici elektroniği ve bilgisayar okuryazarlarına yönelik kişisel pazarı çıkardığımızda, bizim içerisinde yer aldığımız pazarın büyüklüğü ise yaklaşık 2 milyar doların biraz üzerinde.

Türkiye, büyüme potansiyeli göz önüne alındığında, dünyada BRIC diye adlandırılan Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin gibi büyüyen pazarların hemen ardından Mısır, Endonezya ve Meksika ile birlikte anılan, potansiyeli en yüksek 10 ülke arasında... Halbuki, sektörümüzün genel hacmi, hiçbir küresel şirketin radarına giremeyecek kadar küçük.

Ülke olarak, rekabetçiliği artırmamız, inovasyon kabiliyetimizi geliştirmemiz ve bölgesel oyuncu olabilmemiz, sahip olduğumuz donanımlı İK gücüne ve bu çalışan ordusuna sunduğumuz teknolojik altyapıya bağlı.

İşte bu nedenle biz de IBM Türk olarak misyonumuzu, Türkiye BT pazarının hacmini 10 milyar dolar seviyelerine çıkarmak, bunu yaparken de katma değerli, kendi özkaynaklarımızla ve yetişmiş insan gücümüzle yarattığımız çözümlerle büyümek olarak belirledik. Pazarı büyütürken ihtiyaç duyulacak donanımlı insan kaynağını yetiştirebilmek için, üniversitelerle bilimsel işbirlikleri kurmaya başladık. Ortadoğu ve Balkanların bilişim üssü olmaya aday olan Türkiye'yi küresel rekabette güçlü kılabilmek için, küresel kaynaklarımızı ülkemize taşımaya hız verdik.

gulamalar var. Bunlar, başarılı e-devlet modelleri.

Sorun, entegrasyon olmamasında.

Ülkemizde, bilişim konusunda çok yetersiz kalacak düzeyde bir bilişim kültürü var. O açıdan bakıldığında, çalışmaların yeterli olduğunu değerlendiremiyorum.

Recep Barut STM Genel Müdürü

2007 yılı, e-dönüşüm süreci açısından geçmiş yıllara göre daha başarılı bir yıl olmasına rağmen, Eylem Planı kapsamında yer alan hedeflere ulaşıldığını söylemek mümkün değildir. Strateji belgesinde, Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin 7 temel stratejik öncelik ekseninde yürütüleceği belirlenmişti. Genel olarak değerlendirildiğinde, hedeflere ulaşılamadığını söylemek ve bunun nedenlerini şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. e-dönüşüm kapsamında yapılan altyapı ve servis çalışmaları konusunda artan bir ivme kazanılmasına rağmen, bu servislerin kullanımı konusunda kamuoyundaki farkındalığın henüz istenilen düzeye ulaşamadığı görülmektedir. e-dönüşüm kapsamında sürdürülen temel faaliyetlerin başarıya ulaşması konusunda en önemli faktörün vatandaş odaklılık olduğu unutulmamalıdır. KOBİ'ler ve vatandaşlar dahil olmak üzere e-dönüşüm konusunda talebi oluşturacak kesim üzerinde eğitim ve zihniyet dönüşümüne yönelik sosyal projeler üretilmesi gerekmektedir. Bu konuda yapılacak bilgilendirme faaliyetlerinin geniş kapsamlı ve toplumun tüm unsurlarını içerecek şekilde planlanması gerekmektedir.

- 2. e-dönüşüm faaliyetleri kapsamında planlanan yatırımların, yurtdışı kaynaklı tedarik projeleri olmaktan çıkartılıp, milli imkanların geliştirilmesi doğrultusunda seferber edilmeleri gerekmektedir.
- 3. Teknolojik altyapıların güçlendirilmesine karşın vatandaş odaklı, özellikle birden fazla kurumu içeren, hizmet dönüşüm süreçleri tanımlanmamıştır. Oysa bu konuda kullanılacak ortak metodoloji ve standartlar dizisi en kısa zamanda belirlenmelidir.
- 4. Oluşturulan standart ve yaklaşımların (örneğin e-Devlet Birlikte Çalışabilirlik Esasları) uygulamaya dönük olarak geliştirilmesi ve detaylandırılması gerekmektedir. Yayınlanmasına rağmen çeşitli uygulama güçlükleri içeren genelgeler, amacına uygun olarak düzeltilmelidir.
- 5. Bilgi teknolojilerinin kullanımına ilişkin hukuksal altyapı ve düzenlemelerin süratle tamamlanması gerekmektedir.
- 6. Süreci takip edecek organizasyonel yapı eksikliği tamamlanmalıdır.
- 7. Ar-Ge ve yenilikçilik alanında çeşitli desteklerle hızlı bir şekilde başlayan temponun devam ettirilmesi için gereken önlemler alınmalıdır.

e-readiness raporunda görüldüğü gibi, ülke olarak 45. sıradan 42. sıraya yükselmiş olmamız olumlu bir gösterge olmakla birlikte 5.61 göstergesi, daha alınacak çok yolumuz olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda sürdürülen e-dönüşüm çalışmalarının olumlu olduğunu düşünmekle beraber, henüz her alanda istenilen seviyeye çıkartılamadığı kanaatindeyiz.

Alpay Göğü Doxoft Genel Müdür

Oracle Türkiye Genel Müdür

Dr. Tülin Güzel Özdemi SPSS Türkiye Genel Müdürd

Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regulasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

Ozhan Tokta:
Sur Microsystems Türkiye v

IBM Türk Genel Müdür.

irkan Akdemir Disco Systems

Çağlayan Arkar Microsoft Türkiye Ganal Middiril

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Dan<mark>ışmanı</mark>

ecep Barut TM Genel Müdüni

Altay Elbek

Yuce Erim Software AC Conel Mile

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

e-dönüşüm kapsamında ortak sövlem ve eylem birliği amacıyla sivil toplum kuruluşları, özel sektör, devlet, üniversiteler ve kamu yeteri kadar işbirliği yapamaz ve geribesleme mekanizmaları işleyemez duruma gelirse, gelişme göstermek yerine, daha geri gideriz. Sorumluluk, başta siyasal kadrolar olmak üzere hepimizdedir. İlk plandaki noktalar ve stratejiler doğru saptanmış; ancak eylemin uygulamaya geçilmesinde tıkanıklıklar yaşanmıştır. Bilgi toplumu yolunda okullara internet bağlantısı sağlanması ve "herkese bir bilgisayar" gibi kampanyaların gerçekleştirilmesiyle, toplumda bilgisayar okuryazarlığı gibi konularda ilerlemeler sağlanmıştır. İlköğretim kurumlarına bilgisayar sınıfları kurulmaya başlanmış, ancak henüz tamamında gerçekleştirilememiştir. Güvenli internet kullanımı konusunda toplumda farkındalık yaratılması ve bilişim suçları kanununun kabul edilmesi gibi çok önemli gelişmeler elde edilmiş olsa da çalışmalar tümüyle tamamlanmamıştır. DPT Bilgi Toplumu Dairesi'nin açıklamasına göre, 2007 yılında toplam 237 projede Kamu Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yatırımları 555.5 milyon dolar olmuştur. Ancak ertelenen ihaleler ve iptal edilen projeler yüzünden bu rakam artamamıştır. Sanıyorum ki hedeflenen rakam 1700 milyon dolar civarında belirtilmekteydi.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

2007 Eylem Planı'nda konulan hedeflere ulaştıracak adımların çok büyük oranda atılamamış olduğu gözlenmektedir. Planlanan projelerin hayata geçirilmemiş olması bir yana, henüz istenen düzeyde eşgüdümün sağlanamanış olması daha çok, kaygı vericidir. Kurumların, üstlendikleri görevleri yerine getirip projelendirmeleri için yeterli itici güç bulunamamış veya yaratılamamış, hatta bazı kurumların üstlendikleri görevlerden haberdar dahi olmadıkları gözlemlenmiştir. e-Dönüşüm Eylem Planı'nın, kurum sahipliklerinin artırılması yolunda yenilenmeye ve geliştirilmeye ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

Bu çalışmaların bakanlık seviyesinde koordinasyonu ihtiyacı, her geçen gün daha da artmaktadır. Sonuçta ayrı ayrı yapılan çalışmaların koordinasyondan yoksun olması, mükerrer ve stratejik anlamda eksik sonuçlar doğuracaktır. Ancak bu çerçevede yapılan çalışmalar daha somut adımlarla ilerlediği için, geçen süreden daha iyi olduğu ve iyimserlik yarattığı noktalar vardır. Bu iyimserliğin sonuca ulaşabilmesi için devlet kademesinde paralel bir anlayışın yaygınlaşması gerekmektedir.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

60. Hükümet, 2007 yılı 3 aylık Eylem Planı'nda, e-devlet uygulamalarının yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesiyle ilgili 4 faaliyet koymuştur. Hükümetin toplam 73 faaliyet adedindeki Eylem Planı içinde aslen e-dönüşüm için 4 faaliyette bulunması özendirici bir hedef olmasına rağmen, bu faaliyetlerin fiiliyata dönüş-

- Kamu başta olmak üzere, ülkemizdeki bilişim sektörü pazar büyüklüğünün artırılması için yeni projeler üretilmeli ve hayata geçirilmelidir.
- Bilişim projelerinde var olan yurtdışı tedarik ağırlıklı yaklasımın yerine, yerli üretimi destekleyecek yaklasımlar benimsenmelidir.
- Bilişim sektöründe varolan yetişmiş ara eleman sıkıntısını gidermek için eğitim programları düzenlenmelidir.
- Sektörde yer alan üretici firmalar ile kurumsal danışmanlık firmalarının birarada çalışmalarını sağlayacak projeler üretilmelidir.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

Türkiye'deki bilgi teknolojileri ve iletişim sektörüne bakıldığında, her iki aktörün de konu ile ilgili, kendilerini geliştirmeye ihtiyaçları olduğu görülmektedir.

Sektörün dünya ile rekabet edebilmesi için Müşteri Odaklı Satış Politikaları oluşturması gerekmektedir. Çünkü ekonomik gelişme potansiyeli, BT ihtiyacını tetikler. Iş ihtiyacına uygun BT yatırımı ise ekonomik büyümeyi destekler.

Ayrıca orta boy firmaların ekonomideki rolünün artması ve bu firmaların iç ve dış rekabete açılmaları, lisanslı kullanım ve anlaşmalı servis paketlerinin desteklenmesi gerekmektedir. Kullanılan çözümlere ilişkin verilen servislerin bir iş değeri ürettiği kabul edilmeli ve bu değerin bir bedel karşılığı sağlanması, hizmet kalite standartlarının oluşturulması, bu kalite standardına uygun nitelikte eleman bulundurulması ve hizmet sunumunun standartlara uygun olarak yapılması gibi çalışmalarla, sektör daha duyarlı hale getirilmelidir.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Eylem Planı içerisinde yer alan proje ve adımların süratle hayata geçirilmesi önemlidir. Ancak, tüm dünyada Kamu-Özel Sektör Ortaklığı (Public Private Partnership) ile ilgili yasaların incelenerek, Türkiye için düzenlemelerin acilen yapılması gereklidir. Ayrıca, KİK'in BİT projelerinde uygulanacak alım ve teknik değerlendirme kriterlerinin yeniden değerlendirilmesi üzerinde çalışmasının acilen sağlanması büyük katkı sağlayacaktır.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

Sektörün dünya ile rekabet edebilmesi konusunda finansman önemli bir unsur. Aynı zamanda tecrübeli iş ortaklıkları da bu konuya hız ve değer katacaktır.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

Aslında cevabı sorunun içinde gizli. Öncelikle, dünya ile rekabet edebilmek için ilgili hedefi belirleyip, dünya denilen pazara açılma azmine sahip olmamız gerekli. Yazılım mı, donanım mı, ara eleman mı; hangi alanlarda, uzak doğu, yakın doğu, Avrupa; hangi ülkelerde rekabete girmek istiyoruz, netleşmesi gereken kısım burası. Şu anda Türkiye'de bu enerji ve isteği ölçmek çok mümkün değil. Gerçekten ülkemizde çok müthiş işler yapmakta olan sistem entegratörleri ve yazılımevlerimiz var ama birçoğunun yapılanması ve öncelik politikası, yerel pazardaki talebe yönelik. TBD'den beklentilerimiz içinde de belirttiğim gibi, bireysel olarak bu hedefin belirlenmesi gerekir, sonra biraraya gelerek bir bütün içinde bunun taktik ve eylem planlarının

Dr. Tü

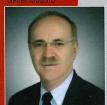
Turkcei ve Reg

sektörünün %50 hizmet, %30 yazılım ve %20 donanımdan müteşekkil olduğunu biliyoruz. Ülkelerin ihracat hamlelerinde bilişimin, özellikle de yazılım ve katma değerli hizmetin ön planda bulunduğunu uzun zamandır söylüyoruz.

Genç bir nüfusa sahip Türkiye'nin, tüm bu küresel resmi doğru okuyarak ulusal bilişim politikasını şekillendirmesi gerekiyor. Henüz fırsat treni kaçmış değil. İvedi bir biçimde sektör paydaşlarının da görüşlerinin alınması ile oluşturulacak bir bilişim politikası hazırlanabilmelidir. Bu politikaların içerisinde öncelik istihdama, dolayısıyla eğitime verilmelidir. Örneğin bugün, doğru bir eğitim programı ile lise mezunu olan bir gencimizi 8 ay içerisinde uluslararası normlarda rekabet edebilir programcılar haline getirebiliyoruz. Eğer bugünden yatırımlarımızı bu ve benzeri örnekler etrafında artırır ve bir devlet politikası vasfı ile şekillendirirsek, sayıları 100 binlere varan bilişim profesyonellerimiz ile AB'nin bilişim işgücü açığını kapatabiliriz.

Bir diğer husus ise, bilişim sektörünün güçlendirilmesi ve desteklenmesidir. Bu açıdan teşvikler önemli bir köprü görevini üstleniyor. Öte yandan, bizim gibi iş ortakları ile hareket eden ve onların gelişimi ile güçlenen özel sektör oyuncuları da faaliyetlerine devam ediyorlar. Microsoft'un bundan 13 yıl önce 6 kişi ile başladığı Türkiye öyküsünün bugüne ulaşan noktada elde ettiği sonucun, yalnız bizim değil, ülkemiz bilişim sektörü açısından da memnuniyet verici olduğunu söyleyebilirim. Bugün 7 bin is ortağımızdan oluşan kuvvetli bir ekosistemin içerisinde yol alıyoruz. Toplamda yaklaşık 150 bin kişinin Microsoft ile ilişkili konularda istihdam edildiği ülkemizde, bilginin daha etkin kullanımı için iş ortaklarımızla birlikte çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Türkiye için de iş ortaklarımız için de ciddi anlamda değer yaratıyoruz. Son olarak Microsoft'un, dünyanın önde gelen araştırma kuruluşlarından IDC'ye küresel olarak hazırlattığı raporda, bizim kazandığımız her 1 dolar için, iş ortaklarımızın Türkiye'de 20 dolar kazandıkları açıklandı. Geçmişte bu oran Türkiye'de 1 dolara karşılık 11 dolar iken, Ortadoğu ortalaması 1 dolara karşı 7,5 dolar seviyesinde gerçekleşmişti. Bu sayılar bile aslında bilişim sektörümüzün ne kadar muazzam bir potansiyele sahip olduğu konusunda bir fikir verebilir.

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

Sektör, ithalata dayalı bir sektör. Yurtdışına yapılan yazılım ve hizmet satışı, dünya pazarında dikkate alınmayacak düzeydedir. Bu konuda görev yine sektöre düşmektedir. Yazılım sektöründe dünya pazarına sunulabilecek ve oralarda pazarlanabilecek olan ürünler maalesef üretilememektedir. Sonunda, iç pazarda dünya markaları ile rekabet edilmeye çalışılmaktadır. Dünyada rekabet, birincisi kaliteli ürün, ikincisi de kaliteli destek ile olur. Bu birikimleri sektör kazanacak. Bunun için sektör nasıl desteklenmeli derseniz, bu noktada söylenecek çok şey var. Ancak sorun, sektörün. Desteğin nasıl olması gerektiğini de sektör kendisi ortaya koymalı.

Recep Barut STM Genel Müdürü

Rekabetçi bir bilişim sektörü oluşturmak konusunda yapılabileceklerden bazılarını şu şekilde sıralamak mümkündür.

Özgün ürün geliştirme ve özgün tasarım konusunda firmalar desteklenmelidir.

mesinde aynı özendiriciliği şu ana kadar hissedemedik. Nispeten, en hızlı ilerleyen e-dönüşüm faaliyetini, Adres Kayıt Sisteminin tamamlanmasına yönelik çalışmalarda gözlemleyebiliyoruz.

Dr. Tülin Güzel Özdemir SPSS Türkiye Genel Müdürü

e-Dönüşüm Eylem Planı çerçevesinde öngörülen proje hedeflerine henüz ulaşılabilmiş değildir. Çalışmaların gelişimi farklı açılardan değerlendirilmelidir. Bunlar arasında en önemlileri; altyapı çalışmaları, kamu kurumları için ortak bir süreç ve hizmet tasarım süreci oluşturabilmek, kurumlar arası ortak proje geliştirme ve yönetme yeteneğini kazanmak, yatırım geridönüşünü ölçerek ilerlemek olmalıdır. Kurumlar arası koordinasyonda en önemli adım, ortak hedefler oluşturma ve fayda yönetimi konusunda kurumların eğitilmesidir. Organizasyon eksikliği nedeniyle proje seviyesinden çok öteye geçemeyen bu amaca ulaşım sağlandığında e-Dönüşüm Eylem Planı'nda hem daha hızlı ilerleme sağlanacak, hem maliyetler düşecek hem de yatırım geridönüşü, uygulama-sonuç ilişkisi daha kısa sürede alınabilecektir.

Economist Intelligence Unit tarafından 2007 e-hazır olabilirlik sıralaması sonucuna göre Türkiye, bu yıl 3 basamak yükselerek 42. sıraya çıkmıştır. Bilgi Toplumu Stratejisi'nin başarıya ulaşması amacıyla, tüm kurumların üzerlerine düşen görevleri yerine getirmesi için daha fazla gayret göstermeleri, atılan her türlü adımda çalışmafayda-sonuç analizi yapılarak ilerleme sağlanması gerekmektedir.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

e-dönüşüm, Türkiye İcra Kurulu tarafından hazırlanan ve 2007-2010 yıllarını kapsayan "Bilgi Toplumu Stratejisi" ve "Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı" dokümanlarında yedi stratejik öncelik yer alıyor. Kamuda yatırımların artmasına ve bazı temel hizmetlerde elektronik ortama geçilmesine rağmen, e-devlet uvgulamalarının veterince yaygınlaşamadığını ve geniş kesimler tarafından kullanılamadığını görüyoruz. Sosyal dönüşüm olarak adlandırılan bu stratejik öncelik, vatandaşların gündelik ve iş yaşamlarında bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin kullanmalarını hedefliyor. Buradaki temel sıkıntıyı, ülkemizde genişbant internet hizmetlerine erişimin OECD ortalamalarına göre çok düşük seviyede kalmış olmasında görüyorum. e-dönüşümün yeterince hayata geçirilmesi için dönüşümün en tepeden başlayarak, en alttaki birimlere yaygınlaştırılması gerektiğine inanıyorum. Aksi takdirde, yapılan çalışmalar ve yatırımlar yüzeysel ve nadiren kullanılan birkaç uygulamanın ortaya çıkmasıyla sınırlı kalabilir.

Ayrıca, e-Dönüşüm Eylem Planı'nda Türkiye'nin stratejik öncelikleri arasında yer verilen rekabetçi, yaygın ve ucuz iletişim altyapı ve hizmetlerinin sağlanması için yeterli adımlar da atılamadı. Hizmetlerde ve altyapıda rekabetin sağlanması hedefine yönelik olarak, sadece bazı yetkilendirme çalışmaları tamamlanabildi ancak henüz gerek hizmetler, gerekse altyapı alanında rekabetin önünü açacak temel düzenle-

Oracle Türkiye Genel Müdür

Dr. Tü

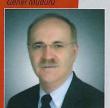

meler uygulamaya yansıtılamadı. Daha da önemlisi, 3G, Wimax gibi yeni nesil kablosuz teknolojiler, yetkilendirme yapılmadığı için ülkemizde hâlâ kullanılamıyor. Bunun yanı sıra 2007 yılında Ulaştırma Bakanlığı, Telekomünikasyon Kurumu ve Rekabet Kurumu tarafından tamamlanmış olması planlanan Yerleşik İşletmecinin Toptan ve Perakende Hizmetlerinin Ayrılması ile İlgili Fizibilite Çalışması hakkında kamuoyuna yansıyan herhangi bir bilgi de bulunmuyor. Veri ve internet hizmetlerinden alınan Özel İletişim Vergisi'nin kaldırılması vönünde de maalesef somut bir adım atılamadı.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

e-Dönüşüm Eylem Planı'na baktığımız zaman, aşağıdaki temel maddelerin yer aldığını görüyoruz:

- · Bilgi Toplumu Stratejisinin Oluşturulması
- · Genişbant Stratejisi
- · Yeni Nesil Telekomünikasyon Hizmetleri
- · Alternatif Erişim Teknolojileri
- Kamu Kurumları Bilgi Güvenliği Risk Analizi
- · Akıllı Kartların Kamuda Kullanımı Konusunda Ön Çalışma Yapılması
- · Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Açık Kaynak Kodlu Yazılımların Uygulanabilirliği
- Bilgi Toplumunun Gerektirdiği İnsan Kaynağı Planlamasının Yapılması
- · Öğretmen ve Öğrencilerin Bilgisayar Okuryazarlığının Artırılması
- Mehmetçik'e Temel Bilgisayar Eğitimi

- · Kamu Çalışanlarının Bilgisayar Yetkinliğinin Artırılması
- · İlköğretim Okullarına Bilgi Teknolojileri Sınıflarının Kurulması
- Öğretim Kurumlarındaki Bilgi Teknolojisi Eğitim Mekanlarının Topluma Açılması
- · Bilgi Teknolojileri Alanındaki Kurs ve Sertifikasyon Eğitiminin AB Standartlarına Yükseltilmesi
- e-Sınav Uygulamaları
- · e-Ticarete Yönelik Nitelikli Eleman Yetiştirilmesi ve İstihdamı
- Güvenli İnternet Kullanımı Konusunda Toplumda Farkındalık Yaratılması
- Bilişim Suçları Kanunu
- · İstenmeyen Elektronik İletişimle Mücadele
- Sayısal Haklar Yönetimi
- · e-Devlet Ana Kapısı
- Kamu e-Satınalma Platformu
- Türkiye Yatırım Portalı
- Araç Trafik ve Tescil Belgeleri
- İş ve İşçi Bulma Platformu
- Sosyal Güvenlik Bilgi Sistemleri
- · Ticaret Sicil Gazetesi Otomasyonu ve Arsiv Sistemi
- · Kamu Personeli Bilgi Sistemi
- · Adres Kayıt Sisteminin Oluşturulma-
- Akademik Tez Veritabanı
- e-Askerlik İşlemleri
- · Tarım Bilgi Sistemleri Acil Durum Yönetimi
- · Bilgisayar Sahipliğinin Yaygınlaştırılması
- · Birlikte Çalışılabilirlik için Veri Payla-
- Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Oluşturulması
- Kamuda Elektronik Kayıt Yönetimi
- · Kamu Kurumları İnternet Sitesi Kılavuzunun Hazırlanması
- · Yerel Yönetimlerde Verilecek Elekt-

Kurultayı ve benzer organizasyonlarda mümkün olabilecek.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

Gelişmelere baktığımız zaman, TBD'nin önümüzdeki dönemde bilişimin ülke güvenliği içerisinde alması gereken yer ve yol haritasının hazırlanması, kurumlar arası entegrasyon, güvenlik, kimlik yönetimi, açık kaynak kodu ve açık standartlar konuları üzerinde durması gerektiğini söyleyebilirim.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

TBD'nin 2008 yılında en çok üzerinde durması gereken konuların başında, SOA (Servis Odaklı Mimari) ve açık kay-

nak kodlu yazılım gelmelidir. Bildiğimiz gibi SOA, ilk defa 2003 yılında web servislerinin daha sık konuşulmaya başlanması ve ardından süreç yönetimi kavramlarının gündeme gelmesiyle ortaya çıkan bir mimaridir. SOA ile birlikte, sürekli karmaşıklaşan BT organizasyonlarına yardım eden evrimsel bir adım atılmıştır. SOA'nın tekrar kullanım ve mevcut yatırımı koruyarak uzun vadede maliyet avantajı getirmesi gibi birçok avantajının yanında, en büyük faydası esnekliktir. Dolayısıyla, SOA'yı anlamak ve özelliklerini keşfetmek isteyen firmalar için çeşitli eğitimler ve sempozyumlar düzenlenmelidir.

Ayrıca, açık kaynak koduyla yazılım geliştirme ve Linux'un da dahil olduğu birçok platformda çalışan uygulamaların geliştirilmesi konusunda da TBD'nin BT sektörüne yön gösterici faaliyetlerde bulunacağına inanıyorum.

Oracle Türkiye Genel Müdürü

Dr. Tü

Sektörün dünya ile rekabet edebilmesi için neler vapılmalıdır?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

Bilgi teknolojileri okuryazarlığının ve genişbant penetrasyonunun artması, hem Türkiye'nin dünya bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe hak ettiği yere ulaşmasında, hem de global rekabette öne geçmesinde büyük önem taşıyor. TBD'nin de bu konular üzerinde durması, sektörün gelişimi açısından faydalı olacaktır. Ayrıca TBD'nin bilgi toplumu stratejisi ve eylem planının uygulaması ile ilgili gelişmeleri yakından takip etmesini bekliyoruz.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

Ülkemiz bilişim sektörünün önemli önceliği, istihdam cephesinde karşımıza çıkmaktadır. AB ülkeleri başta olmak üzere, hemen tüm gelismis ekonomilerde ciddi bir bilişim işgücü açığı bulunuyor ve katlanarak büyüyor. Bu fırsatın Türkiye gibi muazzam bir potansiyele sahip ülkemiz için ayrı bir anlamı bulunuyor. Ülkemizi bilişim sektörü penceresinden diğer gelişmiş pazarlarla kıyasladığımız zaman gördüğümüz resim, nicelik açısından küçük, nitelik açısından ise donanım ağırlıklı olduğu yönünde. Gelişmiş ülkelerdeki bilişim

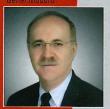
Turkcell

pısı" projesine her alanda daha fazla yardımcı olarak, projenin ölü doğmaması için gerekli desteğin sağlanmasını bekliyoruz. Kamu projelerinde büyük, yekpare, anahtar teslim ihale alışkanlığından vazgeçilip, birbiriyle uyumlu, küçük projelere bölünmesi, pilot proje ile başlanması ve danışmanlık boyutunun olması, proje süresince kamuoyundan geribesleme alınması ve ortak fikir alışverişlerinin yapılmasının daha iyi olacağını düşünüyoruz.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Bence en büyük kısa vadeli hedefimiz, "sektörümüzün sorunlarına sahip çıkacak", "kamuyu bir sonraki teknolojik yapılanmalara etkin bir şekilde taşıyacak" ve "teknolojik konularda uzmanlaşmış kişiler tarafından yönetilen" bir Bilişim ve Teknoloji Bakanlığı'nın kurulmasını sağlamaya çalışmak olmalıdır.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

TBD'nin 2008 yılında Bilişim Bakanlığı ve dış finansmanın yerel kaynaklar ile buluşturulması konusu üzerinde durması gerektiğini düşünüyorum.

Atilla Kıral Oracle Türkive Genel Müdürü

Ülke politikalarına ve yönetimine yön verenlerin seviyesinde; sektörün yekvücut sesini oluşturmasını arzu ediyoruz. Orneğin, inşaat, tekstil veya turizm endüstrilerinde, o endüstrilerin ilgili meclisleriyle beraber endüstri politikalarının belirlendiği, gerektiğinde kanun, düzenleme ve teşviklerin, devlet-özel sektör elele ilerleyerek karara bağlandığı oluyor. TBD'nin de benzer şekilde sektörümüz adına yapılması gereken ve hükümet nezdinde görüşülmesi gereken konularda, diğer BT STK'larıyla hatta onlara liderlik yaparak bu ortamı hazırlaması en büyük arzumuzdur.

Dr. Tülin Güzel Özdemir SPSS Türkiye Genel Müdürü

Prediktif analizler konusundaki uygulamaların artması, veri değil, bilgi odaklı çalışmalara geçilmesini desteklemesi. Veri ve altyapı güvenliğinin proaktif değil, reaktif olarak sağlanmasından kurulan altyapıda, vatandaşın ulaşmak istediği bilgiye kolay ve hızlı ulaşımı için ilk birkaç tıklamada akıllı sistemin vatandaşı doğru yönlendirmesi ve daha birçok noktada prediktif analizler kullanılabilir.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

Özel sektör kuruluşları gibi, Bilgi Toplumu Stratejisi'nin başarıyla hayata geçebilmesi için, TBD'nin de içinde bulunduğu bilişim sektörü sivil toplum örgütlerine önemli görevler düşüyor. 2008 yılı içerisinde de eylem planında her yıl gelinen nokta ve planlanmış hedeflerin kıyaslanması, aradaki açığın kapatılması yönünde hangi kuruma ne gibi görevler düştüğü yönündeki görüşlerin tartışılması, kamuoyu ile açık ve net bir şekilde paylaşılması, Bilişim

ronik Hizmet Standartlarının Belirlenmesi

- · Sağlık Hizmeti Veren ve Ödeme Yapan Kurumlar Arasında Klinik ve İdari Verilerin Değişimi
- Aile Hekimliği Bilgi Sistemi
- Hastane Yönetim Bilgi Sistemi
- Elektronik Hasta Kayıtları
- Sağlık Kayıtları Mahremiyetinin Korunması
- · Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sisteminin Oluşturulması
- KOBİ'lere e-Ticaret Destekleri
- · Dış Ticarette Kullanılan Bilgi ve Belgelerin Elektronik Ortamda Paylaşılması
- Ortak e-Ticaret Bilgi Havuzunun Oluşturulması
- · Elektronik Faturanın Kullanılma Usulleri
- Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması

Türkiye'nin e-dönüşümü için oldukça önemli olan bu maddelerden, özellikle sağlık alanındaki çalışma ve projelerde önemli adımlar atıldığını söylemek mümkün. Sağlık Bakanlığı bünyesindeki e-sağlık projesi, ulusal bilgi sisteminin oluşturulması konusunda çok büyük bir proje olarak durmaktadır.

Yine bilgisayar okuryazarlığının artırılması, ilköğretime yönelik olarak bilgisayar sınıflarının kurulması konularında da çalışmalar var. Ayrıca UYAP, e-bildirge çalışmalarını da çok önemli buluyorum.

Ancak tüm maddelere baktığımız zaman, aslında olmamız gereken yerde olmadığımızı görüyoruz. Bunun içerisinde, henüz başlatılmamış ya da sonuçlandırılamamış çalışmaları görebilirsiniz. Örneğin, e-Devlet Kapısı, Türkiye'nin bilişim yolundaki en önemli projelerinden birini oluşturmaktadır. Ancak şu anda bu projenin yeterince sahiplenilmediğini, kamu kurumlarının yeterli desteği vermediğini görüyoruz.

Aslında, Eylem Planı'nın varlığı dahi çok önemli. Sayın Başbakan'ın bir Teknoloji Bakanlığı'ndan bahsetmesini de çok önemli buluyorum. Eylem Planı'ndaki konuların yetkiyle donatılmış bir bakanlık tarafından yakından takip edilmesi, sonuçlarının yakından değerlendirilmesi, bu alandaki başarıyı mutlaka artıracaktır.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

Dünya Ekonomik Forumu'nun "Küresel Bilgi Teknolojisi" raporlarına baktığımızda, 2004-2005 yılları arasında 104 ülke arasında Türkiye'nin 52. sırada olduğunu görüyoruz. 2006-2007 yılındaki raporda ise 122 ülke arasında yine 52. sıradayız. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında önemli ve temel göstergeler olarak kabul edilen sabit telefon, mobil telefon ve kişisel kullanıcı yoğunluğu, internet kullanıcı yoğunluğu ve genişbant abone genişliğinde de halen AB ülkelerinin gerisindeyiz. Kurumsal bilişim pazarımızın sahip olduğu 2-3 milyar dolarlık yıllık hacim, ülkemizin, pek çok gelişmiş ekonominin yanında maalesef radarda dahi yer alamamasına yol açıyor.

Ancak Türkiye'nin e-dönüşüm konusunda son yıllarda kaydettiği ilerlemeler de göz ardı edilemez. Kamuda gerçekleştirilen reformlar, e-imza döneminin başlamış olması sevindirici. İnanıyorum ki genç, dinamik ve BT konusunda çalışmaya istekli nüfusumuz sayesinde, BT alanında hak ettiğimiz yere gelmeye son derece yakınız.

Oracle Türkiye Genel Müdürü

Dr. Tü SPSS Tu

Turkcel ve Reg

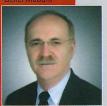

Erkan Akdemir Cisco Systems

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Ganal Müdürü

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

Recep Barut

Altay Elbek
Ovtek Genel Müdürü

Yüce Erim Software AG Genel Müdür

2008 yılında Eylem Planı'nda ve adımlarında revizyon yapılmalı mıdır?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

Eylem Planı gibi çalışmaların, değişen şartlara göre yeniden düzenlenmesi doğal bir süreçtir. Bu çerçevede Eylem Planı, Türkiye'nin değişen şartları ve teknolojideki gelişmeler çerçevesinde yeniden gözden geçirilebilir.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

Hazırlanan ve uygulamaya alınan her planda olduğu gibi, bu çalışmanın da zaman içerisinde gözden geçirilmesi, günün koşullarına istinaden iyileştirilmesi ve yaşayan bir yol haritası vasfı kazanması gerekebilir. Sorunuza bu noktadan yaklaşırsak, neler yapıldığına dair kısa bir hatırlatma yapmayı arzu ederim.

2006 yılı sonundan itibaren ve son hükümet programında bilişim kalemlerinden tasarruf yapılması, bütün sektör adına son derece düşündürücüdür. Biz Türkiye'nin e-devlete ve mobil devlete dönüşerek daha verimli, daha hızlı çalışan bir ülke ve toplum olmasında bilişim harcamalarının masraf olarak görülmemesi gerektiğini söylüyoruz. Bilişim yatırımlarının ihmal edilmesi, yalnız kamuda değil, tüm kurumlarda tasarrufun tersine, verimliliğin düşmesi, hızlanan iletişim ve hizmet taleplerinin karşılanamaması gibi başka sorunlar getiriyor. Ülkemizin küresel arenada rekabet edebilen ve önüne çıkan fırsatlardan yararlanan güçlü bir oyuncu olması için, bilişim yatırımları desteklenmelidir. Desteğin de bu kapsamda sadece belirli ve münferit hamlelerden ziyade, ulusal bazda düşünülmesi ve yasal eylem planları içinde devreye alınması gerekir.

Barbaros Aslanoğlu *Gartner Türkiye Danışmanı*

e-dönüşüm için herkes gözünü kamudaki uygulamalara dikmiş durumda. Kamuda ise personel açısından durum çok kötü. Bilişimin bir meslek, kariyer olarak kamu içinde bir tanımının yapılması ve bilişim çalışanının / bilgi yöneticisinin de yerinin belirlenmiş olması gerekli. Maalesef bu yok. Bu olmadan da ilerlemekte zorlanıyoruz. 2008 içinde bu sorunun çözülebilmesi tek başına büyük bir başlangıç olabilir. Yoksa eylem planındaki diğer konularda değişiklik yapılması, bunları uygulamaya alacak nitelikli personel olmadan, anlamsız.

Recep Barut STM Genel Müdürü

2008 için Eylem Planı'nda revizyon yapılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Geçmişte yer alan ve uygulama konusunda güçlük çekilen eylem maddeleri en azından uygulanabilir hale getirilmelidir. Ancak, Eylem Planı'nda yer alan hedeflere ulaşma konusunda güçlük teşkil eden bürokratik engellerin temel sorun olarak kabul edilmesi ve bu engellerin kaldırılması konusunda tedbirlerin alınması daha acil bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. 2008 yılı Eylem Planı'nda yer alması gereken revizyonlar

TBD'nin 2008 yılında üzerinde durması gereken konular sizce nelerdir?

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

TBD'nin gelecek yıldan başlayarak, bugüne kadar üstlendiği "birleştirici" rolünü çok daha ileriye taşıyabileceğine inaniyorum. Bu çerçevede, TBD'yi çok daha etkili bir STK yapabilmeliyiz. Elbette, bunu yapabilmek için hepimize görev düşüyor. TBD'nin sektörümüzün rotasının belirlenmesinde etkin rol oynayan, farklı platformlarda bizlere destek olan ve kapsamlı bir eylem planı etrafında faaliyetlerini şekillendiren bir çehre kazanmasını gönülden arzu ediyorum. 2008 yılına da bu açıdan yaklaşırsak, yapılması gereken birçok ev ödevi olduğunu görebiliriz. Fakat ilk hedefimizi, TBD'nin ülkemiz içerisindeki kamuoyunu etkileyen önemli bir STK'ya dönüşmesi olarak düşünebiliriz.

Recep Barut STM Genel Müdürü

2008 yılı için, TBD'nin aşağıda yer alan faaliyetlerini artırmasının yararlı olacağını düşünmekteyiz.

- Ülkemizde faaliyet gösteren kurumsal danışmanlık firmaları ile daha yakın çalışma fırsatları oluşturulmalıdır.
- Özellikle kamuoyundaki mevcut bilgi ve eğitim eksikliklerinin tamamlanması amacıyla, vatandaş odaklı toplumsal projeler üretilmelidir. Bu konuda örgün öğretim kurumları ve medya ile işbirliktelikleri üzerinde çalışılmalıdır.
- e-dönüşüm faaliyetleri kapsamında yapılan çalışmaların etkisi ve

gelişimi hakkında mevcut durum analizi yapılarak, ölçümler toplanmalıdır.

- Bilgi toplumu etütleri yapılarak, e-dönüsüm konusunda yaşanan aksaklıkların aşılması için planlar oluşturulmalidir.
- 5. Sektör temsilcilerinin yer aldığı çalışma grupları ve çalıştaylar düzenlenerek, mevcut problemlere çözüm bulunması konusunda işbirliktelikleri artırılmalıdır.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

Kamu ihaleleri konusunda BİTİS ile ortak çalışmalar yapmak, STK olarak kamu ve devlet kurumları ile lobi faalivetlerini sürdürmek, sektöre standartlaşma ve regülarizasyon getirme çabalarını sürdüren TÜBİSAD'ın çalışmalarına destek olmak gibi konularda TBD'nin diğer Bilişim STK'ları ile daha sıkı ilişki içinde olmasının yararlı olacağını düşünmekteyim.

Bu vıl bir genelge ile e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu üyeleri artmış ve ilave oluşumlar kurulmuştur. Burada TBD, yerini korumakla birlikte, kuruldaki üye sayısının artışının sektöre ne getireceğini zaman gösterecektir. Genelge seçim öncesi yayınlandığı için, teknolojiden sorumlu devlet bakanı, bu kurulun üyesi olarak gözükmüyor. Ama herhalde bu uygulamada farklı olacaktır. Bu kurullarda sadece TBD değil, tüm STK'lar aktif olmalıdır.

Ayrıca yürütmeye çalıştığımız, ancak çoğu zaman tıkandığımız "e-Devlet Ka-

Oracle Türkiye Genel Müdürü

Dr. Tülin Güzel Özdemir SPSS Türkiye Genel Müdürü

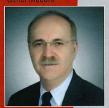

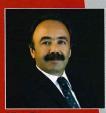

Bakanlığı"nı kuramadığımız veya kurulması için yararlarını yeterince olgunlaştırmadığımız göz önüne alınırsa, 2007 senesi de gecikilmeye devam edilen bir yıl olacaktır. Seçim ve yeni bir hükümet kuruluşu yaşamış olduğumuz 2007'de ve "bilgi çağında" hâlâ bir bilişim bakanlığına kavuşamamış olmamız hepimizi üzmelidir.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

TBD'nin 2007 yılı faaliyetlerini genel olarak başarılı ve katılımcı olarak değerlendiriyorum. Ancak kamu ilgisi ve seviyesinin artması gerektiğini düşünüyorum.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

Sektörün birliği adına yapılan her türlü çalışma için Dernek'e canı gönülden teşekkür ediyoruz. Gerçekten kısıtlı kaynaklarla ve şahsi özverilerle çok takdir edilen işler gerçekleştirildi.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

TBD'nin, bilişim teknolojilerinin hem kamu kurumları hem de özel şirketler nezdinde gelişimini yakından takip etmesini, bu tarafları biraraya getirecek platformlar hazırlamasını, ayrıca, sektörel regülasyonlarla ilgili yerinde ve işbirliğine açık bir şekilde görüşlerini paylaşmasını ve aksiyonlar almasını, sektörün gelişimi yönünden somut adımlar olarak algılıyor ve tarafsız bir sivil inisiyatifin bu girişimlerini takdirle karşılıyoruz.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

TBD bünyesinde birçok çalışma gruplarının bulunduğunu, birçok komisyonun yer aldığını ve oldukça fazla sayıda yazılı materyal üretildiğini biliyorum. Ancak bunların sonuçlarının yeterince paylaşılamadığı veya duyurulamadığını düşünüyorum.

Diğer taraftan, bir çok ülke tarafından öncelik haline getirilmesine ve eylem planında yer almasına karşın, açık kaynak kodu ve açık standartlar konusunda yapılan çalışmaların ve bilinçlendirme faaliyetlerinin yeterli olmadığını söylemeliyim.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

TBD, BT alanında gerçekleştirdiği etkinliklerle Türkiye'de büyük bir açığı kapatıyor. Türkiye'nin bilgi toplumu olması yönünde genel bilincin artırılması ve standartlar, terminolojiler, yasal düzenlemeler konusunda kamu yararını gözeten uygulamaları sayesinde BT'nin verimli bir biçimde artmasına neden oluyor. Çeşitli BT firmalarıyla düzenlediği eğitimler, sektörde önemli bir boşluğu dolduruyor. İnanıyorum ki 2008 yılında TBD'nin faaliyetleri daha büyük kitlelere ulaşacaktır.

konusunda 2007 yılı içerisinde yaşanmış olan tecrübelerin çok büyük katkısı olacağı değerlendirilmektedir.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

Daha önce elde edilen denevimler göz önüne alınarak, değişen koşul ve ihtiyaçlara cevap verecek bir Eylem Planı hazırlanması etkili olacaktır. Dolayısıyla bu doğrultuda gerekli görülen konularda revizyon yapılmalıdır. Geçtiğimiz yılda sektör adına gerçekleştirilen çok önemli araştırmalar ve incelemeler vardı. Ayrıca, sektörle ilgili yoğun bir rapor yazımı da oldu. Bunlar içinde en önemlisi, şüphesiz Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi ve buna bağlı Eylem Planı'dır. Bu planda adı geçen toplam 111 faaliyetin büyük kısmının (%70) 2007 ve 2008 yıllarında tamamlanacağı öngörülmekteydi. Bu konunun netleştirilmesi gerektiğini, en azından yeni verilerle güncellenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Her şeyden önce, 2007'den sarkan/ sarkacak projelerin 2008 bütçesinde mutlaka yer almasının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca, Eylem Planı'nda yer alan projelerin birbirleri arasındaki bağımlılıklarının ve önceliklerinin de plana eklenmesi gerekmektedir. Öncelik belirlemesinin yeterince yapılmadığını düşündüğümüz bu planın bütünlük arz etmesi giderek zorlaşmaktadır. Aynı şekilde, kurumların görevlendirilme yöntemlerinin de tekrar gözden geçirilmeye ihtiyaç duyduğunu düşünüyorum.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

2008 yılında Eylem Planı'nda ve adımlarında revizyon yapılmalıdır. Teknolojik gelişmeler ve ilerlemeler paralelinde gerçekçi ve esnek bir yapı kurulmalıdır. Bunun en önemli bacağı, kurumlar arası koordinasyon ve yönlendirmedir. Bazı tercihlerin tek bir merkezden yapılması, birbiri ile entegre çalışması, gerekecek onlarca uygulamanın ve dönüşüm sürecinin verimliliği için şarttır.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

Eylem Planı'nda adı geçen faaliyet içeriklerinin, dokümantasyon çalışmasından çok, kısa zamanda hem vatandaşın hem de kamu çalışanının meyvelerini toplayabileceği projesel faaliyetlere doğru öncelik kazanması gerekmekte. Örneğin, e-imza kullanımının teşvik edilmesi, evrak akışlarının elektronik ortama kaymasının teşvik edilmesi, hem vatandaşın hem de kamu personelinin bilişim okuryazarlığını artıracak eylem faaliyetlerinin planlanması, e-Devlet Kapısı projesinin canlı kullanıma geçmesi için ilgili kurumlarda seferberlik ilan edilmesi, internetten sağlanabilecek kamu hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve derinleştirilmesi, kurumlar arası veri paylaşımının elektronik ortamda sağlanması, güvenli bilişim ve bilişimde güvenlik gibi konuları içeren eylem faaliyetleri 2008 içinde öncelik kazanmalı.

Dr. Tülin Güzel Özdemir SPSS Türkiye Genel Müdürü

Bilgi toplumu stratejisinin başarıya

Alpay Gogu oxoft Genel Müdür

Oracle Türkiye Genel Müdür

Dr. Tülin Güzel Özdemi SPSS Türkiye Genel Müdüre

Turkceli Şebeke Operasyonlar ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcıs

Sun Microsystems Türkiye v

Eray Yükse

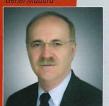
SEKTÖR LIDERLERI

Erkan Akdemir Cisco Systems

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye

Barbaros Aslanoğlu *Gartner Türkiye Dan<mark>ışmanı</mark>*

Recep Barut STM Genel Müdüri

Altay Elbek Ovtek Genel Müdürü

Yüce Erim Software AG Genel Müdün

ulaşabilmesi için, sürekli gelişme ve iyileşme kaçınılmazdır. Platon'un bir sözü olan "Keşiflerin kaynağı zorunluluktur" daima akılda tutulmalıdır. 2008 Eylem Planı'nda ve adımlarında yapılacak en önemli revizyon "Veri Zengini Bilgi Yoksunu" olunmasını engelleyecek uygulamaların devreye sokulmasıdır. Ham veriye değil, veriden elde edilecek nitelikli bilgiye (knowledge) dayalı karar süreçlerinin oluşturulması, istatistik ve veri madenciliği ile prediktif analizlerin, çalışmaların önemli bir noktası olarak devreye girmesinin sağlanmasıdır.

Prediktif analizler, enformasyon teknolojilerindeki gelişmenin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Altyapı sistemlerine, veri toplama sistemlerine yapılan yatırımların geridönüş noktasını (ROI) oluşturmaktadır.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

2008 yılı ve sonrası için yapılacak olan çalışmalarla Türkiye'nin stratejik öncelikleri ile paralellik gösteren uygulamalar ve düzenlemelerin mutlaka hayata geçirilmesini sağlamalıyız. Bu düzenlemelere özellikle genişbant erişimi artıracak stratejiler dahil edilmeli. Ayrıca, kamu yönetiminde karşılıklı çalışabilen, mükerrerlikleri önleyici, güvenlik tedbirlerinin tam anlamıyla alındığı, vatandaş odaklı, basit ve anlaşılabilir uygulamaların hayata geçirilmesi gerekiyor. Örnek olarak; kamudaki tüm iç ve dış yazışmaların elektronik ortam-

da yapılması durumunda son derece büyük bir tasarruf sağlanacak. Bu nedenle elektronik imza, mobil imza gibi güvenlik uygulamaları yaygınlaştırılabilir ve gerekli eğitimler verilerek kullanıcıların yetkinlikleri artırılabilir. Özetle, rekabetçi, yaygın ve ucuz iletişim altyapı ve hizmetlerinin toplumun her kesimine yüksek kalitede ve ucuz genişbant erişim imkanı sağlayacak şekilde yapılandırılması çok önemli.

2010 yılında nüfusun %95'ine genişbant erişim sağlanması gibi iddialı bir hedefi olan ülkemizde, bu hedefe ulaşmak için sadece karasal hatların yetmeyeceğini, mobil teknolojilerin de hedefe ulaşmak için katkıda bulunacağını göz ardı etmemeliyiz.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

Eylem Planı'nın 2005 yılında oluşturulduğu ve özellikle söz konusu alanın bilişim olduğu göz önünde bulundurulursa, bir revizyonun veya gözden geçirmenin gerekli olduğu söylenebilir.

Aslında, Eylem Planı'nda belirtilen konular Türkiye için hâlâ geçerliliğini koruyor. Diğer taraftan, bildiğiniz gibi dünya çok hızlı değişiyor ve özellikle bilişim bunun içerisinde en hızlı değişen alan. Doğal olarak, bu planda belirli revizyonların, en azından eklentilerin yapılması gerekmektedir.

Bu revizyon ve eklentiler yapılırken, kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra sivil toplum kuruluşlarının, özel sektörün, üniversitelerin de katkısının mutlak alınması gerektiğini düşünüyorum.

TBD'nin 2007 yılı faaliyetlerini genel olarak değerlendirir misiniz?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

Bir sivil toplum kuruluşu olarak TBD, düzenlediği etkinlikler ve yaptığı çalışmalar ile üzerine düşen görevleri yerine getiren bir kurum.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkive Genel Müdürü

TBD'nin faaliyetlerini genel anlamda beğeniyor ve memnuniyet verici olarak görüyoruz. 2007 yılında gerçekleşen çalışmaları olumlu buluyoruz. Sektörümüzün sıkıntılarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin masaya yatırıldığı ve birçok paydaşımızdan farklı yaklaşımların öğrenildiği bir dönemi geride bıraktık. Tüm bu süreç içerisinde TBD'nin rolü, devletle bilişimi biraraya getirme ve bir bilgi paylaşım platformu oluşturma noktasında somutlaştı. Bilişim topluluğunun aynı çatı altında buluşmasını, diyalog kurmasını ve geleceğe dönük akıl jimnastiği yapmasını sağladı. Bilindiği gibi, 2007 yılı ülkemiz için hareketli geçti. Ekonomik ve siyasi açıdan birçok gelişmeyi ve değişimi yakından takip ettik. Simdi ise yılın son çeyreğine girdiğimiz bu dönemde de TBD'nin çalışmalarının hız kesmeden devam ettiğini görüyor ve memnun oluyoruz.

Recep Barut STM Genel Müdürü

TBD'nin, ülkemizdeki ulusal bilişim

politikalarının oluşturulması ve uygulanmasına olan katkısını küçümsemek mümkün değildir. Bu konuda birçok alanda son derece özverili bir biçimde faaliyelerini sürdürmektedir. Ancak bu çalışmaların, ülkemiz yararına çıkacak sonuçlarının artırılması ve zenginleştirilmesi gerekliliği kaçınılmaz bir gerçektir. TBD'nin özellikle kurumsal danışmanlık firmaları ile daha yakından yapacağı çalışmalar, bu gelişim sürecini hızlandıracaktır.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

BT sektörünün, kendi ekonomisini oluşturabilmesi ve global pazarda söz sahibi olabilmesi için ulusal bir stratejinin oluşturulması ve bunun herkes tarafından sahipleniliyor olabilmesi büyük önem taşıyor. Bu tarafların içinde devlet, sektör firmaları, üniversiteler ve tabii ki sivil toplum kuruluşları bulunmalıdır. TBD kurulduğu günden bu yana bu amaç doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüştür. Bu yıl için de geçen yıldan daha aktif çalışmıştır diyebilirim. Zaten geçen yıl ilki yayınlanan ve bundan sonra her yıl yayınlanması planlanan sektör değerlendirme raporu, durumu gayet güzel özetliyor.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Türkiye Bilişim Derneği'nin 2007 faaliyetlerinin, derneğin başarı çizgisini biraz daha yükselttiğini söylemek mümkün. Ancak henüz "Bilişim ve Teknoloji

Atılla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

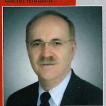

Erkan Akdemir Cisco Systems

Cağlayan Arkar Microsoft Türkiye Canal Müdürü

Barbaros Aslanoğlu *Gartner Türkiye Dan<mark>ışmanı</mark>*

Recep Barut STM Genel Müdürü

Altay Elbek
Ovtek Genel Müdür

Yüce Erim Software AG Genel Müdün

dukça karşılıyor. Bahsettiğim kamu ilgisinin yanı sıra uluslararası pazarlar ile de entegrasyona ve açılıma imkan sağlayacak faaliyetler eklenebilir, artırılabilir.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

Sadece kamu sektörü ve devletin BT hedeflerine hitap ediyormuş gibi bir algılama oluşuyor. Bu yanılsamayı önlemek adına, kurultay içeriğinin özel sektörden, üretim, finans, sağlık, dağıtım gibi diğer endüstrilere hitap eden programların artırılması beklentisindeyiz.

İlter Terzioğlu Turkcell Şebeke Operasyonları ve Regülasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı

Türkiye Bilişim Derneği'nin bu konuda gerekli katkıları yapacağına inanıyoruz. Temelde hem mobil, hem sabit erişim ve bu altyapının üzerinde koşan uygulamaları içeren e-devlet uygulamalarının artması yönündeki her türlü girişim, ülkemizin dijital uçurumdan uzaklaşmasına katkı sağlayacak.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

Bilişim Kurultayları'nı, herkesin her yıl dört gözle beklediği ve özellikle Ankara'da çok önemli bir boşluğu dolduran etkinlik olarak görüyorum. Bizim açımızdan sektörü oluşturan aktörlerin birarada olması, yeniliklerin paylaşılması, sorunların tartışılması açısından önemli bir fırsat.

Görebildiğim eksiklik ise, belirli alanlardaki çözüm önerilerinin somutlaştırılamaması ve bir müddet sonra her yıl aynı konuların tekrar edilmesi.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

Geçtiğimiz yıl düzenlenen kurultay, BT alanında Türkiye'nin mevcut durumu ve gelecek yıllardaki beklentilerini göstermesi bakımından son derece faydalıydı. Özellikle BT Işığında Eğitim Kongresi'nde, eğitim alanında ilerlenebilmesi için bilgi teknolojilerinin etkin ve verimli kullanımının gerekliliği dile getirilmişti. Biz de IBM olarak, 2007 yılında eğitim alanında büyük projeler başlattık.

Örneğin, Netron Group ve Yenibiris. com'la IBM'in birlikte çalışma ve uygulama geliştirme platformu Lotus için uzman yetiştirmek üzere işbirliği yaptık. Lotus Academy adı verilen proje kapsamında, üniversite mezunlarına ya da son sınıf öğrencilerine, uluslararası yetkinlikte Lotus sertifikası kazandırılması için eğitimler verdik. Ayrıca, geleceğin yazılımcılarını yetiştirmek üzere oluşturulan "IBM Yazılım Akademisi" projesini başlatıyoruz. 22 Ekim 2007 - 16 Haziran 2008 tarihleri arasında açık olacak IBM Yazılım Akademisi'nde öğrenciler, Türkiye ve KKTC'deki toplam 12 şehir ve 15 üniversitenin dersliklerinde, açık kaynak kodlu yazılımlar ile IBM'in arakatman yazılımları üzerine eğitim alacak. Öğrenciler, eğitimi takiben, diğer arkadaşlarıyla kuracakları ekiplerle, iş hayatında karşılaşılan gerçek bir problemi çözecek yazılım uygulamaları geliştirecek. Daha sonra bu yazılımlar bir jüri tarafından değerlendirilerek, başarılı bulunan öğrenci ve fakültelere çeşitli ödüller verilecek.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

Yapılan revizyonlar bürokratik işlemleri azaltan ve bu alanda yatırım yapmak isteyen kurum ve kuruluşların önlerini açacak şekilde olmalı. Araştırma ağları, isteklilerin kullanımı için daha yaygın hale getirilmeli. Açık kaynak kodlu yazılım güvenliği platformlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için kamu ve özel kuruluşların daha destekleyici olması lazım. Özellikle BT eğitim ve öğretimi konusunda ciddi adımların bir an önce atılması sart. Ayrıca, temel kamu hizmetlerinin tamamen elektronik hale getirilmesi için çalışmalara başlanılması lazım.

Oracle 1

Dr. Tü

TBD Bilişim Kurultayları'nın sektörün gelişmesi • için oynadığı rol sizce yeterli mi?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

Bilişim Kurultayı, kamu kurumlarının kalbinde, Ankara'da düzenlenen en büvük bilgi teknolojileri etkinliği. Ankara'nın coğrafi konumu, Anadolu'dan birçok özel firmanın da etkinliği takip etmesine imkan tanıyor. Etkinliğin içeriği de hem kamu hem de özel sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanıyor. Bu bağlamda TBD Bilişim Kurultayı, sektörün gelismesinde önemli bir rol oynuyor.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkiye Genel Müdürü

Bilişim Kurultayları'nın sektörde son derece önemli bir rol oynadığını düşünüyoruz. Kurultaylarda, ülkemizin bilisim gündemini ve görüşlerimizi paylaşıyoruz. Karşılıklı biçimde en sıcak konular hakkında bilgi almak ve gelişmeleri değerlendirmek için faydalı olduğuna inanıyorum. Fakat bunların yanında, tüm bilişim topluluğu ve sektörünü sırtlayacak bir liderlik kurumuna da kesinlikle ihtiyacımız var. Bu liderlik en üst düzeyde gerçekleşirse, Türkiye bilişim sektörünün de bundan yararlanacağına, sorun ve eksikliklerini birlikte ve bir program dahilinde ifade edeceğine dair kuşkum yok.

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Danışmanı

Bilişim Kurultayı, TBD'nin bir etkinliği ve dolayısıyla bilişime gönül vermiş herkesin önyargısız ve gönülden katıldığı bir etkinlik. Bu yönü ile sektöre katkısı olumlu. Ancak sektörler sadece iyi niyet, sadece gönülden katkı ile gelişmiyor. Sektörü, sektörde çalışanların geliştirmesi gerekli. TBD bu konuda üstüne düşeni fazlası ile yapıyor. Hatta o kadar ki, sektördeki en önemli etkinlikleri TBD organize ediyor, gerçekleştirivor. Aynı derecede kapsamlı etkinlikler, sektör tarafından da gerçekleştirilmeli.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

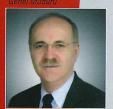
Kurultayların, sektörün gelişmesinde önemli bir etken olduğu tartışılamaz. Sektördeki, hatırladığım en eski STK olan TBD, Bilişim Kurultayları ile ana amaç olarak belirlediği misyonu yerine getirmeye çalışmaktadır. Bilişim Kurultayları sırasında sunulan bildirilerle, yapılan tartışmalı oturumlarla, bilişim alanındaki en son gelişmeler duyurulmuş, kavramlar açıklanmış, yasal düzenlemeler, politikalar oluşturulmuştur. Ayrıca, herkesin bilgisayar ile tanıştırılması kapsamında eğitimler düzenlenmiş, katılımcılar ile bilişim firmaları bir

Erkan Akdemir Cisco Systems

Çağlayan Arkan *Microsoft Türkiye*

Barbaros Aslanoğlu Gartner Türkiye Dan<mark>ışmanı</mark>

ecep Barut

Altay Elbek
Oytek Genel Müdürt

Yüce Erim

araya getirilmeye çalışılmıştır. Sektörle birlikte büyüyen kurultaylar, tek başına bir etkinlik olmaktan çıkmış, sektörün tüm bileşenlerinin ve diğer sivil toplum örgütlerinin etkinliklerinin de içinde yer aldığı Bilişim Etkinlikleri olarak gelişip, uluslararası boyut kazanmıştır.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Bilişim Kurultayları'nın sektörü geliştirecek misyonlar üstlenebilmesi için, bu kurultaylarda, kamu ve özel sektör buluşmasının imkanlarının yeterliliğine bakmak gerekecektir. Bilişim sektörü, konularını aylarca tartışsa da, muhataplarının ilgisini yaratıp çekemediği sürece bir yere varmayacak, "dostlar alışverişte görülecektir." Ancak Bilişim Derneğimizin bu konudaki kararlılığını ve çalışmalarını da göz ardı edemeyiz. Sektörün üzerindeki ölü toprağını silkeleme ve sektörün dinamizmini, büyük ve hedefli projelere kanalize edebilme yolunda ciddi çalışmalara öncülük etmektedir.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

Bilişim Kurultayları özel sektör açısından oldukça verimli ve etkin bir rol oynamaktadır. Ancak bunun daha etkili olabilmesi için, yaygınlaşma ve kamu kesiminden daha büyük ve farklı seviyelerden ilgi gelmelidir.

Atilla Kıral Oracle Türkiye Genel Müdürü

Devlet erkanından, karar verici konumda olan üst düzey yöneticilerin, bilişim vizyonu ile biraraya gelebilmesini sağladığı için, önemli bir rol oynadığına inanıyorum.

Özhan Toktaş Sun Microsystems Türkiye ve Orta Asya Genel Müdürü

TBD Bilişim Kurultayları artık geleneksel oldu ve bilişim sektörü tarafından da her yıl büyüyen beklentilerle yakından takip edilen bir etkinlik halini aldı. Bu etkinlik içerisinde katılımcılar, sektör problemlerini tartışma, yol haritaları çıkartma, çözüm yolları arama konularında çalışma fırsatı bulmanın yanı sıra kendilerini tanıtma ve tanışma olanağı da bulmaktadır. İlk başta da belirttiğim gibi, her yılki başarı giderek büyümekte ve daha fazla beklentinin doğmasına neden olmaktadır.

Diğer taraftan, Bilişim Kurultayı, Ankara'da yapılmasının verdiği avantaj ile bilişim sektörü problemlerini devletin ilgili birimlerine aktarmak için önemli bir şans. Tüm sektör olarak sonuçlarının verimli bir biçimde alınabilmesini ümit ediyoruz.

Eray Yüksek IBM Türk Genel Müdürü

TBD'nin 36 yıldır BT sektörünün gelişmesi için büyük bir özveriyle gerçekleştirdiği çalışmaları yakından izliyoruz. Bilişim alanında Türkçe'nin uygun kullanılması yolunda gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, bilgi toplumu olma yolunda büyük bir açığımızı daha yavaş yavaş kapatıyoruz.

Sektörün her segmentinden katılımcıların, kurultaya katılarak ortak akıl oluşturulması yönünde gösterdikleri çabalar sonucunda, ülkemizin BT alanında göstereceği inovatif gelişmeler daha da artacaktır.

TBD Bilişim Kurultayları'nda beklentileriniz karşılanıyor mu?

Erkan Akdemir Cisco Systems Türkiye Genel Müdürü

TBD'nin Bilişim Kurultayı'nı organize ederken sektör ile birlikte hareket etmesi ve sektörün fikirlerini alması, bu çalışmanın etkisini artıran bir yaklaşım. TBD Bilişim Kurultayı'nın beklentileri en iyi şekilde karşıladığını söyleyebiliriz.

Çağlayan Arkan Microsoft Türkive Genel Müdürü

Üçüncü soruda ifade etmeye çalıştığım üzere, Bilişim Kurultayları belirli bir seviyede beklentileri karşılıyor. Fakat asıl ihtiyacımızın daha çok bir üst liderlik arayışı içinde şekillendiğini söyleyebilirim. Bilişim Kurultayı'nın sektörün ve genel anlamda "Türkiye Bilişiminin" durumunu tespit ettikten ve ortaya koyduktan sonra ortaya çıkaracağı yeni perspektifler son derece önem taşıyor. Paylaşılanların sadece değerlendirme olarak kalmaması, hepimiz için ivedi, orta vade ve hatta uzun vadede yapabileceklerimize dair programlar sunmasının gerekli olduğuna inanıyoruz. Devlet ve özel sektör dışında, sivil toplum kuruluşlarının giderek artan önemleri de burada ortaya çıkıyor. Bu anlamda kurultayın da büyük potansiyel tasıyan sektörümüz ve ülkemize vereceği eylem planları olmalıdır.

Recep Barut STM Genel Müdürü

Bilişim Kurultayları, sektörün tem-

silcilerini biraraya getirme ve bilgi paylaşımını artırma konusunda son derece önemli bir görevi yerine getirmektedir. Bu açıdan bakıldığında beklentilerimizin karşılandığını söylememiz mümkündür. Sektörün temsilcilerinin birarada bulunduğu bu ortamlar çok seslilik açısından son derece önemlidir. Ancak bu kurultayların, e-dönüşüm kapsamında karşılaşılan alt problemlerin tartışıldığı ve çözüme ulaştırıldığı bir platform haline getirilmesi daha yararlı olacaktır. Bu açıdan bakıldığında ise Bilişim Kurultaylarının, beklentileri karşılayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları gerekmektedir.

Altay Elbek Oytek Genel Müdürü

Bilişim Kurultaylarına, Oytek olarak ne istediğimizi ve isteyeceğimizi planlayıp katılmaya çalışıyoruz. Bu nedenle, sistemli çalışmanın bir ürünü olarak hedeflediklerimize ve beklentilerimize karşılık bulmayı hedefliyoruz.

Yüce Erim Software AG Genel Müdürü

Kurultavların karsılaması gereken "beklentilerin" daha kullanıcı tarafında olması gerektiğine inanıyorum. Bu nedenle, bu sorunun teknoloji kullanan kurumlara yöneltilmesi daha doğru olacaktır.

Alpay Göğüş Doxoft Genel Müdürü

Bilişim Kurultayları beklentilerimi ol-

Oracle Türkiye Genel Müdür

